

Európsky školský prieskum o alkohole a iných drogách (ESPAD) v SR za rok 2024

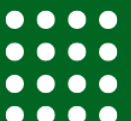
Záverečná správa

Autori:

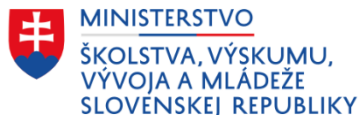
*PhDr. Alena Kopányiová, PhD.
hlavná riešiteľka pre ESPAD v SR
PaedDr. Robert Tomšík, PhD.
metodológ pre ESPAD v SR*

*Bratislava
2025*

Realizáciu školského prieskumu ESPAD 2024 v Slovenskej republike finančne podporili:
 Národné monitorovacie centrum pre drogy,
 Odbor koordinácie protidrogovej stratégie a monitorovania drog Ministerstva zdravotníctva SR
 a Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR

Európsky školský prieskum o alkohole a iných drogách (ESPAD) v SR za rok 2024

Záverečná správa

Koordinujúca inštitúcia: Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie

Spolupracujúce inštitúcie: Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky

©Rozmnožovanie obsahu tejto záverečnej správy, ako aj jej jednotlivých častí v originálnej alebo v upravenej podobe, je možné iba so súhlasom autorov správy. Údaje zo správy je možné citovať v rozsahu danom autorským zákonom s uvedením zdroja: Kopányiová, A., Tomšík, R. (2025). Európsky školský prieskum o alkohole a iných drogách (ESPAD) v SR za rok 2024. Záverečná správa. Bratislava, VÚDPaP. 115 s. ISBN 978-80-89698-41-7

OBSAH

1. ÚVOD.....	4
2. ESPAD 1995 - 2019	6
3. ESPAD 2024: CIELE, POPULÁCIA A VÝSKUMNÝ SÚBOR.....	9
3.1. Terénna fáza prieskumu	11
3.2. Prieskumná batéria.....	12
3.3. Zadanie a spracovanie dát.....	13
4. PREHĽAD VÝSLEDKOV	15
4.1. Porovnanie trendov pri tabaku	15
4.2. Porovnanie trendov v užívaní alkoholu	16
4.3. Porovnanie trendov pri nelegálnych drogách	18
5. POROVNANIE PODĽA VÝBEROVÝCH PREMENNÝCH.....	20
5.1. Porovnanie podľa veku.....	20
5.1.1 Užívanie cigariet a elektronických tabakových produktov.....	20
5.1.2. Užívanie a nadužívanie alkoholu	25
5.1.3 Užívanie nelegálnych drog.....	33
5.2. Porovnanie podľa rodu.....	40
5.2.1 Užívanie cigariet a elektronických tabakových produktov.....	40
5.2.2. Užívanie a nadužívanie alkoholu	43
5.2.3 Užívanie nelegálnych drog.....	49
5.3. Determinanty správania a konzumácie látok v ďalších kontextoch.....	52
5.3.1. Porovnanie vzhľadom na typ rodiny	52
5.3.2. Agresivita, šikanovanie a užívanie návykových látok	58
5.3.3. Gambling a kyberšikana	62
6. VÝBER ZO ŠTANDARDNÝCH TABULIEK	70
7. DOTAZNÍK ESPAD 2024.....	86
LITERATÚRA	113

1. ÚVOD

Školské prieskumy patria medzi kľúčové indikátory, ktorých sledovanie na národnej úrovni členských krajín EÚ podporuje Agentúra Európskej únie pre drogy (predtým Európske monitorovacie centrum pre drogy) v Lisabone. K prieskumom tohto druhu patrí aj ESPAD: Projekt európskeho školského prieskumu o alkohole a iných drogách („European School Survey Project on Alcohol and other Drugs“), ktorý sa na Slovensku konal po ôsmy raz v roku 2024. Projekt ESPAD sa začal v polovici 90. rokov 20. storočia z iniciatívy výskumníkov zo švédskej Rady pre alkohol a drogy (CAN). Podporovala ho aj skupina ministrov pre boj proti obchodovaniu s drogami Pompidou Group pri Rade Európy. Od roku 2012 tento prieskum koordinuje Európske monitorovacie centrum pre drogy (EMCDDA), od júla 2024 ako Agentúra Európskej únie pre drogy (EUDA).

Projekt ESPAD predstavuje jeden z najrozsiahlejších a najkomplexnejších školských prieskumov zameraných na problematiku užívania legálnych a nelegálnych látok medzi mládežou v Európe. Jeho hlavnou ambíciou je zhromaždiť systematické a porovnateľné údaje o užívaní alkoholu, tabaku, nelegálnych drog a ďalších rizikových látok medzi adolescentmi. Táto iniciatíva umožňuje nielen sledovanie trendov v rizikovom správaní mladých ľudí, ale aj identifikáciu nových výziev a problémov spojených s užívaním návykových látok, ktoré môžu byť základom pre tvorbu efektívnych preventívnych opatrení na národnej a európskej úrovni. Význam ESPAD spočíva aj v jeho dlhodobosti a opakovateľnosti. Vďaka pravidelnému zbieraniu údajov každých päť rokov poskytuje prieskum jedinečnú možnosť sledovať, ako sa mení správanie mládeže vo vzťahu k užívaniu návykových látok, a to v kontexte dynamických spoločenských a kultúrnych zmien. Výsledky prieskumu sa stávajú cenným zdrojom informácií pre odborníkov z rôznych oblastí, vrátane výskumníkov, psychológov, pedagógov a pracovníkov v oblasti verejného zdravia.

Na Slovensku má realizácia ESPAD dlhoročnú tradíciu a jeho implementácia prináša detailný prehľad o situácii v užívaní návykových látok medzi mladistvými. Účasť Slovenska na tomto medzinárodnom prieskume umožňuje porovnávanie výsledkov so situáciou v iných európskych krajinách, čo je kľúčové pre pochopenie špecifík slovenského prostredia v rámci širšieho európskeho kontextu. Vďaka rigoróznemu výberovému procesu a dôkladnej metodológii sa ESPAD stal spoľahlivým nástrojom na hodnotenie rozsahu a charakteru užívania psychoaktívnych látok medzi mladistvými. Tento prieskum nielen odhaľuje prevalenciu užívania rôznych látok, ale tiež skúma faktory, ktoré môžu ovplyvňovať rizikové správanie, ako sú sociálne a rodinné podmienky, vplyv vrstovníkov, či dostupnosť návykových látok.

Okrem toho prieskum ESPAD poskytuje dôležité údaje o postojoch mládeže k užívaniu návykových látok, ktoré môžu slúžiť ako východiskový bod pre efektívne preventívne programy zamerané na znižovanie rizika užívania týchto látok. Získané údaje tak

prispievajú k lepšiemu porozumeniu toho, ako mladí ľudia vnímajú riziká spojené s užívaním návykových látok a aké sú ich motívy pre toto správanie. Celkový prínos projektu ESPAD spočíva nielen v mapovaní aktuálneho stavu, ale aj v predvídaní budúcich trendov a v návrhoch opatrení na zlepšenie zdravia a bezpečnosti mladých ľudí v Európe. Prieskum tak hrá kľúčovú úlohu v prevencii užívania návykových látok a v ochrane verejného zdravia, pričom jeho výsledky sú nevyhnutné pre formulovanie informovaných politík a stratégií na národnej i medzinárodnej úrovni.

2. ESPAD 1995 - 2019

Slovensko sa začalo zúčastňovať na európskom výskume ESPAD (European School Survey Project on Alcohol and Other Drugs) v roku 1995, čím sa pripojilo k rozsiahlemu projektu monitorovania užívania alkoholu, tabaku a nelegálnych drog medzi mládežou vo veku 15 až 16 rokov. Projekt ESPAD, ktorý bol iniciovaný v spolupráci s rôznymi európskymi krajinami, sa zameriava na získavanie porovnateľných údajov o správaní mladých ľudí a účinnosti preventívnych programov. Na Slovensku je za koordináciu a realizáciu tohto výskumu zodpovedný Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie (VÚDPaP), avšak počas vývoja a zberu jednotlivých fáz prieskumu bolo do realizácie prieskumov ESPAD zapojených niekoľko ďalších významných inštitúcií, ako napríklad: Úrad verejného zdravotníctva SR (ÚVZ SR), či Katedra psychológie Vysokej školy zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety v Bratislave. Okrem toho, v zbere dát a analýze výsledkov zohráva kľúčovú úlohu aj Ministerstvo školstva Slovenskej republiky, ktoré zabezpečuje participáciu školských zariadení a ich spoluprácu pri realizácii prieskumov.

ESPAD na Slovensku sa realizuje v rámci širšieho európskeho kontextu, je koordinovaný cez Európsky monitoringový program na prevenciu závislostí a chorôb súvisiacich s užívaním drog (EUDA). Tento program zabezpečuje, že údaje získané v rámci ESPAD sú konzistentné a porovnateľné s údajmi z iných krajín. Na úrovni Slovenska spolupracuje projekt s rôznymi akademickými inštitúciami a výskumnými centrami, ktoré sú zodpovedné za analýzu dát a vypracovanie správ. V rámci prieskumu sú do procesu zapojené školy, ktoré poskytujú prístup k respondentom a zabezpečujú administratívne aspekty dotazníkových prieskumov. Výsledky prieskumu sú následne využívané na vypracovanie odporúčaní pre tvorbu politiky a prevenciu problémov spojených s užívaním látok medzi mládežou. Tento komplexný prístup umožňuje presné sledovanie trendov a efektívne reagovanie na zistené problémy v oblasti verejného zdravia a sociálnej politiky. Charakteristiku a významné výsledky v jednotlivých fázach zberu údajov uvádzame nižšie.

- Prvá vlna ESPAD na Slovensku v roku 1995 zahŕňala 8 279 študentov vo veku 15 až 16 rokov, z čoho 4 516 boli chlapci a 3 763 dievčatá. Tento prvý zber dát poskytol základný prehľad o správaní mládeže v oblasti užívania alkoholu, tabaku a nelegálnych drog. 67,6 % študentov uviedlo, že fajčili tabak aspoň raz za život. Užívanie alkoholu bolo ešte častejšie, pričom 95,8 % respondentov uviedlo, že konzumovali alkohol aspoň raz za život. Prevalencia užívania nelegálnych drog bola na úrovni 13 %, čo naznačuje, že tieto látky ešte neboli medzi mládežou výrazne rozšírené. Prevalencia užívania marihuany a hašiša dosiahla 12,4 %, zatiaľ čo užívanie iných nelegálnych drog, bez marihuany a hašiša, bolo na úrovni 2,7 %. Tieto údaje poskytli základ pre budúce sledovanie trendov a plánovanie preventívnych opatrení.

- V roku 1999 sa do výskumu zapojilo 7 975 študentov, z čoho 3 715 boli chlapci a 4 260 dievčatá. Počas tejto vlny mapovania bol zaznamenaný nárast prevalencie užívania tabaku a alkoholu aspoň raz za život. Prevalencia fajčenia vzrástla na 73,1 %, čo poukazuje na začínajúci sa trend zvyšovania tohto správania. Užívanie alkoholu aspoň raz za život dosiahlo 96,5 %. Prevalencia užívania nelegálnych drog vzrástla na 24,3 %, pričom marihuana a hašiš dosiahli prevalenciu 23 % a iné nelegálne drogy 5,7 %. Tieto údaje naznačili zvýšenú dostupnosť a zvedavosť mladých ľudí voči nelegálnym drogám. Z výsledkov vyplývalo, že zvyšujúca sa prevalencia užívania tabaku, alkoholu a nelegálnych drog začala byť vážnym problémom, čo si vyžadovalo posilnenie preventívnych a vzdelávacích programov.
- Rok 2003 bol významným zlomom, keďže sa výskumu zúčastnilo 11 287 študentov (4 976 chlapcov a 6 311 dievčat), čo predstavovalo najrozsiahlejší výskumný súbor v histórii ESPAD na Slovensku. Počas tejto vlny mapovania bol zaznamenaný výrazný nárast prevalencie užívania alkoholu a tabaku aspoň raz za život. Prevalencia fajčenia dosiahla 78,6 %, čo predstavuje významný nárast v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi. Užívanie alkoholu aspoň raz za život dosiahlo 98 %, pričom 79,7 % študentov uviedlo, že sa opili aspoň raz. Prevalencia užívania nelegálnych drog dosiahla 36 %, pričom užívanie marihuany a hašiša vzrástlo na 35,5 % a iné nelegálne drogy 8,4 %. Tento nárast naznačoval zvyšujúcu sa dostupnosť a akceptáciu týchto látok medzi mládežou. Výsledky poukázali na nutnosť intenzívnejších preventívnych opatrení a cielených programov.
- V roku 2007 sa do ESPAD zapojilo 10 791 študentov (5 404 chlapcov a 5 387 dievčat). Počas tejto vlny mapovania bol zaznamenaný pokračujúci nárast užívania alkoholu a tabaku aspoň raz za život, aj keď s miernymi zmenami v porovnaní s predchádzajúcim obdobím. Prevalencia fajčenia klesla na 77,26 %, čo však stále naznačuje vysokú mieru tohto správania. Užívanie alkoholu aspoň raz za život bolo stále vysoké, s 97,1 % študentov uvádzajúcich, že pili alkohol a 74,7 % uvádzajúcich, že sa opili aspoň raz. Prevalencia užívania nelegálnych drog vzrástla na 47,7 %, pričom užívanie marihuany a hašiša dosiahlo 44,2 % a iné nelegálne drogy 17,6 %. Tieto zistenia boli dôležité pre vyhodnotenie efektívnosti preventívnych programov a pre posúdenie potreby nových stratégií na riešenie týchto problémov.
- V roku 2011 sa výskumu zúčastnilo 11 245 študentov (5 971 chlapcov a 5 274 dievčat). Počas tejto vlny mapovania boli zistené zmiešané trendy v užívaní substancií aspoň raz za život. Prevalencia fajčenia vzrástla na 80 %, čo bolo vyššie než v predchádzajúcom období a naznačilo potrebu zvýšenej pozornosti na prevenciu fajčenia. Užívanie alkoholu bolo na úrovni 96,4 %, pričom 77,3 % študentov uviedlo, že sa opili aspoň raz za život. Prevalencia užívania nelegálnych drog bola 44,1 %, pričom užívanie marihuany a hašiša dosiahlo 43 % a iné

nelegálne drogy 10,3 %. Výsledky zdôraznili potrebu posilnenia preventívnych a vzdelávacích iniciatív zameraných na všetky typy substancií.

- V roku 2015 sa výskumu zúčastnilo 10 033 študentov (5 180 chlapcov a 4 853 dievčat). Počas tejto vlny mapovania boli zaznamenané niektoré pozitívne zmeny v trendoch užívania substancií aspoň raz za život. Prevalencia fajčenia sa mierne znížila na 71,1 %, čo naznačuje, že preventívne opatrenia mohli mať pozitívny vplyv na zníženie fajčenia medzi mládežou. Užívanie alkoholu ostávalo relatívne stabilné, s 94,9 % študentov uvádzajúcich, že pili alkohol aspoň raz za život a 63,15 % uvádzajúcich, že sa opili aspoň raz. Prevalencia užívania nelegálnych drog dosiahla 39,4 %, pričom marihuana a hašiš mali prevalenciu 38,5 %, a iné nelegálne drogy 7,1 %. Tieto zistenia poukazujú na to, že napriek zlepšeniu v oblasti fajčenia zostávali problémy s alkoholom a nelegálnymi drogami aktuálne a vyžadovali si zameranie preventívnych aktivít na tieto látky.
- V roku 2019 sa do ESPAD zapojilo 9 338 študentov (4 652 chlapcov a 4 686 dievčat). Počas tejto vlny mapovania boli zaznamenané pozitívne trendy vo viacerých oblastiach. Prevalencia fajčenia aspoň raz za život sa znížila na 65,9 %, čo predstavuje výrazný pokles v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi a môže odrážať úspešnosť programov zameraných na prevenciu fajčenia. Užívanie alkoholu sa mierne znížilo, pričom 93 % študentov uviedlo, že pili alkohol aspoň raz za život, a 58,4 % uvádzalo, že sa opili aspoň raz. Prevalencia užívania nelegálnych drog bola na úrovni 37,2 %, pričom marihuana a hašiš mali prevalenciu 36,3 %, a iné nelegálne drogy 9,8 %. Výsledky poukazujú na to, že hoci boli zaznamenané pozitívne trendy v oblasti fajčenia a alkoholu, problémy s užívaním nelegálnych drog pretrvávajú a vyžadujú si ďalší dôraz na prevenciu, osvetu a ciele intervencie.

3. ESPAD 2024: CIELE, POPULÁCIA A VÝSKUMNÝ SÚBOR

Hlavným cieľom prieskumu ESPAD v roku 2024 bolo získať údaje o prevalencii užívania drog medzi žiakmi 9. ročníkov základných škôl a študentmi všetkých ročníkov stredných škôl v Slovenskej republike, s dôrazom na medzinárodné porovnanie výsledkov kohorty narodených v roku 2008. Prieskum sa zameriaval aj na odhadovanie trendov v oblasti užívania drog od roku 1995 do roku 2024 na základe hlavných výberových premenných, čím sa vytvára širší kontext pre porovnanie s medzinárodnými údajmi. Ďalšie čiastkové ciele prieskumu ESPAD v roku 2024 zahŕňali:

- *Porovnávanie trendov od roku 1995 do roku 2024 podľa rodu a veku*
- *Podrobnejšie preskúmanie výskytu problémov s alkoholom v kontexte užívania drog*
- *Skúmanie rizikového správania študentov s ohľadom na rodinnú konšteláciu, šikanovanie a agresivitu v školách*
- *Pokračovanie v monitorovaní trendov v oblasti hráčstva*
- *Zaradenie a vyhodnotenie nových otázok týkajúcich sa aktuálnych trendov*
- *Poskytnutie hlavných výsledkov pre potreby protidrogovej prevencie v školách a aktualizáciu interaktívnych vzdelávacích programov v oblasti primárnej prevencie*

Príprava prieskumu ESPAD začala v roku 1994 v období, keď bol zaznamenaný prudký nárast užívania nelegálnych drog na Slovensku. Vzhľadom na vysoké percentá liečených drogovovo závislých osôb mladších ako 20 rokov v Bratislave a v porovnaní s inými európskymi mestami, bolo cieľom prieskumu presnejšie popísať situáciu u dospievajúcej mládeže ako ohrozenej skupiny. Prieskum sa počas dekád vysporiadal so zmenami v počtoch a type škôl a predĺžením povinnej školskej dochádzky, pričom zachoval medzinárodnú porovnateľnosť v súboroch žiakov vo veku 15 až 16 rokov a zahrnul aj vekový rozsah 17 až 19 rokov. Od roku 2007 sa do rámca medzinárodného porovnávania výskumných súborov začali zahrňovať aj žiaci 9. ročníkov základných škôl.

Výberový súbor prieskumu ESPAD 2024 (N = 5695) bol vytvorený zo zoznamu základných a stredných škôl za školský rok 2023/2024, ktorý bol získaný z Centra vedecko-technických informácií. Výberový súbor bol reprezentatívny pre žiakov 9. ročníkov základných škôl a prvých až štvrtých ročníkov všetkých typov stredných škôl. Špeciálne triedy a školy neboli zahrnuté do prieskumu.

Na konštrukciu výberového súboru bol použitý proporcionálny stratifikovaný náhodný výber. Z celkového počtu základných a stredných škôl bolo vybraných N = 106 škôl, konkrétne: n = 30 základných škôl; n = 14 štvorročných gymnázií; n = 9 osemročných gymnázií; n = 33 stredných odborných škôl trojročných a n = 20 stredných odborných škôl štvorročných až päťročných. Metóda výberu bola rovnaká ako v predchádzajúcich

prieskumoch. Na základe údajov o základnom súbore, počte žiakov a študentov sa vypočítali parametre na vytvorenie výberových súborov. Jednotkou výberu bola škola, pričom posledný krok zahŕňal náhodný výber tried v každom ročníku. Pri stanovovaní počtu jednotiek pre výberový súbor boli rešpektované odporúčania podľa Morgana Krejcieho na určenie optimálnej veľkosti výberového súboru. Pri tomto výskume boli stanovené požiadavky na 95-percentnú spoľahlivosť a maximálnu prípustnú chybovosť 3,5 percenta, aby bola zabezpečená presnosť a reprezentatívnosť výsledkov. Je dôležité poznamenať, že údaje týkajúce sa kraja, typu školy a tried boli mapované, avšak neboli zahrnuté do analýz, keďže anonymizácia dát bola v tomto výskume prísnejšia ako v predchádzajúcich prieskumoch ESPAD. Z tohto dôvodu nebudú premenné týkajúce sa týchto údajov analyzované, aby sa zaistila ochrana súkromia respondentov a dodržanie etických štandardov výskumu.

Tabuľka 1(a): Základná charakteristika prieskumného súboru

		N	%	Chýbajúce n(%)
Rod	Mužské	2780	48,8	
	Ženské	2606	45,8	
	Iné ako mužské alebo ženské	109	1,9	
	Respondent/ka odmietol/a odpovedať	200	3,5	178 (3,4)
Vek	≥18	796	14	
	17	1332	23,4	
	16	1549	27,2	
	15	1424	25	
	≤14	586	10,3	186 (3,2)
Rodinná konštelácia	Úplné rodiny s obidvomi vlastnými rodičmi	3460	58,9	
	Pozmenené rodiny s nevlastným otcom alebo matkou	438	7,5	
	Rodiny s jedným rodičom	979	16,7	
	Iná rodinná konštelácia	54	0,9	942 (16,0)
Socio-ekonomický status	Oveľa lepšie	642	12	
	O dosť lepšie	1062	19,8	
	O niečo lepšie	1566	29,2	
	Rovnako	1649	30,7	
	O niečo horšie	313	5,8	
	O dosť horšie	72	1,3	
	Oveľa horšie	62	1,2	507(8,6)

**Tabuľka 1 pokračuje na nasledujúcej strane*

Tabuľka 2(b): Základná charakteristika prieskumného súboru

		N	%	Chýbajúce n(%)
Ročník / Trieda	prvý	103	31,2%	
	druhý	71	21,5%	
	tretí	65	19,7%	
	štvrtý	9	2,7%	
	piaty	4	1,2%	
	šiesty	4	1,2%	
	siedmy	6	1,8%	
	ôsmy	3	0,9%	
	deviaty	52	15,8%	
	desiaty	4	1,2%	
	jedenásty	4	1,2%	
	dvanásty	1	0,3%	4(0,01)

3.1. Terénna fáza prieskumu

Terénna fáza slovenskej časti európskeho prieskumu ESPAD 2024 o alkohole, tabaku a drogách u žiakov základných a stredných škôl sa realizovala na základe Národného výskumného plánu, sformulovaného hlavnými výskumníkmi projektu, autormi tejto správy.

Na príprave prieskumu ESPAD bola zabezpečená spolupráca s Ministerstvom školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky a Ministerstvom zdravotníctva Slovenskej republiky. Zber dát bol realizovaný prostredníctvom vyškolených zamestnancov regionálnych úradov verejného zdravotníctva SR priamo v školách. Učitelia sa prieskumu nezúčastnili a neboli prítomní ani počas zberu údajov. Takýmto spôsobom sa realizuje zber dát pre ESPAD od roku 1995.

Preklad dotazníka ESPAD 2024 z angličtiny do slovenčiny bol vykonaný v decembri 2023. Dotazník bol preložený aj do maďarčiny, následne sa realizoval spätný preklad nových položiek dotazníka. Do roku 2019 prebiehal zber dát tradičným spôsobom prostredníctvom tlačenej dotazníkov (forma ceruzka-papier), ktoré boli distribuované v školách. V roku 2024 sa Slovenská republika zúčastnila pilotnej formy zberu údajov online. Žiaci vyplňali dotazník na elektronických zariadeniach, pričom každá škola a trieda mali pridelené unikátne kódy (tokeny) na vyplnenie dotazníka. VÚDPaP zabezpečil elektronickú verziu dotazníkov. Zber dát vo vybraných školách bol vykonaný v priebehu mája a júna roku 2024 v ôsmich krajoch SR, pričom išlo o reprezentatívny prieskum z hľadiska rodu, veku, regiónu a typu školy. Elektronicky vyplnené dotazníky boli automaticky zaznamenané a spracované na serveri v EÚ.

Dotazník bol administrovaný anonymne, pričom žiaci dostali unikátne kódy pre triedu na vyplnenie dotazníka bez osobných identifikačných údajov. Zber údajov prebiehal naraz v tých triedach, na ktorých sa dohodli asistenti vykonávajúci prieskum s vedením školy. Údaje boli primárne analyzované na národnej úrovni, rodu a vekových skupín. Údaje z ESPAD sa neanalyzovali na úrovni jednotlivých škôl alebo tried, čím bola zabezpečená anonymita respondentov.

Napriek vzneseným námietkam ohľadom dodržiavania GDPR pri projekte ESPAD v minulosti, v roku 2024 neboli zaznamenané problémy pri vypĺňaní dotazníkovej batérie. Len veľmi malý počet škôl odmietol spoluprácu, pričom dôvody boli legitímne, ako napríklad naplánované školské akcie alebo záverečné skúšky. V prvých dňoch administrácie dotazníkov sa vyskytlo iba niekoľko technických problémov so systémom, ktoré boli promptne vyriešené.

Záznamy z tried vyplnené administrátormi slúžili ako základ pre vytvorenie dvoch súborov údajov pre metodologickú časť medzinárodnej štúdie. Priemerný čas trvania zberu údajov v jednej triede bol približne 50 minút.

3.2. Prieskumná batéria

Dotazník ESPAD 2024 sa v základnej časti len nepatrne odlišoval od verzie z roku 2019 a predchádzajúcej verzie z roku 2015. Dotazníková batéria obsahovala v priemere 541 položiek. Počet položiek, ktoré respondenti vyplnili, sa však líšil v závislosti od odpovedí na určité podmienené otázky. To znamená, že nie všetci respondenti odpovedali na všetky položky dotazníka. Napríklad, ak respondent uviedol, že nikdy neužil konkrétnu drogu, následné otázky týkajúce sa tejto drogy mu neboli predložené (tzv. skipping question), čím sa zabezpečila relevantnosť a efektivita zberu dát. Po základných socio-demografických informáciách nasledovali moduly otázok týkajúce sa legálnych drog (alkohol a tabak), nelegálnych drog, vnímaného rizika ich užívania a dostupnosti. Zachovala sa aj časť modulu CAST o problémoch s marihuanou.

V roku 2019 do ESPAD pribudol rozsiahly modul týkajúci sa internetu, gamingu a sociálnych sietí, ktorý bol ponechaný aj vo verzii ESPAD 2024. Z otázok špecifických pre krajinu boli tri otázky týkajúce sa odhadu závislosti od nikotínu, prevzaté z Fagerströmovej škály o fajčení, odstránené. Naopak, už do verzie ESPAD 2019 pribudli otázky týkajúce sa nových foriem fajčenia, ako sú e-cigarety, žuvací tabak, vodná fajka (šiša) a zahrievané tabakové výrobky. Do ESPAD 2024 pribudli aj ďalšie formy ako napr. vaporizéry a gripy.

Z ďalších otázok špecifických pre krajinu nebol do dotazníka zaradený nástroj umožňujúci odhad problémov s alkoholom (CAGE) ani Škála závislosti od alkoholu (ADS). Je však možné, že sa k týmto dotazníkom vrátíme v ďalšej vlne prieskumu. Zaradený bol

skriningový dotazník užívania marihuany (CAST) a pribudli otázky o frekvencii užívania energetických nápojov a stimulantov výkonu.

Modul o verbálnom a fyzickom šikanovaní bol aktualizovaný a rozšírený o otázky týkajúce sa kyberšikany (Dotazník kyberšikany (CAV-P/V)). Pôvodné otázky o agresii v školskom prostredí boli nahradené všeobecnými otázkami na rizikové správanie. V preventívnych aktivitách pre študentov sa doplnilo šesť otázok. Zostali položky, ktoré sa týkali dostupnosti alkoholu a jeho formy zaobstarania. V rámci aktualizácie povinných modulov Dotazníka pre študentov bol použitý Dotazník duševnej pohody (WHO-5).

V rámci nepovinných modulov sme do dotazníka zaradili doplňujúce otázky týkajúce sa užívania e-cigariet (použitie prvýkrát a za posledných 30 dní), v module o užívaní alkoholu sa aktualizovali otázky o jeho dostupnosti. V časti užívania liekov bola doplnená otázka o užívaní liekov bez predpisu. Na sledovanie správania na internete bol použitý aj dotazník kompulzívneho užívania internetu (CIUS) a krátka forma dotazníka problémového hrania (POGQ-SF). V rámci sledovania duševnej pohody a nepohody študentov sme pridali Dotazník príznakov depresie, úzkosti a stresu (DASS-21).

Výsledky všetkých otázok špecifických pre Slovensko budú v tejto záverečnej správe prezentované súhrnne.

3.3. Zadanie a spracovanie dát

Zabezpečenie elektronického zberu dotazníkov ESPAD 2024, zadávanie údajov, kontrolu a spracovanie údajov a kontakt s medzinárodnou koordináciou riadili: hlavná koordinátorka prieskumu PhDr. Alena Kopányiová, PhD. (VÚDPaP), doc. PhDr. Róbert Ochaba, PhD. MPH. (ÚVZ SR), PaedDr. Robert Tomšík, PhD. (VÚDPaP) a Mgr. Karin Belovičová (VÚDPaP).

V minulých prieskumoch ESPAD, realizovaných v rokoch 1995, 1999, 2003, 2007, 2011, 2015 a 2019, sa dotazníky vyplňovali v papierovej forme a následne manuálne transformovali do elektronickej databázy. Problémy často vznikali v dôsledku neúplne vyplnených dotazníkov a chýbajúcich údajov, čo viedlo k potrebe manuálneho čistenia dát. V minulých vlnách boli dotazníky, ktoré obsahovali chýbajúce alebo nevalidné odpovede, vyradené, čo viedlo k dodatočnej práci pri úprave a vyčistení dát.

V roku 2024 prešiel ESPAD zásadnou modernizáciou. Dotazníky boli vyplňované online, čo výrazne zjednodušilo proces spracovania údajov. Tento online formát umožnil automatické filtrovanie dotazníkov s neúplnými alebo nevalidnými odpoveďami, čím sa eliminovalo množstvo problémov spojených s manuálnym zadávaním údajov. Systém zabezpečil, že výskumníci pracovali len s kompletnými a validnými údajmi, čím sa výrazne zvýšila presnosť a efektívnosť analýzy. Napriek tomu, respondenti mali stále možnosť na vybrané otázky neodpovedať.

Dáta z ESPAD 2024 boli zberané prostredníctvom online dotazníkového systému, ktorý umožnil priamy zber a prístup k údajom v digitálnej forme. Po získaní údajov boli dáta exportované do rôznych štatistických programov na analýzu. Konkrétne, údaje boli transformované do formátov kompatibilných s programami SPSS, JASP a R. Tento proces zahŕňal importovanie dát do týchto programov, kde boli údaje čistené, upravované a pripravované na štatistické analýzy.

Na interpretáciu údajov z prieskumu boli použité rôzne štatistické metódy. Frekvenčné analýzy poskytli prehľad o frekvencii jednotlivých odpovedí a kategórií, čo umožnilo pochopiť základné vzorce a rozdelenie údajov. Opisná štatistika bola použitá na sumarizáciu základných charakteristík údajov, ako sú priemerné hodnoty, mediány, rozptyl a štandardné odchýlky, čo poskytlo detailný obraz o rozdelení a variabilite údajov. Základná inferenčná štatistika bola použitá na testovanie predpokladov a analýzu vzťahov medzi premennými, čo umožnilo hodnotenie významnosti zistených rozdielov a vzorcov. V rámci tejto analýzy boli aplikované štatistické metódy, ako napríklad Spearmanov a Pearsonov korelačný koeficient, chí-kvadrát test, t-test, F-test či testy normality. Tieto metódy poskytli komplexný pohľad na identifikované trendy a vzorce v údajoch, čím prispeli k presnej interpretácii výsledkov prieskumu.

4. PREHĽAD VÝSLEDKOV

4.1. Porovnanie trendov pri tabaku

Štatistické údaje o fajčení tabaku u chlapcov a dievčat v rôznych obdobiach ukazujú výrazné zmeny v prevalencii fajčenia a správania mladých ľudí. V roku 2007 začalo fajčiť prvú cigaretu vo veku 13 rokov alebo menej 50,3 % chlapcov a 38,2 % dievčat. Tento podiel postupne klesal v nasledujúcich rokoch, pričom v roku 2024 dosiahol 24,0 % u chlapcov a 25,2 % u dievčat. Na druhej strane, podiel respondentov, ktorí počas života nikdy nefajčili cigarety, sa výrazne zvýšil. V roku 2007 nikdy nefajčilo 21,6 % chlapcov a 23,7 % dievčat, zatiaľ čo v roku 2024 sa tento podiel zvýšil na 48,5 % u chlapcov a 44,0 % u dievčat.

Podiel pravidelných fajčiarov, ktorí fajčia 1 – 5 alebo viac cigariet denne, sa tiež výrazne zmenil. V roku 2007 pravidelne fajčilo 33,4 % chlapcov a 31,8 % dievčat, avšak do roku 2024 tento podiel klesol na 17,0 % u chlapcov a 17,2 % u dievčat. Pri podiele tých, ktorí pravidelne fajčia 20 alebo viac cigariet denne, bol pokles ešte výraznejší. V roku 2007 tento podiel predstavoval 3,9 % u chlapcov a 1,9 % u dievčat, ale do roku 2024 sa znížil na 2,1 % u chlapcov a 0,8 % u dievčat.

Tabuľka 3: Frekvencia užívania cigariet. Výsledky ESPAD z roku 2007 v porovnaní s výsledkami ESPAD z rokov 2011 – 2024 (v %)

Fajčenie tabaku		Prvá cigareta v 13 alebo menej rokoch	Nefajčil/a cigarety počas života	Pravidelne fajčí cigarety: 1 – 5 denne alebo viac	Pravidelne fajčí cigarety: 20 denne alebo viac
Chlapci	2007	50,3	21,6	33,4	3,9
	2011	47,5	19,2	36,4	3,1
	2015	37,9	29,0	29,0	2,5
	2019	26,7	36,3	26,4	2,5
	2024	24,0	48,5	17,0	2,1
Dievčatá	2007	38,2	23,7	31,8	1,9
	2011	37,4	21,0	33,7	2,5
	2015	31,4	28,8	25,7	1,5
	2019	25,0	32,0	26,5	1,6
	2024	25,2	44,0	17,2	0,8
SPOLU	2007	44,3	22,7	32,7	2,9
	2011	42,6	20,0	35,1	2,8
	2015	34,7	28,9	27,3	2,0
	2019	25,9	34,1	26,4	2,0
	2024	24,3	46,1	17,5	1,9

Pri zohľadnení súhrnných údajov pre všetkých respondentov sú trendy podobné. V roku 2007 prvú cigaretu vo veku 13 rokov alebo menej vyfajčilo 44,3 % všetkých respondentov, pričom v roku 2024 to bolo už len 24,3 %. Podiel nefajčiarov počas života sa zvýšil z 22,7 % v roku 2007 na 46,1 % v roku 2024. Podiel pravidelných fajčiarov, ktorí fajčia 1 – 5 alebo

viac cigariet denne, klesol z 32,7 % v roku 2007 na 17,5 % v roku 2024. Rovnako klesol aj podiel tých, ktorí fajčia 20 alebo viac cigariet denne, z 2,9 % v roku 2007 na 1,9 % v roku 2024.

Tieto údaje poukazujú na pokles v prevalencii fajčenia klasických cigariet medzi mladými ľuďmi, čo môže byť výsledkom rôznych faktorov, ale predovšetkým nástupom e-cigariet. Prísnejšia regulácia predaja tabakových výrobkov mladistvým a zmeny v sociálnych normách týkajúcich sa fajčenia tiež mohli prispieť k zníženiu počtu mladých fajčiarov klasických cigariet. Kampaňové aktivity a mediálne kampane na podporu zdravého životného štýlu musia stále zohrávať kľúčovú úlohu pri znižovaní miery fajčenia.

4.2. Porovnanie trendov v užívaní alkoholu

V priebehu rokov 2007 až 2024 sa v prieskume ESPAD zaznamenali trendy v priemernom množstve alkoholu vypitého pri poslednej príležitosti pitia, s rozdielmi medzi rôznymi druhmi alkoholických nápojov a vzhľadom na rod respondentov/tiek. Pri analýze týchto údajov je možné identifikovať významné vzorce, ktoré odrážajú meniace sa návyky v konzumácii alkoholu medzi mladými ľuďmi. Podľa odporúčaní Svetovej zdravotníckej organizácie (WHO) je rizikové pitie definované ako konzumácia viac ako 20 gramov čistého alkoholu denne u dievčat a viac ako 40 gramov u chlapcov. U dospelých sú tieto hranice ešte prísnejšie. Na základe údajov z prieskumu sa zdá, že priemerné hodnoty spotreby alkoholu pri poslednom užití alkoholu u chlapcov v niektorých rokoch prekračujú túto hranicu rizikového pitia, najmä v prípade destilátov. U dievčat sme tiež zaznamenali prípady, kde spotreba alkoholu pri poslednom užití alkoholu dosahuje alebo prekračuje hranice rizikového pitia, najmä pri konzumácii vína a destilátov.

- **Trend v spotrebe piva:** Pre chlapcov sa priemerné množstvo alkoholu vypitého z piva najprv zvýšilo, dosahujúc vrchol 25,4 g v roku 2011, následne sa mierne znížilo na 24,7 g v roku 2024. Tento pokles môže naznačovať zmenu v preferenciách alebo v prístupnosti piva. U dievčat priemerné hodnoty piva tiež kolísali, s najvyššími hodnotami 17,0 g v roku 2011 a následným poklesom na 10,8 g v roku 2024, čo môže odrážať zmeny v konzumácii a sociálnych normách.
- **Trend v spotrebe vína:** U chlapcov sa priemerné množstvo alkoholu z vína výrazne zvýšilo z 20,1 g v roku 2007 na 27,9 g v roku 2011, pričom sa neskôr stabilizovalo, s poklesom na 12,9 g v roku 2024. U dievčat spotreba vína tiež ukazuje vyšší trend, s vrcholom 24,7 g v roku 2019, následným poklesom na 16,9 g v roku 2024. Tento trend môže indikovať popularitu vína medzi mladými ľuďmi, ale aj možný posun v preferenciách.
- **Trend v spotrebe destilátov:** Destiláty vykazujú konzistentne vysoké priemerné hodnoty, najmä u chlapcov. V roku 2007 boli priemerné hodnoty 34,4 g, ktoré sa zvýšili na 47,1 g v roku 2011. Po miernom poklese v nasledujúcich rokoch dosiahli 43,7 g v

roku 2019 a 32,1 g v roku 2024. U dievčat sa priemerné hodnoty destilátov ukazujú ako relatívne stabilné, s miernym nárastom na 37,5 g v roku 2019 a poklesom na 26,9 g v roku 2024. Tento trend naznačuje, že destiláty ostávajú populárne, ale spotreba sa mierne prispôbila v závislosti od toho ktorého roka.

- **Trend v spotrebe cideru a alkopops:** Spotreba cideru u chlapcov vykazuje pokles, s najvyššími hodnotami 9,9 g v roku 2019 a následným poklesom na 3,8 g v roku 2024. U dievčat je spotreba cideru veľmi nízka a v roku 2024 klesla na 1,8 g. Spotreba alkopops ukazuje variabilitu s najvyššími hodnotami 9,6 g u chlapcov v roku 2019 a 9,9 g u dievčat v roku 2024. Tento trend môže indikovať zvýšený záujem o tento typ nápojov medzi dievčatami, ale s celkovým poklesom u chlapcov.

Trendy naznačujú, že aj keď sa priemerné hodnoty alkoholu pri poslednom užití alkoholu medzi rokmi prieskumov líšia, stále existujú obdobia, keď spotreba alkoholu u mladých ľudí môže dosahovať hodnoty, ktoré sú považované za rizikové alebo zdravie poškodzujúce. Pokles spotreby niektorých nápojov a stabilizácia spotreby iných môže reflektovať meniace sa preferencie a správanie v oblasti konzumácie alkoholu medzi mladými ľuďmi.

Tabuľka 4: Odhad priemerného množstva alkoholu pri poslednom pití v prepočte na gramy (výsledky z prieskumu ESPAD v rokoch 2007 – 2024)

Druh nápoja		Pivo	Cider	Alkopops	Víno	Destilát
Chlapci	2007	21,3*	6,4	4,8	20,1*	34,4*
	2011	25,4*	4,4	6,9	27,9*	47,1*
	2015	22,4*	5,9	5,6	19,7	45,4*
	2019	25,6*	9,9*	9,6*	27,7*	43,7*
	2024	24,7*	3,8*	8,3*	12,9*	32,1*
Dievčatá	2007	13,8	4,5	5,1	15,4	27,7
	2011	17,0	4,6	5,5	20,2	37,2
	2015	13,8	5,5	4,5	18,7	36,9
	2019	16,9	7,6	7,6	24,7	37,5
	2024	10,8	1,8	9,9	16,9	26,9
Spolu	2007	18,5	5,4	5,0	16,9	30,4
	2011	22,0	4,5	5,8	22,3	41,4
	2015	19,0	5,7	4,8	19,0	40,8
	2019	22,1	8,9	8,5	25,9	40,8
	2024	18,1	2,9	9,1	14,9	29,5

* Rozdiel medzi skupinami je významný v danom roku na 0,001 hladine (t-test).

4.3. Porovnanie trendov pri nelegálnych drogách

Prieskum ESPAD (European School Survey Project on Alcohol and Other Drugs) je dôležitým nástrojom na sledovanie trendov v užívaní nelegálnych drog medzi stredoškólákmi. Na Slovensku poskytuje údaje od roku 1995, pričom táto analýza sa zameriava na obdobie 2007 – 2024. Údaje sú rozdelené podľa rodu a poskytujú prehľad o užití rôznych nelegálnych drog počas života. Celkový súbor respondentov pre rok 2024 zahŕňal n = 2780 chlapcov, n = 2606 dievčat, 109 respondentov uviedlo pri položke rod možnosť „iné“ a 200 respondentov odmietlo uviesť informáciu o svojom rode. Tieto možnosti boli do dotazníka pridané v roku 2024, a preto celkové skóre (percentá) za tento rok zahŕňa aj tieto skupiny respondentov. Nasledujúca interpretácia prináša podrobný pohľad na zmeny a trendy v užívaní drog medzi chlapcami a dievčatami.

- **Marihuana:** Marihuana patrí medzi najčastejšie užívané nelegálne drogy. V roku 2007 uviedlo 50,1 % chlapcov a 37,7 % dievčat, že aspoň raz v živote užíli marihuanu. V nasledujúcich rokoch došlo k postupnému poklesu. V roku 2011 bol pokles výrazný u chlapcov (47,4 %) a u dievčat sa percento mierne zvýšilo (38,2 %). V rokoch 2015 a 2019 pokračoval klesajúci trend, pričom v roku 2024 dosiahlo užitie marihuany najnižšie hodnoty (28,4 % chlapcov a 25,3 % dievčat).
- **Extáza:** Podobný pokles je možné pozorovať aj pri užívaní extázy. V roku 2007 bolo percento užívateľov medzi chlapcami 8,3 % a medzi dievčatami 6,4 %. Do roku 2015 tieto hodnoty klesli na 4,8 % u chlapcov a 3,2 % u dievčat. V roku 2019 nastal mierny nárast, ale v roku 2024 opäť došlo k poklesu (5,7 % chlapcov a 5,2 % dievčat).
- **Amfetamíny a pervitín:** Amfetamíny a pervitín vykazujú zaujímavé trendy. V rokoch 2007 až 2011 bol zaznamenaný mierny nárast, ale do roku 2015 došlo k výraznému poklesu. Napríklad, užitie pervitínu medzi chlapcami kleslo z 8,1 % v roku 2007 na 2,4 % v roku 2015. V nasledujúcich rokoch však došlo k miernemu nárastu. V roku 2024 uviedlo užitie amfetamínov 3,1 % chlapcov a 2,8 % dievčat, zatiaľ čo užitie pervitínu uviedlo 2,8 % chlapcov a 2,7 % dievčat.
- **LSD a magické huby:** Užitie LSD a magických húb je medzi mladými ľuďmi menej rozšírené, ale aj tu sú viditeľné zmeny. V roku 2007 bolo užitie LSD medzi chlapcami 6,2 % a medzi dievčatami 5,0 %. V roku 2024 tieto hodnoty mierne klesli na 5,7 % u chlapcov a 4,8 % u dievčat. Rovnako aj užitie magických húb ukazuje podobný klesajúci trend.
- **Heroín, kokaín a syntetické kanabinoidy:** Heroín a kokaín patria medzi menej časté drogy medzi stredoškólákmi. V roku 2007 uviedlo užitie heroínu 1,7 % chlapcov a 1,3 % dievčat. Do roku 2024 sa tieto hodnoty zmenili na 1,8 % u chlapcov a 1,1 % u dievčat. Užívanie kokaínu vykazuje podobný klesajúci trend, aj keď s občasnými výkyvmi. Syntetické kanabinoidy boli pridané do prieskumu až neskôr, v roku 2011. V roku 2024 uviedlo ich užitie 1,4 % chlapcov a 0,6 % dievčat.

Tabuľka 5: Frekvencia výskytu užívania nelegálnej drogy
 Výsledky ESPAD z rokov 2007 – 2024 (v %)

Užitie počas života	Rok	Marihuana	Extáza	Amfetamíny	Pervitín	LSD	Magické huby	Heroín	Kokain	Syntetické kanabinoidy
Chlapci	2007	50,1	8,3	2,5	8,1	6,2	8,0	1,7	2,3	–
	2011	47,4	6,6	3,1	6,8	6,6	8,4	2,0	3,4	5,0
	2015	42,8	4,8	1,5	2,4	5,1	6,5	1,4	2,4	3,4
	2019	42,2	7,6	2,6	2,6	5,7	4,3	0,9	3,0	2,4
	2024	28,4	5,7	3,1	2,8	5,7	4,7	1,8	3,8	1,4
Dievčatá	2007	37,7	6,4	2,1	6,4	5,0	3,8	1,3	2,5	–
	2011	38,2	4,9	2,2	6,0	4,9	5,3	1,2	2,7	2,3
	2015	36,6	3,2	1,0	1,9	3,3	4,5	1,0	1,5	1,8
	2019	36,9	7,1	2,2	2,3	4,6	3,0	0,8	2,5	1,3
	2024	25,3	5,2	2,8	2,7	4,8	3,3	1,1	3,0	0,6
Spolu	2007	43,8	7,4	2,3	7,3	5,6	5,9	1,5	2,4	–
	2011	43,0	5,8	2,7	6,4	5,8	6,9	1,6	3,0	3,7
	2015	39,8	4,0	1,3	2,2	4,2	5,0	1,2	1,9	2,6
	2019	39,5	7,4	2,4	2,5	5,2	3,6	0,9	2,8	1,8
	2024	27,5	5,7	3,2	3,1	5,5	4,3	1,7	3,8	1,4

Celkovo údaje naznačujú, že v období rokov 2007 – 2024 medzi slovenskými stredoškólákmi došlo k poklesu užívania väčšiny nelegálnych drog. Tento pokles je zjavný najmä pri marihuane, extáze, amfetamínoch a pervitíne. Zároveň však existujú určité výkyvy v užívaní niektorých drog, ktoré naznačujú potrebu pokračujúceho sledovania a prevencie. Tieto výsledky poskytujú dôležité informácie pre tvorbu politik zameraných na zníženie užívania nelegálnych drog medzi mladými ľuďmi na Slovensku.

Výsledky prieskumov ESPAD z rokov 2007 až 2024 ukazujú významné zmeny v užívaní nelegálnych drog medzi slovenskými stredoškólákmi. Hoci mnohé drogy vykazujú klesajúci trend, pretrvávajúce výkyvy poukazujú na potrebu neustálej pozornosti a efektívnych preventívnych opatrení, pretože ide o rizikový faktor spojený s experimentovaním, resp. o rekreačné užívanie.

5. POROVNANIE PODĽA VÝBEROVÝCH PREMENNÝCH

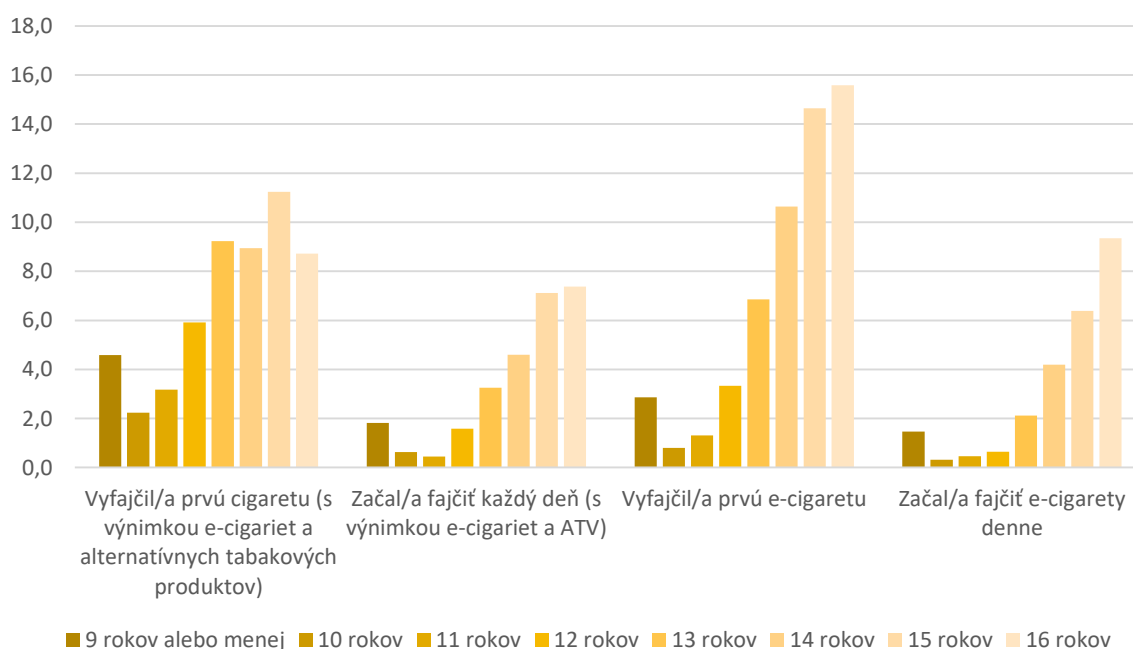
5.1. Porovnanie podľa veku

5.1.1 Užívanie cigariet a elektronických tabakových produktov

Podľa výsledkov prieskumu významná časť respondentov nikdy nefajčila, či už tradičné cigarety alebo elektronické cigarety. Až 46 % opýtaných uviedlo, že nikdy nefajčili, čo svedčí o odmietaní tohto zvyku istou časťou mladých ľudí. Ešte vyšší podiel, konkrétne 73,2 %, nikdy nezačal fajčiť pravidelne, čo naznačuje, že aj tí, ktorí experimentovali s fajčením, sa väčšinou nestali pravidelnými fajčiarmi. Podobný trend sa prejavuje aj pri elektronických cigaretách, kde 44 % respondentov nikdy nevyskúšalo e-cigaretu a 75,1 % nikdy nezačalo fajčiť e-cigarety denne.

Keď sa pozrieme na vek, v ktorom respondenti začali fajčiť, najviac ich prvú cigaretu vyskúšalo vo veku 15 rokov (11,2 %), čo je zároveň najvyšší podiel aj pri začiatku fajčenia e-cigariet (14,6 %). Každodenné fajčenie však častejšie začínajú neskôr, okolo 16. roku života, čo naznačuje postupné prechádzanie z príležitostného fajčenia k pravidelnému. Pre e-cigarety platí podobný vzorec, pričom najvyšší podiel denného používania e-cigariet začína vo veku 16 rokov (9,3 %).

Vek 13 až 16 rokov sa tak javí ako kritické obdobie, počas ktorého mnohí mladí ľudia začínajú fajčiť, či už tradičné alebo elektronické cigarety. Najvyšší nárast je zaznamenaný medzi 14. a 16. rokom života, kedy sa prejavuje aj zvýšený prechod od príležitostného k dennému fajčeniu. Tieto údaje poukazujú na dôležitosť preventívnych opatrení a výchovy zameranej na mladistvých práve v tomto vekovom rozmedzí, resp. ešte pred ním.

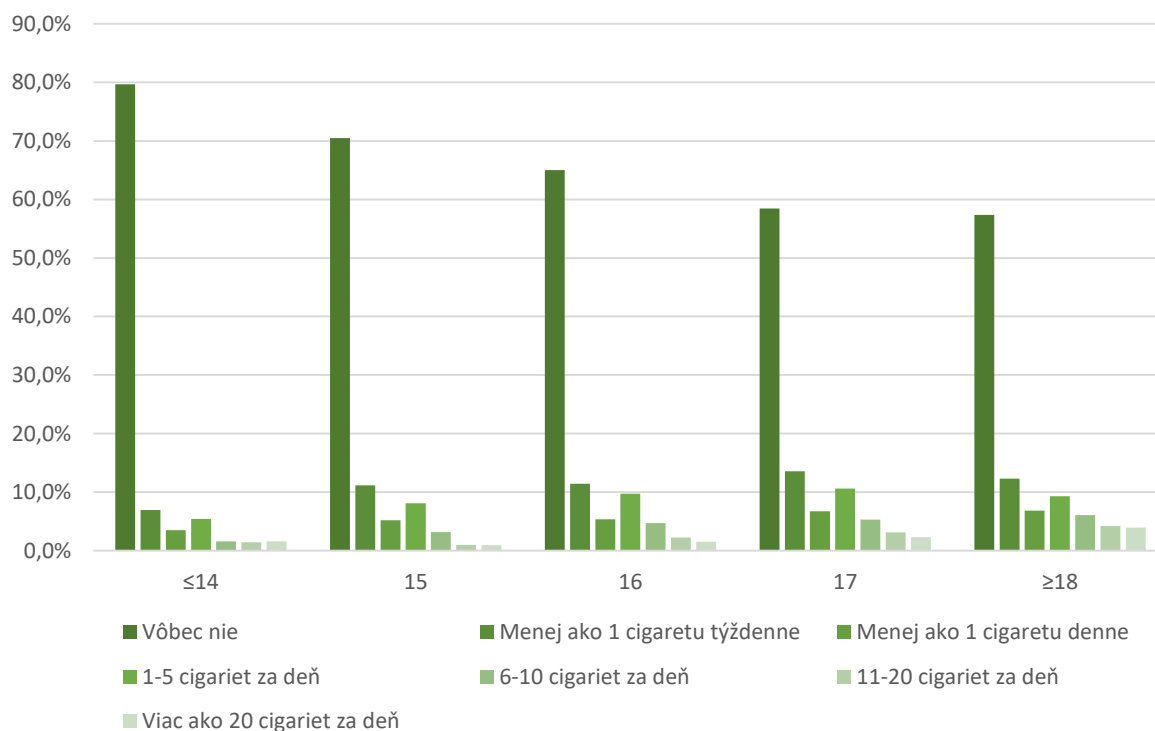

Obrázok 1: Vek prvého a pravidelného užívania tabakových a elektronických cigariet

Podľa údajov v tabuľke o **frekvencii fajčenia cigariet** za posledných 30 dní sa ukazuje, že najväčší podiel mladých ľudí vo veku 14 rokov a menej uvádza, že počas tohto obdobia vôbec nefajčili – až 79,7 %. Tento podiel postupne klesá so zvyšujúcim sa vekom, pričom najnižší je u skupiny starších ako 18 rokov, kde dosahuje 57,4 %. Tento trend naznačuje, že s pribúdajúcim vekom sa zvyšuje pravdepodobnosť experimentovania s cigaretami.

Podrobnejší pohľad na frekvenciu fajčenia ukazuje, že príležitostné fajčenie, teda fajčenie menej ako jednej cigarety týždenne, sa vyskytuje vo všetkých vekových kategóriách, pričom najvyšší podiel je zaznamenaný u 17-ročných (13,6 %) a u osôb starších ako 18 rokov (12,3 %). Fajčenie menej ako jednej cigarety denne je relatívne stabilné, naprieč vekovými skupinami, s miernym nárastom od 14 rokov a menej (3,5 %) až po 18 a viac rokov (6,9 %).

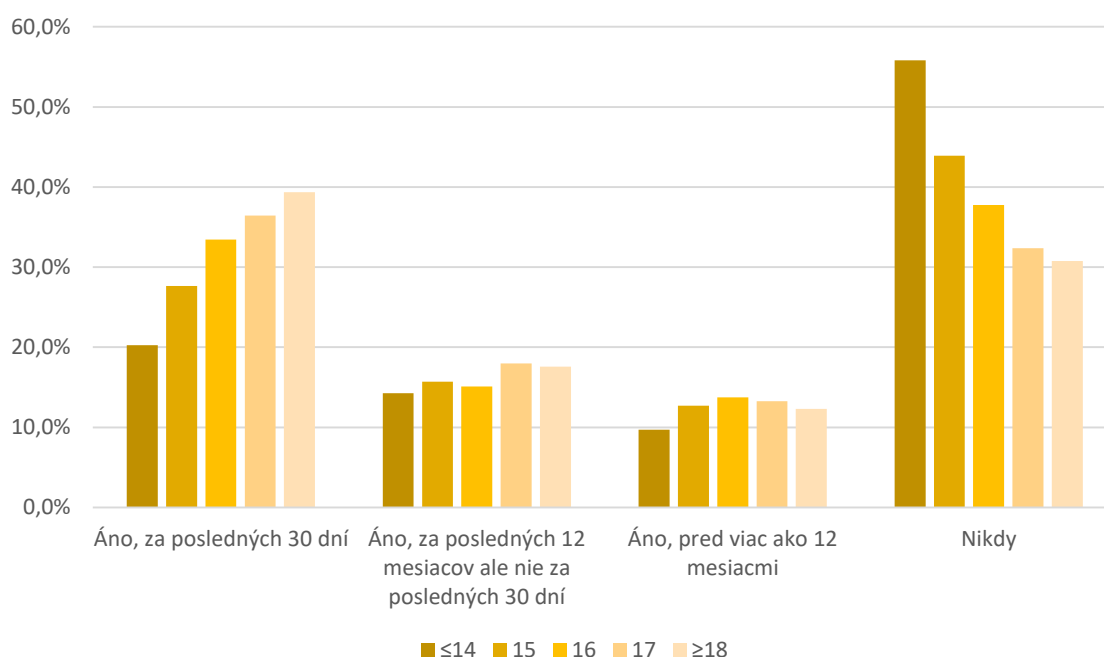
Čo sa týka pravidelného fajčenia, kde respondenti uvádzajú fajčenie 1 až 5 cigariet denne, frekvencia sa tiež zvyšuje s vekom – od 5,4 % u 14-ročných a mladších až po 10,6 % u 17-ročných, pričom u 18-ročných a starších sa tento podiel mierne znižuje na 9,3 %. Fajčenie vyššieho počtu cigariet denne (6 až 10 cigariet, 11 až 20 cigariet a viac ako 20 cigariet denne) je oveľa menej časté v mladších vekových skupinách, avšak s vekom sa tieto percentá zvyšujú, pričom najvyššie podiely sa opäť vyskytujú u osôb starších ako 18 rokov. Tieto údaje naznačujú, že s pribúdajúcim vekom rastie nielen počet mladých ľudí, ktorí skúšajú fajčenie, ale aj intenzita fajčenia.

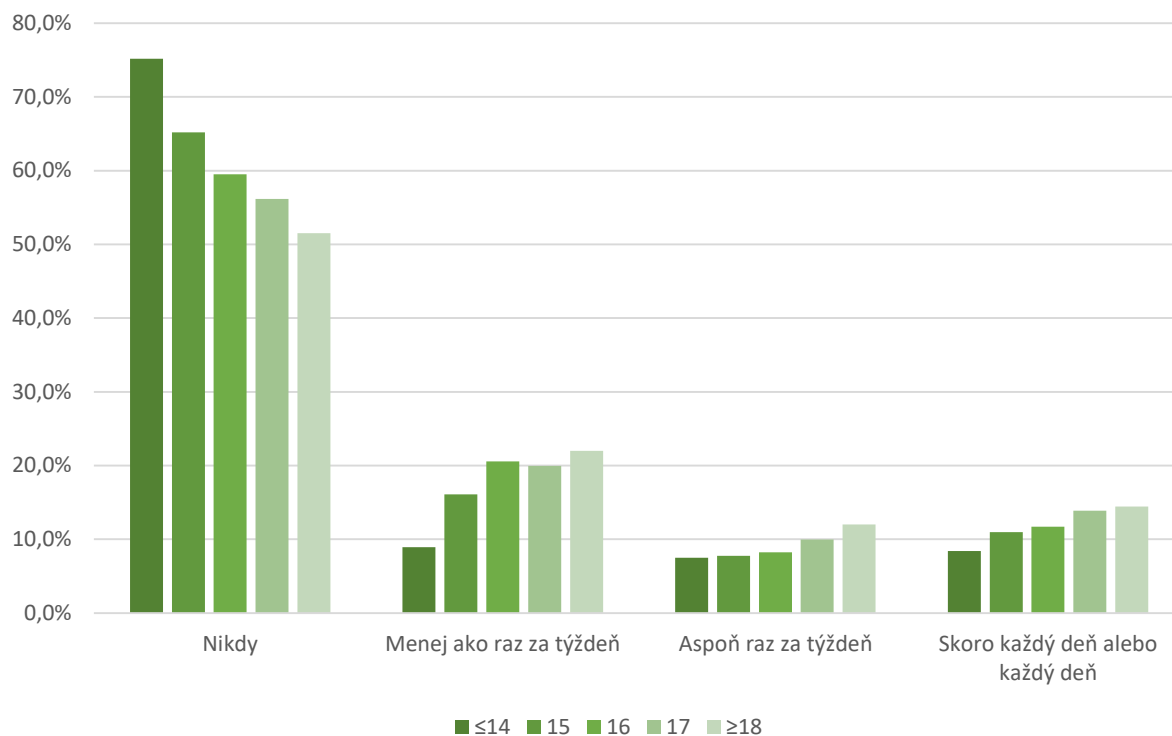
Obrázok 2: Porovnanie frekvencie fajčenia cigariet (s výnimkou e-cigariet) za posledných 30 dní vzhľadom vek respondentov

S narastajúcim vekom sa výrazne zvyšuje aj **prevalencia používania elektronických cigariet**. Vo vekovej kategórii 14 rokov a menej uvádza 55,8 % respondentov, že nikdy nefajčili e-cigarety. Tento podiel sa postupne znižuje, a to až na 30,8 % u osôb starších ako 18 rokov. Na druhej strane, podiel mladých ľudí, ktorí uvádzajú fajčenie e-cigariet za posledných 30 dní, sa zvyšuje s vekom – od 20,2 % v najmladšej vekovej kategórii až na 39,4 % medzi najstaršími respondentmi. Tieto údaje naznačujú trend, že s pribúdajúcim vekom sa experimentovanie s e-cigaretami stáva bežnejším. Ďalšie kategórie, ako „Áno, za posledných 12 mesiacov, ale nie za posledných 30 dní“ a „Áno, pred viac ako 12 mesiacmi“, tiež vykazujú nárast s vekom, avšak tento nárast nie je taký výrazný ako pri poslednom mesačnom používaní. Napríklad vo veku 15 rokov 27,6 % respondentov uvádza, že fajčili e-cigarety za posledných 30 dní, zatiaľ čo 43,9 % uvádza, že nikdy e-cigarety neskúsili (Obrázok 3).

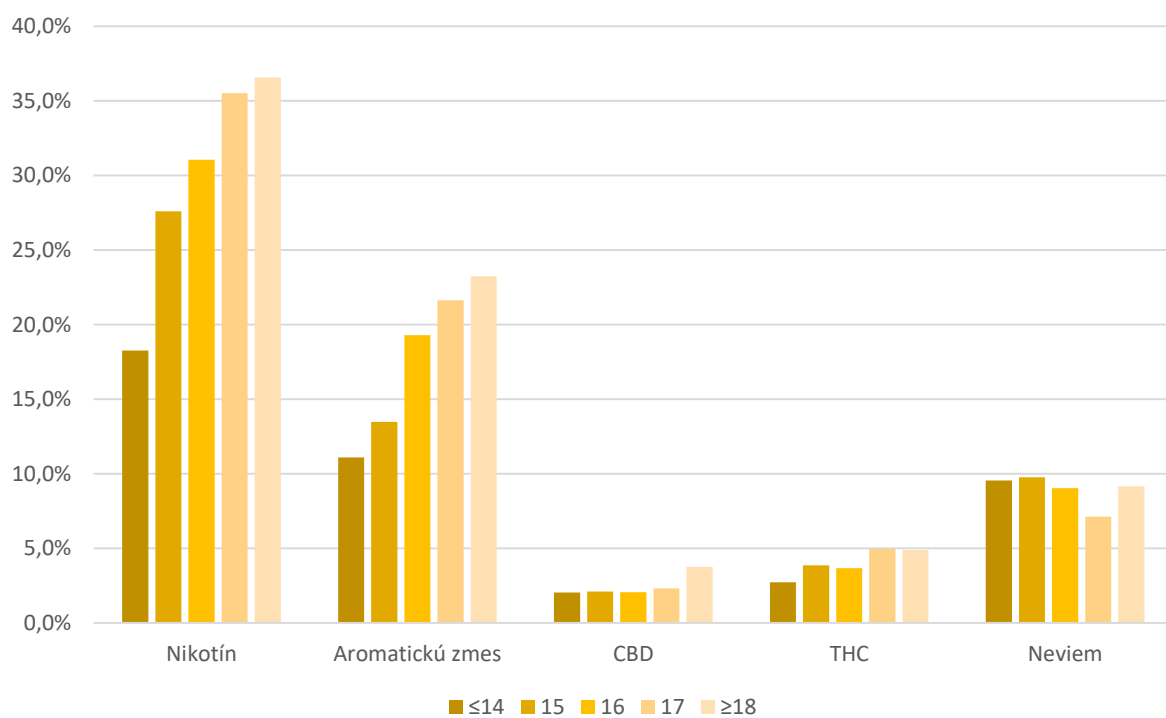
Obrázok 4 zobrazuje **frekvenciu používania e-cigariet** za posledných 30 dní. Aj tu je viditeľný zreteľný trend, že s narastajúcim vekom sa znižuje podiel tých, ktorí e-cigarety nikdy nefajčili, pričom najnižší je u najstaršej vekovej skupiny (51,5 %). Naopak, frekvencia pravidelného používania (skoro každý deň alebo každý deň) narastá s vekom – od 8,4 % u 14-ročných a mladších až po 14,5 % u 18-ročných a starších. Medzi mladšími adolescentmi je najčastejšie sporadické používanie e-cigariet, teda menej ako raz za týždeň. Tento podiel je najvyšší vo vekovej skupine 18 rokov a viac, kde dosahuje 22 %. Súčasne s tým sa zvyšuje aj podiel tých, ktorí používajú e-cigarety aspoň raz za týždeň, a to zo 7,5 % u 14-ročných a mladších na 12 % u 18-ročných a starších. Obsah pridaný do e-cigariet je znázornený na obrázku 5.

Obrázok 3: Porovnanie frekvencie fajčenia e-cigariet počas života vzhľadom vek respondentov

Obrázok 4: Porovnanie frekvencie fajčenia e-cigariet za posledných 30 dní vzhľadom vek respondentov

Obrázok 5: Zloženie e-cigariet používaných za posledných 30 dní (porovnanie vzhľadom na vek)

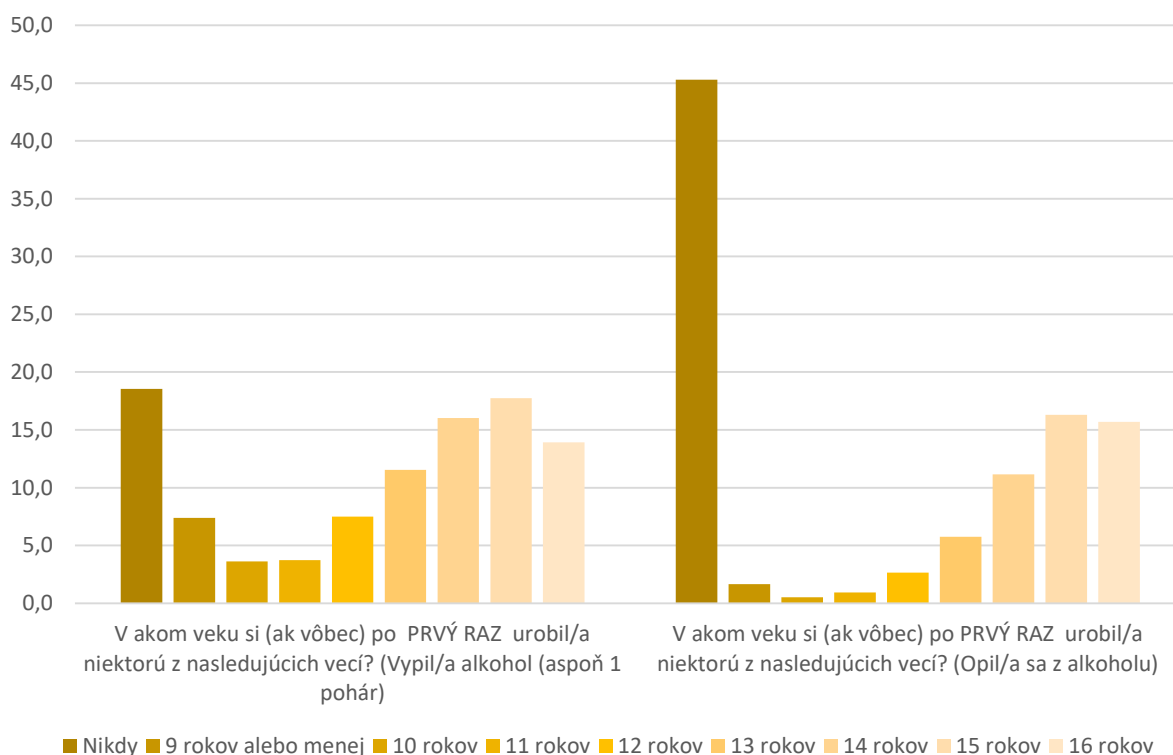
Ďalšia tabuľka poskytuje prehľad o **prevalencii používania ďalších druhov tabakových výrobkov** medzi respondentmi rôznych vekových skupín, konkrétne vodnej fajky (shisha/šiša), žuvacieho tabaku (snus/vrecúško) a zahrievaných tabakových výrobkov. Používanie vodnej fajky sa s vekom zvyšuje. Vo vekovej skupine 14 rokov a mladších uviedlo 82,7 % respondentov, že nikdy nepoužili vodnú fajku. Tento podiel postupne klesá s vekom, pričom vo vekovej kategórii 18 rokov a starších už len 50,4 % uvádza, že nikdy nepoužili vodnú fajku. Naopak, podiel tých, ktorí uvádzajú používanie vodnej fajky za posledných 30 dní, sa zvyšuje od 3,5 % v najmladšej vekovej skupine až po 11,4 % medzi najstaršími respondentmi. Významný nárast je viditeľný aj v kategórii tých, ktorí používali vodnú fajku za posledných 12 mesiacov, ale nie za posledných 30 dní, čo poukazuje na príležitostné alebo experimentálne používanie, ktoré je bežnejšie u starších respondentov. Používanie žuvacieho tabaku vykazuje podobný trend. Vo vekovej skupine 14 rokov a mladších uvádza 76,1 % respondentov, že nikdy nepoužili žuvací tabak, pričom tento podiel klesá s vekom na 59,1 % u najstaršej vekovej skupiny. Na druhej strane, podiel tých, ktorí používali žuvací tabak za posledných 30 dní, sa zvyšuje z 11,1 % u 14-ročných a mladších až na 22,1 % u 18-ročných a starších. Podobne ako pri ostatných výrobkoch, aj používanie zahrievaných tabakových výrobkov narastá s vekom. Vo vekovej skupine 14 rokov a mladších uvádza 83,2 % respondentov, že nikdy nepoužili zahrievané tabakové výrobky. Tento podiel postupne klesá na 64,8 % u najstaršej vekovej skupiny. Používanie za posledných 30 dní sa zvyšuje z 6,9 % u najmladších na 16,0 % u najstarších respondentov.

Tabuľka 6: Prevalencia používania ďalších druhov tabakových výrobkov vzhľadom na vek respondentov a časový rámec posledného užívania

		≤14	15	16	17	≥18
Vodná fajka (shisha/šiša)	Áno, za posledných 30 dní	3,5	5,6	6,5	11,6	11,4
	Áno, za posledných 12 mesiacov, ale nie za posledných 30 dní	5,8	9,4	13,9	14,9	21,1
	Áno, pred viac ako 12 mesiacmi	8,0	8,9	9,7	15,7	17,1
	Nikdy	82,7	76,2	69,9	57,8	50,4
Žuvací tabak (snus/vrecúško)	Áno, za posledných 30 dní	11,1	15,6	17,6	18,8	22,1
	Áno, za posledných 12 mesiacov, ale nie za posledných 30 dní	6,3	8,4	7,8	8,7	6,9
	Áno, pred viac ako 12 mesiacmi	6,5	9,4	11,7	14,3	11,9
	Nikdy	76,1	66,6	62,9	58,2	59,1
Zahrievané tabakové výrobky	Áno, za posledných 30 dní	6,9	9,5	12,2	15,4	16,0
	Áno, za posledných 12 mesiacov, ale nie za posledných 30 dní	6,0	7,9	7,7	10,6	10,5
	Áno, pred viac ako 12 mesiacmi	3,9	5,6	5,7	8,0	8,8
	Nikdy	83,2	76,9	74,3	66,0	64,8

5.1.2. Užívanie a nadužívanie alkoholu

Obrázok nižšie zobrazuje vek, v ktorom respondenti prvýkrát vypili alkohol (aspoň jeden pohár) a prvýkrát sa opili. Zatiaľ čo 18,5 % respondentov uviedlo, že nikdy nepili alkohol, až 45,3 % tvrdí, že sa nikdy neopili. Tento výrazný rozdiel poukazuje na to, že mnohí mladí ľudia môžu síce experimentovať s alkoholom, ale len malá časť z nich dosiahne stupeň, ktorý by považovali za opitosť. To naznačuje, že časť adolescentov, ktorá sa stretáva s alkoholom, ho pije „zodpovedne“ alebo len príležitostne, bez toho, aby došlo k výraznejšiemu účinku. Podiel respondentov, ktorí uviedli, že prvýkrát pili alkohol vo veku 9 rokov alebo mladších, je 7,4 %. Na druhej strane, len 1,7 % z tejto vekovej skupiny uviedlo, že sa v tomto veku aj opili. Ide prevažne o experimentovanie s alkoholom, ktoré len príležitostne vedie k opitosti. Medzi 10 a 13 rokom vidíme mierny nárast prvých skúseností s alkoholom. Vo veku 10 rokov uviedlo prvý kontakt s alkoholom 3,6 % respondentov, zatiaľ čo vo veku 13 rokov to bolo už 11,5 %. Opitosť v tomto veku však zostáva relatívne zriedkavá, s miernym nárastom z 0,5 % vo veku 10 rokov na 5,8 % vo veku 13 rokov. Tento trend naznačuje, že s pribúdajúcim vekom sa zvyšuje nielen miera experimentovania s alkoholom, ale aj riziko opitosti. Vo veku 14 rokov je už 16,0 % respondentov, ktorí uviedli, že prvýkrát pili alkohol, a 11,1 % z nich sa prvýkrát opilo. Tento trend pokračuje aj vo veku 15 a 16 rokov, kde 17,7 % a 13,9 % respondentov uviedlo prvú skúsenosť s pitím alkoholu. Opitosť dosahuje vrchol v týchto vekových kategóriách, s 16,3 % vo veku 15 rokov a 15,7 % vo veku 16 rokov.

Obrázok 6: Veková distribúcia prvého užitia a opitia z alkoholu.

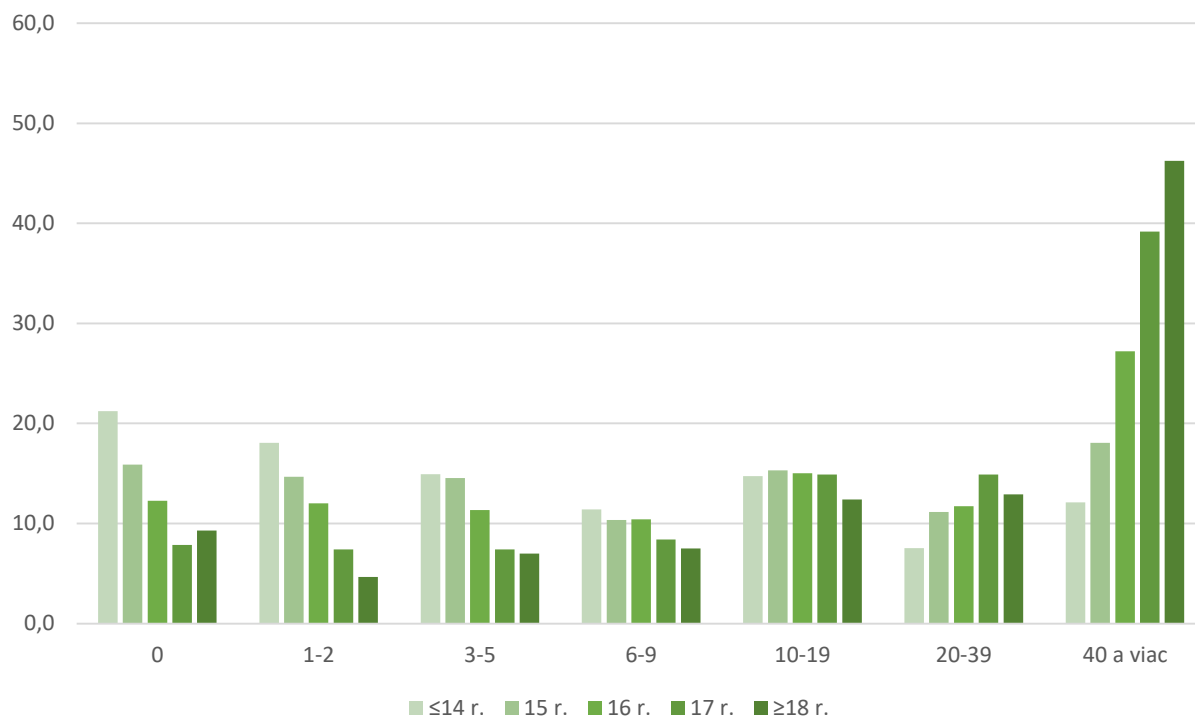
Úvodné zhodnotenie konzumácie alkoholu medzi mladistvými a mladými dospelými predstavuje dôležitý krok k pochopeniu rizikových faktorov, ktoré môžu viesť k neskorším problémom so závislosťou. Pre získanie hlbšieho pochopenia tohto fenoménu je nevyhnutné sledovať nielen celkový výskyt pitia alkoholu, ale aj jeho frekvenciu a intenzitu v rôznych vekových skupinách. Nasledujúce údaje prinášajú podrobný prehľad o trendoch v konzumácii alkoholu medzi mladistvými v rôznych vekových kategóriách, čo poskytuje cenný základ pre tvorbu efektívnych preventívnych stratégií a intervencií. Nasledovné tri obrázky poskytujú podrobný pohľad na frekvenciu konzumácie alkoholických nápojov v rôznych vekových skupinách, rozdelenú podľa skúseností za celý život, za posledných 12 mesiacov a za posledných 30 dní. Analýza týchto údajov odhaľuje zreteľné trendy, ktoré môžu byť kľúčové pri identifikovaní vekových skupín so zvýšeným rizikom pravidelnej alebo nadmernej konzumácie alkoholu.

V rámci celej populácie sa ukazuje, že s pribúdajúcim vekom dochádza k výraznému nárastu frekvencie konzumácie alkoholu. Vo vekovej skupine ≤ 14 rokov uvádza 21,2 % respondentov, že nikdy nepili alkohol, zatiaľ čo vo vekovej skupine ≥ 18 rokov tento podiel klesá na 9,3 %. Na druhej strane, počet respondentov, ktorí uviedli, že pili alkohol 40 a viackrát, rastie s vekom, z 12,1 % v skupine ≤ 14 rokov na 46,3 % v skupine ≥ 18 rokov. Tento trend jasne poukazuje dlhodobu na to, že s vekom stúpa nielen pravdepodobnosť začiatku konzumácie alkoholu, ale aj jeho častejšie užívanie.

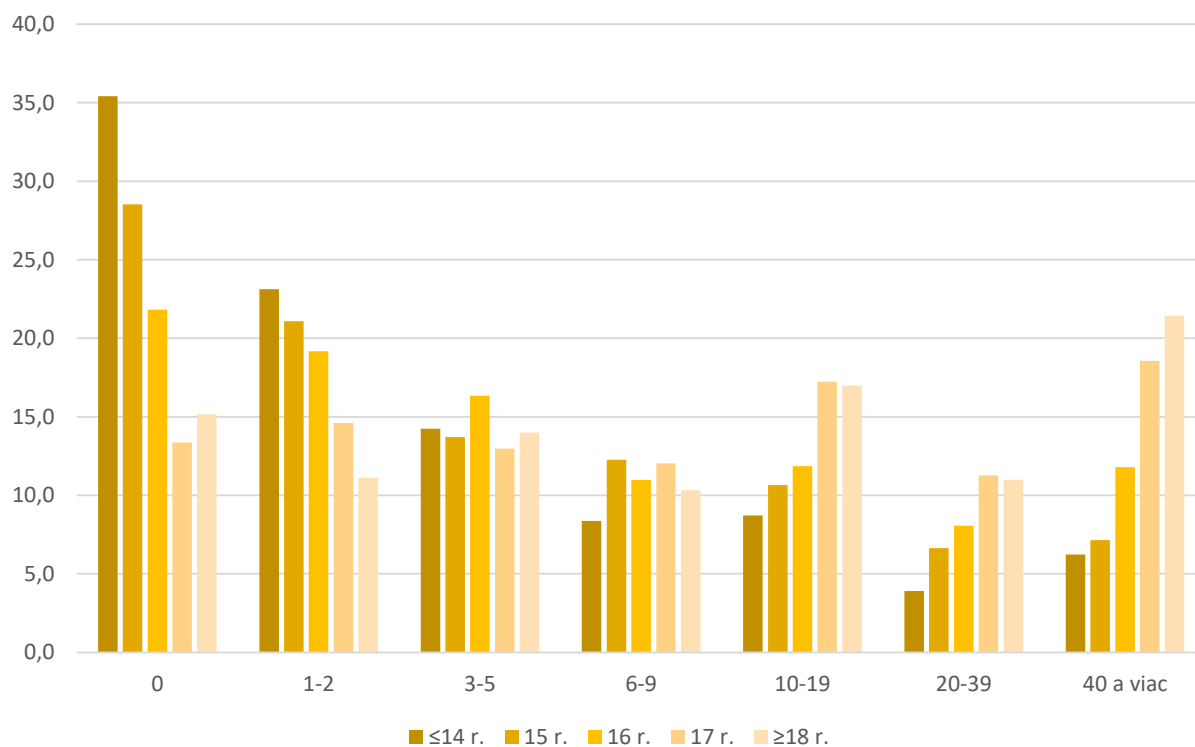
Podobný trend je možné pozorovať aj pri analýze frekvencie konzumácie alkoholu za posledných 12 mesiacov. V skupine ≤ 14 rokov uvádza 35,4 % respondentov, že v poslednom roku nepili alkohol, čo naznačuje, že viac než tretina najmladších respondentov ešte nezačala pravidelne konzumovať alkohol. S pribúdajúcim vekom tento podiel klesá, pričom v skupine ≥ 18 rokov je to už len 15,2 %. Naopak, počet respondentov, ktorí pili alkohol 40 a viackrát za posledných 12 mesiacov, sa zvyšuje z 6,2 % vo veku ≤ 14 rokov na 21,4 % v skupine ≥ 18 rokov. Tento nárast opäť podčiarkuje rastúcu frekvenciu pitia alkoholu s pribúdajúcim vekom.

Analýza frekvencie konzumácie alkoholu za posledných 30 dní prináša ešte detailnejší pohľad na aktuálne pitie alkoholu medzi respondentmi. Viac ako polovica respondentov vo veku ≤ 14 rokov (58,2 %) uvádza, že za posledný mesiac nepili alkohol. Avšak s pribúdajúcim vekom sa tento podiel rýchlo znižuje na 30,8 % vo vekovej skupine ≥ 18 rokov. Súčasne rastie počet respondentov, ktorí uvádzajú konzumáciu alkoholu 40 a viackrát za posledných 30 dní, z 1,8 % vo veku ≤ 14 rokov na 5,1 % vo veku ≥ 18 rokov. Tento údaj naznačuje, že v staršej vekovej skupine je častejšie epizodické alebo pravidelné pitie alkoholu.

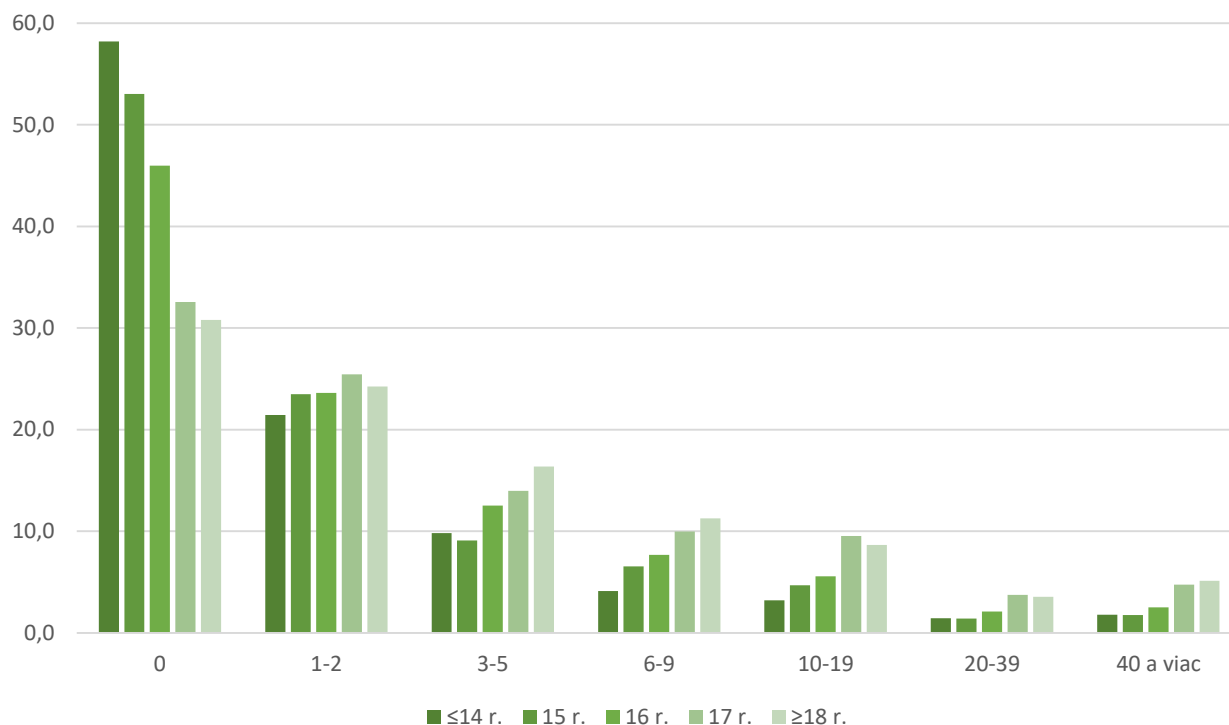
Celkové údaje z týchto troch tabuliek poukazujú na fakt, že konzumácia alkoholu je v mladších vekových skupinách menej častá, pričom so stúpajúcim vekom dochádza k výraznému nárastu frekvencie pitia. Najvýraznejšie zmeny nastávajú medzi 16. a 18. rokom, kde dochádza k najväčšiemu nárastu počtu respondentov, ktorí konzumujú alkohol pravidelne, a to nielen v poslednom roku, ale aj za celý život.

Obrázok 7: Konzumácia alkoholických nápojov (porovnanie frekvencie za celý život)

Obrázok 8: Konzumácia alkoholických nápojov (porovnanie frekvencie za posledných 12 mesiacov)

Obrázok 9: Konzumácia alkoholických nápojov (porovnanie frekvencie posledných 30 dní)

V nasledujúcej tabuľke sme zobrazili počet prípadov konzumácie rôznych alkoholických nápojov za posledných 30 dní v závislosti od veku respondentov:

- Pivo:** Konzumácia piva za posledných 30 dní je relatívne rozšírená naprieč všetkými vekovými skupinami, pričom s rastúcim vekom sa zvyšuje aj počet prípadov pitia. Zatiaľ čo v skupine ≤14 rokov takmer 58 % respondentov neuviedlo žiadnu konzumáciu piva, tento podiel klesá na 43,4 % (klesá o 15%) medzi respondentmi vo veku ≥18 rokov. S rastúcim vekom narastá počet mladých ľudí, ktorí pijú pivo pravidelne, pričom v skupine ≥18 rokov až 13,3 % uviedlo konzumáciu 3 až 5-krát za posledných 30 dní a 8,2 % uviedlo 6-9 prípadov pitia. Tento trend naznačuje sociálnu akceptáciu a dostupnosť piva s pribúdajúcim vekom.
- Cider:** Konzumácia cideru je vo všeobecnosti nižšia v porovnaní s pivom, pričom väčšina respondentov uvádza nulovú konzumáciu. Vo vekovej skupine ≤14 rokov až 92,3 % respondentov uviedlo, že za posledných 30 dní nepili žiaden cider, pričom tento podiel sa znižuje len mierne s vekom, na 86,1 % v skupine ≥18 rokov. Pravidelná konzumácia cideru (3 až 5-krát a viac) je u mladších respondentov minimálna a mierne sa zvyšuje u starších vekových skupín, čo však stále predstavuje relatívne malý podiel.
- Alkopops:** Spotreba alkopops nápojov, ktoré sú obzvlášť obľúbené medzi mladistvými pre ich sladkú chuť a ľahkú dostupnosť, vykazuje podobný trend ako pri pive, no s menšou intenzitou. Zatiaľ čo 78,8 % respondentov ≤14 rokov uviedlo nulovú konzumáciu za posledných 30 dní, tento podiel klesá na 56,8 % medzi respondentmi vo veku ≥18 rokov. Veková skupina 17 rokov vykazuje najvyšší podiel pravidelnej konzumácie (40 a viac prípadov), čo naznačuje zvýšenú obľubu tohto typu nápojov pred dosiahnutím plnoletosti.

- **Víno:** Víno má pomerne stabilnú úroveň konzumácie naprieč rôznymi vekovými kategóriami, pričom približne dve tretiny respondentov ≤ 14 rokov (68,1 %) uvádzajú nulovú konzumáciu za posledných 30 dní. Tento podiel sa postupne znižuje na 57,5 % vo vekovej skupine ≥ 18 rokov. S vekom narastá aj pravidelná konzumácia vína, pričom respondenti vo veku 17 a viac rokov majú tendenciu piť víno častejšie, čo naznačuje zmenu v preferenciách alkoholu s dosiahnutím vyššieho veku.
- **Destiláty:** Konzumácia destilátov, ktoré sú najkoncentrovanejším typom alkoholického nápoja, ukazuje významný nárast s vekom. Kým 77,4 % respondentov ≤ 14 rokov uvádza, že nepili žiaden destilát za posledných 30 dní, tento podiel dramaticky klesá na 53,4 % vo vekovej skupine ≥ 18 rokov (rozdiel 24%). S pribúdajúcim vekom sa zvyšuje počet prípadov pravidelnej konzumácie, pričom najmä respondenti vo veku 17 a viac rokov majú vyššiu pravdepodobnosť konzumácie destilátov viackrát za mesiac, čo môže súvisieť so zvýšenou dostupnosťou, s rovesníckym vplyvom a sociálnymi normami v tomto veku.

Tabuľka 7: Počet prípadov konzumácie alkoholických nápojov za posledných 30 dní (komparácia vzhľadom na vek respondentov/tiek)

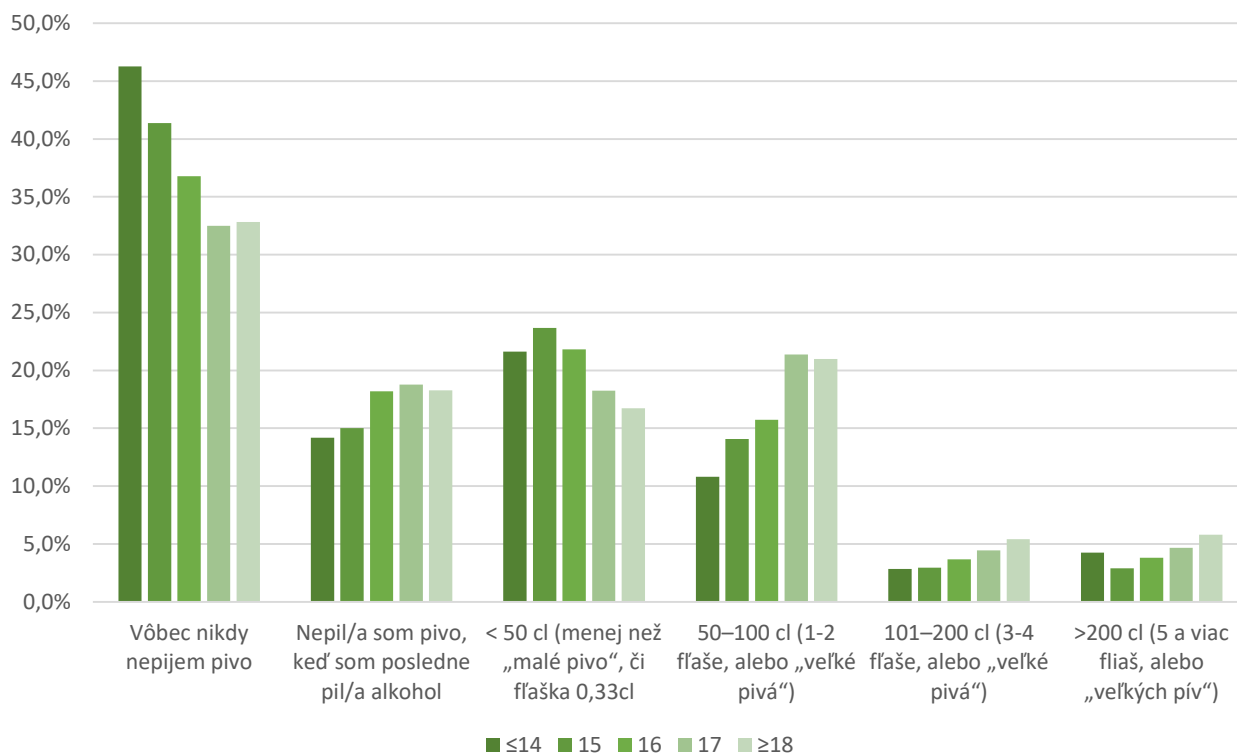
Pivo	0	1-2	3-5	6-9	10-19	20-39	40 a viac
≤ 14 r.	57,9	22,6	8,4	3,2	3,7	1,4	2,8
15 r.	53,0	23,2	10,4	5,0	4,3	2,0	2,0
16 r.	51,4	22,8	11,1	5,8	4,9	1,7	2,3
17 r.	44,4	22,8	12,3	7,2	6,1	3,4	3,8
≥ 18 r.	43,4	21,1	13,3	8,2	6,6	2,6	4,8
Cider	0	1-2	3-5	6-9	10-19	20-39	40 a viac
≤ 14 r.	92,3	3,9	1,4	0,0	0,5	0,2	1,8
15 r.	93,0	4,4	0,9	0,6	0,5	0,4	0,2
16 r.	91,7	4,5	1,4	1,0	0,3	0,3	0,9
17 r.	87,6	5,9	2,9	0,9	0,9	0,3	1,6
≥ 18 r.	86,1	7,5	1,8	1,6	0,8	0,3	1,9
Alkopops	0	1-2	3-5	6-9	10-19	20-39	40 a viac
≤ 14 r.	78,8	11,5	5,7	1,2	1,4	0,2	1,2
15 r.	76,8	14,1	4,9	2,0	1,2	0,4	0,7
16 r.	70,0	15,6	8,3	3,4	1,3	0,3	1,0
17 r.	58,2	21,6	10,0	4,7	3,0	1,0	1,6
≥ 18 r.	56,8	22,0	9,6	5,8	2,1	1,4	2,4
Víno	0	1-2	3-5	6-9	10-19	20-39	40 a viac
≤ 14 r.	68,1	22,0	5,7	1,8	0,9	0,2	1,4
15 r.	69,4	20,0	5,9	2,6	1,2	0,3	0,6
16 r.	66,6	21,4	6,3	2,3	1,5	0,7	1,2
17 r.	56,4	24,5	9,6	4,0	3,4	0,5	1,6
≥ 18 r.	57,5	23,0	8,9	4,4	3,0	0,9	2,2
Destilát	0	1-2	3-5	6-9	10-19	20-39	40 a viac
≤ 14 r.	77,4	10,7	5,3	3,0	0,9	0,5	2,1
15 r.	72,5	12,5	6,4	4,4	2,4	0,9	0,9
16 r.	68,1	14,4	6,6	5,4	2,6	1,1	1,7
17 r.	56,9	15,1	10,1	7,2	5,5	2,4	2,8
≥ 18 r.	53,4	17,7	10,6	6,4	5,4	2,6	3,9

V nasledujúcej tabuľke sú uvedené údaje o výskyte opitosti s výraznými následkami za celý život, za posledných 12 mesiacov a za posledných 30 dní, rozdelené podľa vekových skupín respondentov:

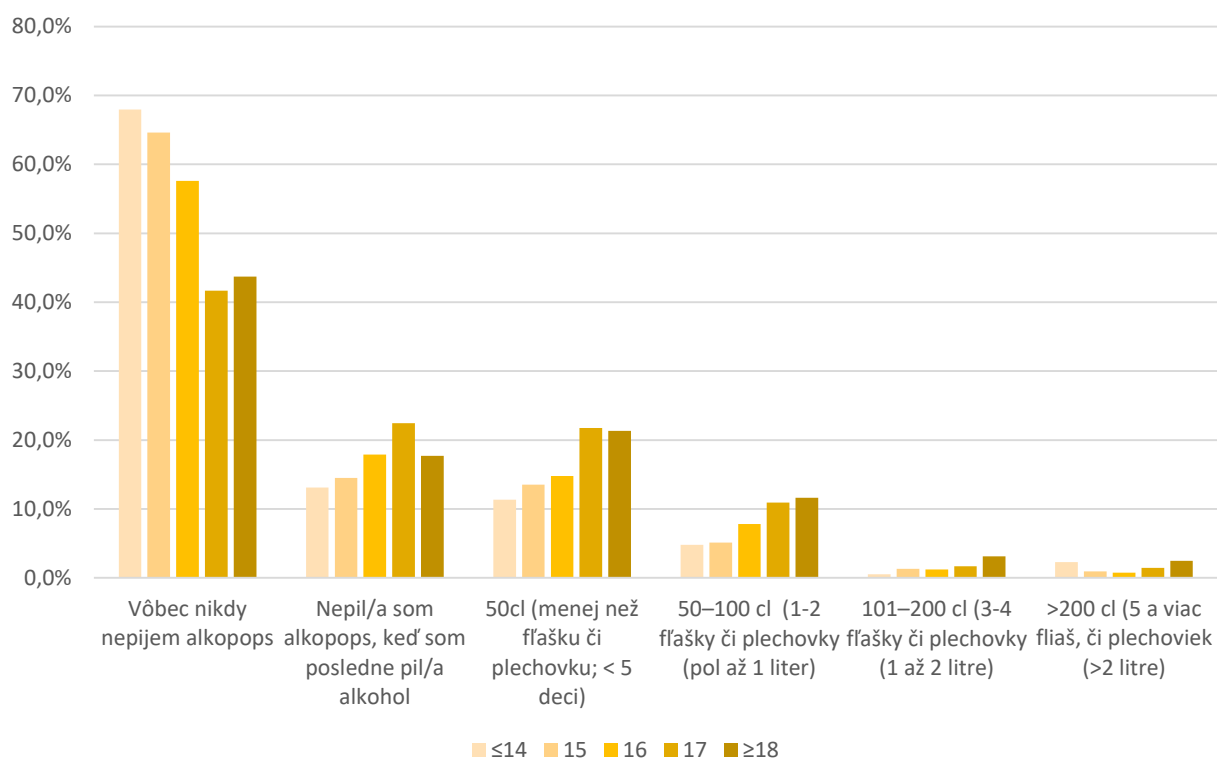
- **Za celý život:** S pribúdajúcim vekom klesá podiel respondentov, ktorí nikdy nezažili opitost' s výraznými následkami. V najmladšej vekovej skupine (≤ 14 rokov) uvádza 76,5 % respondentov, že nemali takéto skúsenosti. Tento podiel sa drasticky znižuje na 38,2 % v skupine ≥ 18 rokov. Na druhej strane, podiel respondentov, ktorí zažili opitost' 40-krát a viac, sa výrazne zvyšuje s vekom, pričom v skupine ≥ 18 rokov dosahuje 4,4 %, čo naznačuje rastúci trend v závažnosti a frekvencii opitosti.
- **Za posledných 12 mesiacov:** Veková distribúcia respondentov so skúsenosťou s opitost'ou za posledný rok ukazuje podobné vzorce. V skupine ≤ 14 rokov uvádza 81,9 % respondentov, že sa za posledný rok neopili, zatiaľ čo v skupine ≥ 18 rokov tento podiel klesá na 55,5 %. Tento trend naznačuje nárast pravdepodobnosti opitosti s výraznými následkami v priebehu času, s najvyššími hodnotami pozorovanými u respondentov vo veku 17 rokov, kde až 24,6 % uvádza opitost' 1-2 krát.
- **Za posledných 30 dní:** Výskyt opitosti v posledných 30 dňoch ukazuje, že aj keď väčšina respondentov vo všetkých vekových skupinách neuvádza častú opitost', frekvencia takéhoto správania sa zvyšuje s pribúdajúcim vekom. V najmladšej vekovej skupine (≤ 14 rokov) uvádza 90,7 % respondentov, že sa za posledných 30 dní neopili, pričom tento podiel klesá na 82,9 % v skupine ≥ 18 rokov. Tento pokles, spolu s vyšším podielom respondentov uvádzajúcich opitost' 1 až 2-krát v starších vekových skupinách, poukazuje na zvýšené riziko rizikového správania s alkoholom s narastajúcim vekom.

Tabuľka 8: Výskyt opitosti s výraznými následkami: Komparácia za celý život, posledných 12 mesiacov a posledných 30 dní vzhľadom vek respondentov.

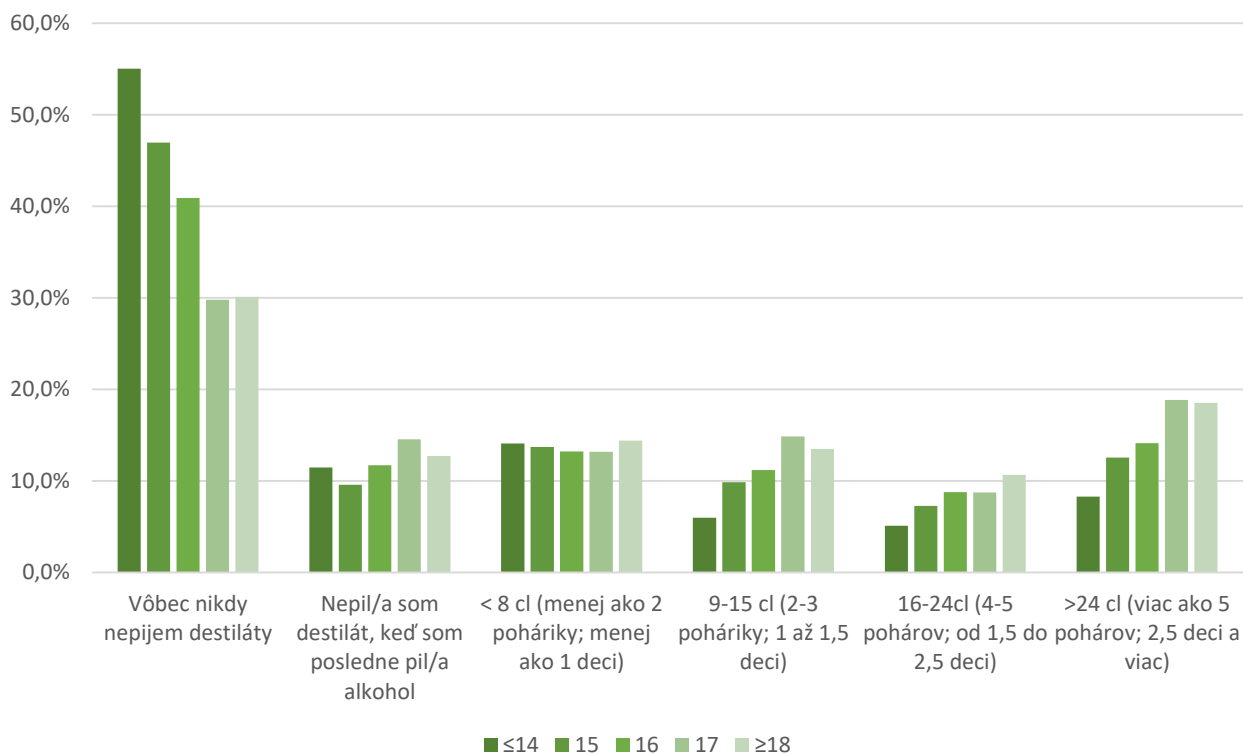
Za celý život	0	1-2	3-5	6-9	10-19	20-39	40 a viac
≤ 14 r.	76,5	12,5	4,2	2,7	1,4	0,5	2,1
15 r.	64,8	19,1	7,1	3,6	2,6	1,4	1,4
16 r.	57,4	21,8	9,2	5,5	3,1	1,1	1,9
17 r.	41,5	27,3	13,1	6,1	5,2	2,6	4,1
≥ 18 r.	38,2	26,9	14,1	7,3	7,2	1,9	4,4
Za posledných 12 m.	0	1-2	3-5	6-9	10-19	20-39	40 a viac
≤ 14 r.	81,9	10,4	3,2	1,4	1,1	0,5	1,4
15 r.	73,1	16,4	4,9	2,2	1,6	0,9	0,9
16 r.	68,5	19,1	6,3	2,8	1,7	0,7	1,0
17 r.	58,6	24,6	7,2	3,6	2,1	1,7	2,1
≥ 18 r.	55,5	27,6	8,3	3,3	2,1	0,8	2,4
Za posledných 30 dní	0	1-2	3-5	6-9	10-19	20-39	40 a viac
≤ 14 r.	90,7	4,8	1,1	0,9	0,7	0,5	1,3
15 r.	87,8	8,2	2,1	1,1	0,3	0,1	0,5
16 r.	85,3	10,6	1,8	1,0	0,5	0,2	0,6
17 r.	83,0	11,4	2,7	1,0	0,9	0,2	0,8
≥ 18 r.	82,9	12,7	1,5	0,8	0,5	0,7	0,9

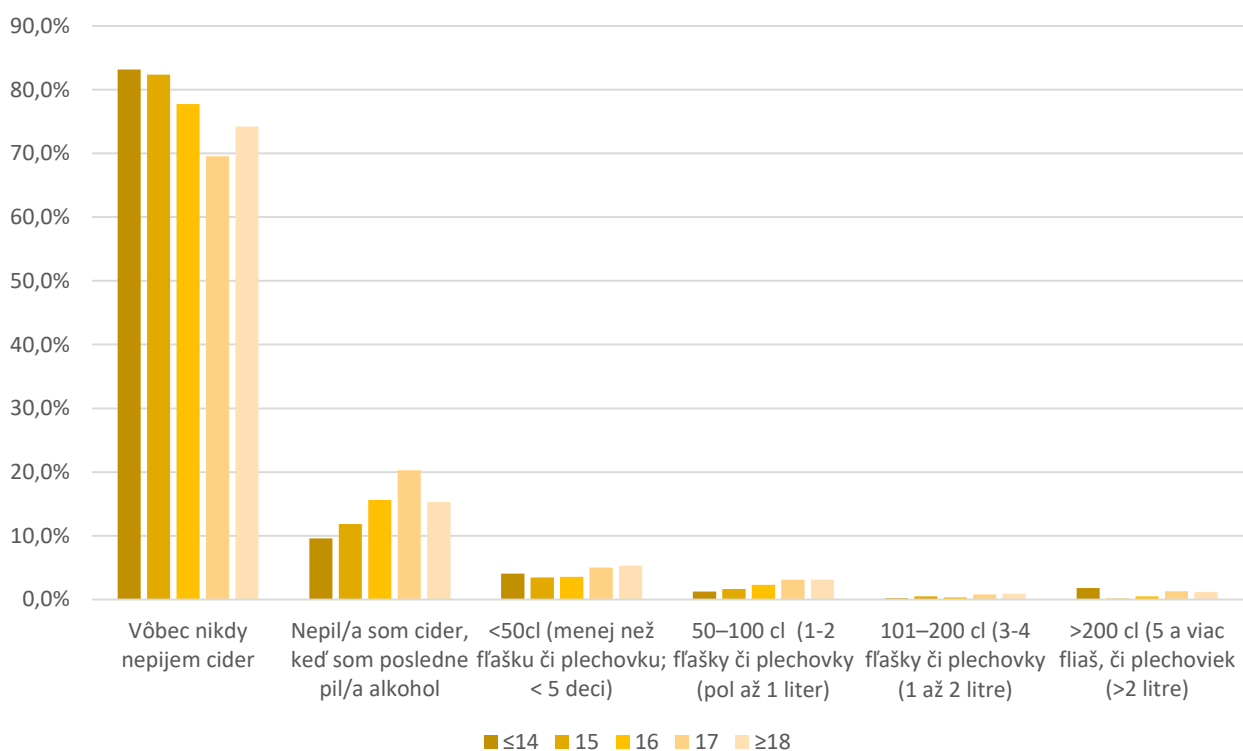
Obrázok 10: Priemerné množstvo piva (vrátane Radlera) pri poslednej konzumácii alkoholu (komparácia vzhľadom na vek respondentov/tiek)

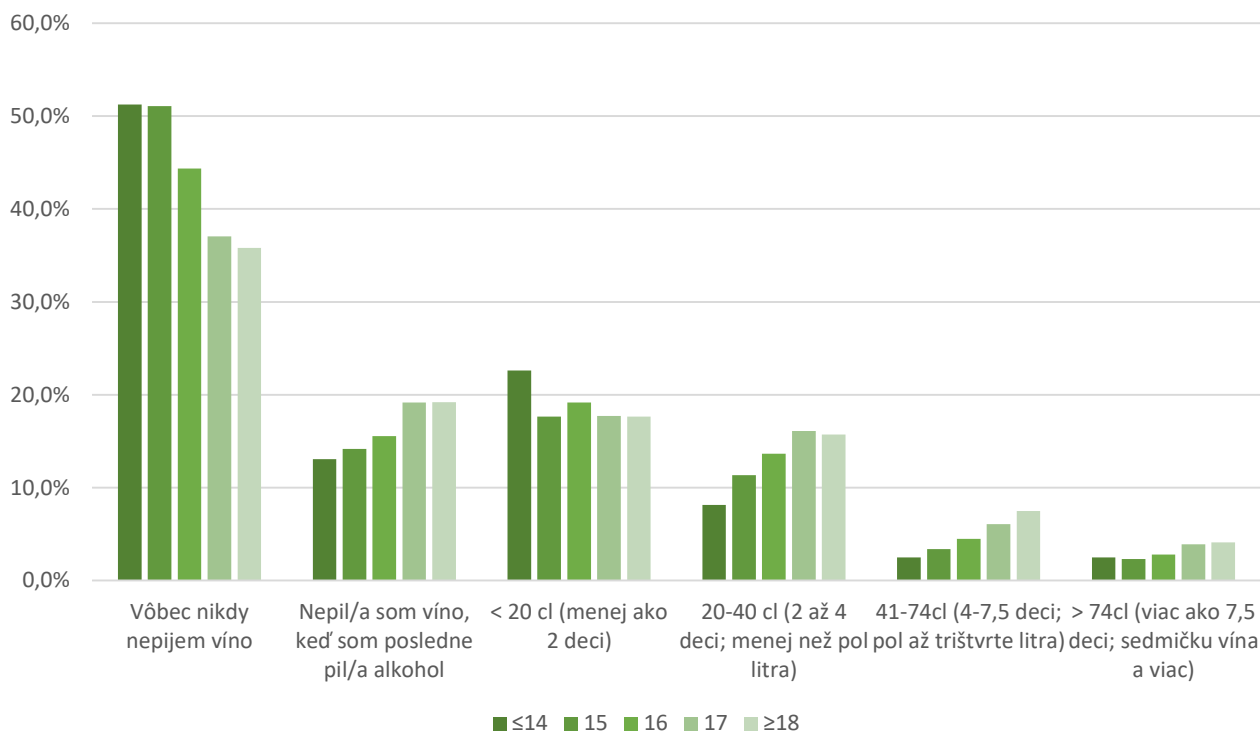
Obrázok 11: Priemerné množstvo alkopops-u pri poslednej konzumácii alkoholu (komparácia vzhľadom na vek respondentov/tiek)

Obrázok 12: Priemerné množstvo destilátu pri poslednej konzumácii alkoholu (komparácia vzhľadom na vek respondentov/tiek)

Obrázok 13: Priemerné množstvo cider-u pri poslednej konzumácii alkoholu (komparácia vzhľadom na vek respondentov/tiek)

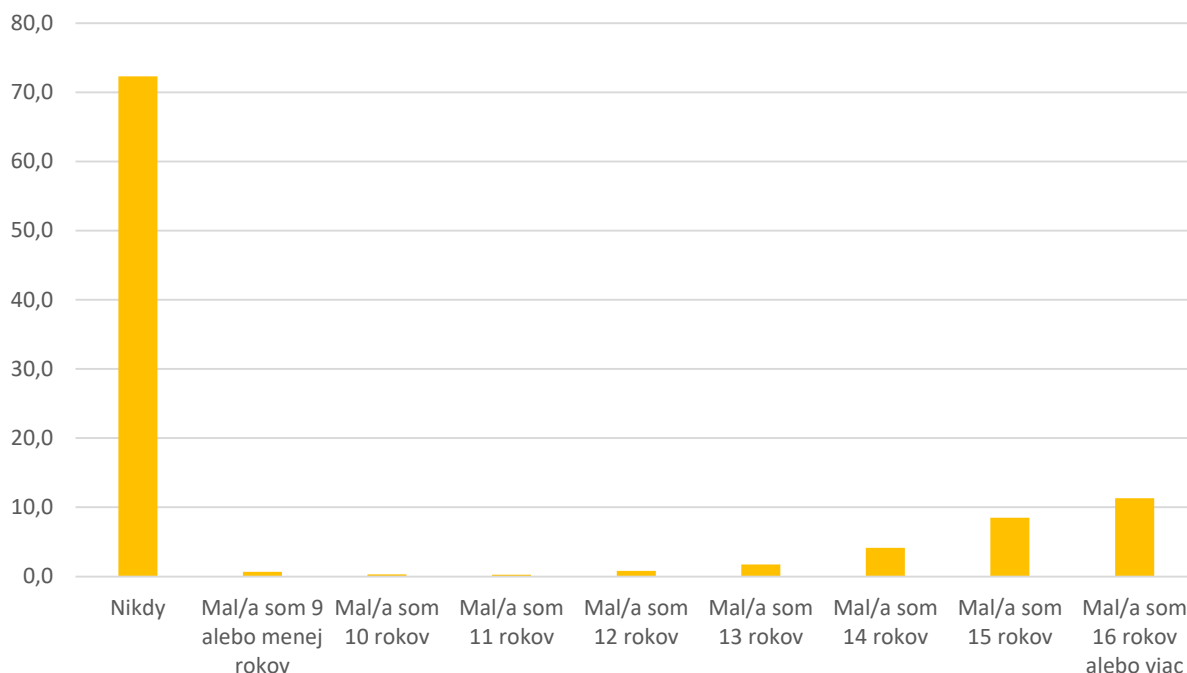
Obrázok 14: Priemerné množstvo vína pri poslednej konzumácii alkoholu (komparácia vzhľadom na vek respondentov/tiek)

5.1.3 Užívanie nelegálnych drog

Tabuľka nižšie zobrazuje vekovú distribúciu **prvého užitia marihuany alebo hašišu** (kanabisu) medzi respondentmi. Z údajov vyplýva, že významná väčšina, konkrétne 72,3 % respondentov nikdy nevyskúšalo kanabis. Tento výsledok naznačuje, že drvivá väčšina populácie nepociťovala potrebu alebo túžbu experimentovať s touto látkou, čo môže byť výsledkom úspešných preventívnych opatrení alebo sociálnych faktorov, ktoré obmedzujú prístup k drogám.

Najväčší podiel týchto respondentov uvádza, že prvýkrát skúsili kanabis vo veku 16 rokov alebo starších (11,3 %), čo môže súvisieť s dosiahnutím veku, v ktorom v rámci socializácie majú väčší prístup k tejto droge a menej rodičovského dohľadu. Vek 15 rokov je ďalším výrazným míľnikom, kde 8,5 % respondentov uviedlo, že prvýkrát experimentovali s kanabisom. Značná časť respondentov začína experimentovať už v ranom období adolescencie, vo veku 14 rokov (4,1 %), čo môže naznačovať rastúcu zvedavosť alebo vplyv rovesníkov.

Na druhej strane, experimentovanie s kanabisom pred 13. rokom života je veľmi zriedkavé. Vekové skupiny 9 rokov alebo menej (0,7 %), 10 rokov (0,3 %), 11 rokov (0,3 %) a 12 rokov (0,8 %) vykazujú extrémne nízke percentá, čo poukazuje na veľmi malý podiel detí, ktoré sa stretli s touto drogou v tak skorom veku.

Obrázok 15: Veková distribúcia prvého užitia marihuany alebo hašiša

Tabuľka nižšie poskytuje podrobný prehľad o **frekvencii užívania marihuany** alebo hašiša medzi respondentmi rôzneho veku, pričom sa porovnáva frekvencia užívania za celý život, za posledných 12 mesiacov a za posledných 30 dní.

V tejto kategórii je viditeľný trend zvyšovania užívania marihuany alebo hašiša s rastúcim vekom. Vo vekovej skupine ≤ 14 rokov 86,7 % respondentov uviedlo, že nikdy neužili marihuanu ani hašiš, no tento podiel sa výrazne znižuje s vekom, až na 59,8 % u respondentov vo veku ≥ 18 rokov. Frekvencia užívania sa s vekom zvyšuje, pričom vo vekovej skupine ≥ 18 rokov 9,1 % respondentov uviedlo, že drogu použili 40 a viackrát, čo je najvyšší podiel zo všetkých vekových skupín. Podobne ako pri užívaní za celý život, aj údaje za posledných 12 mesiacov ukazujú pokles podielu respondentov, ktorí neužili marihuanu alebo hašiš, s pribúdajúcim vekom. V skupine ≤ 14 rokov uviedlo 89,8 % respondentov, že drogu neužili v poslednom roku, pričom tento podiel klesá na 73,7 % v skupine ≥ 18 rokov. Aj tu je viditeľné zvýšenie frekvencie užívania s vekom, pričom v skupine ≥ 18 rokov 5,3 % respondentov uviedlo, že užili drogu 40 a viackrát počas posledných 12 mesiacov.

Užívanie marihuany alebo hašiša v posledných 30 dňoch je najnižšie vo všetkých vekových skupinách, čo je očakávané vzhľadom na relatívne krátky časový úsek. Vo vekovej skupine ≤ 14 rokov uviedlo až 94,6 % respondentov, že drogu neužili v posledných 30 dňoch, a tento podiel klesá na 86,1 % u respondentov vo veku ≥ 18 rokov. Avšak aj v tomto prípade je viditeľné mierne zvýšenie frekvencie užívania s vekom, pričom 2,4 % respondentov vo vekovej skupine ≥ 18 rokov uviedlo, že užili marihuanu alebo hašiš 40 a viackrát počas posledných 30 dní.

Tabuľka 9: Počet užití marihuany alebo hašiša. Porovnanie frekvencie za celý život, posledných 12 mesiacov a posledných 30 dní vzhľadom vek respondentov

	Vek	0	1-2	3-5	6-9	10-19	20-39	40 a viac
Za celý život	≤14	86,7	6,9	1,8	0,7	1,1	0,7	2,1
	15	80,2	8,2	3,9	2,0	2,5	0,9	2,4
	16	73,9	10,0	5,1	2,6	3,1	1,6	3,7
	17	63,6	13,1	6,8	4,2	3,5	1,8	7,0
	≥18	59,8	12,2	8,1	3,3	4,7	2,9	9,1
Minulých 12 mesiacov	≤14	89,8	4,8	1,1	1,1	0,5	0,4	2,3
	15	85,7	6,1	2,7	1,5	1,6	1,0	1,3
	16	79,6	9,7	3,3	2,3	1,3	1,0	2,8
	17	74,4	11,2	4,3	2,2	1,9	1,6	4,4
	≥18	73,7	10,4	4,4	2,1	2,5	1,6	5,3
Posledných 30 dní	≤14	94,6	1,1	0,5	0,7	0,4	0,5	2,2
	15	92,8	3,8	1,0	0,5	1,0	0,1	0,8
	16	90,4	4,5	1,1	1,2	1,0	0,5	1,3
	17	87,5	5,9	1,6	0,6	1,9	0,4	2,1
	≥18	86,1	5,4	1,6	2,0	1,5	1,1	2,4

Tabuľka nižšie zobrazuje frekvenciu užívania rôznych kanabisových produktov v závislosti od veku respondentov. Analýza údajov ukazuje variácie v užívaní jednotlivých produktov naprieč rôznymi vekovými skupinami, čo poskytuje cenné poznatky o preferenciách a trendoch vo vzorcoch užívania kanabisu.

- **Kanabis zmiešaný s tabakom:** Užívanie kanabisu zmiešaného s tabakom klesá s rastúcim vekom. Medzi respondentmi vo veku ≤14 rokov je 95,4% tých, ktorí tento produkt nikdy neužívajú, zatiaľ čo medzi respondentmi vo veku ≥18 rokov tento podiel klesá na 84,7%. Tento trend naznačuje, že s rastúcim vekom sa znižuje počet tých, ktorí úplne obchádzajú tento spôsob konzumácie, ale počet tých, ktorí ho užívajú zriedka alebo často, sa len mierne zvyšuje.
- **Konopná živica/hašiš:** Aj pri konopnej živici/hašiši pozorujeme klesajúcu tendenciu v podiele respondentov, ktorí tento produkt nikdy neužívajú, s rastúcim vekom. Z 96,3% respondentov vo veku ≤14 rokov, ktorí tento produkt nikdy neužívajú, sa tento podiel znižuje na 89,2% u vekovej skupiny ≥18 rokov. Podobne ako pri kanabise zmiešanom s tabakom, aj tu sa zvyšuje podiel respondentov, ktorí ho užívajú zriedka alebo často.
- **Rastlinný kanabis/weed:** Užívanie rastlinného kanabisu, tiež známeho ako „weed“, vykazuje výraznejší vzostup v počte tých, ktorí tento produkt používajú zriedka alebo často, s rastúcim vekom. Zatiaľ čo 91,5% respondentov vo veku ≤14 rokov nikdy neužíva rastlinný kanabis, tento podiel klesá na 77,5% u vekovej skupiny ≥18 rokov, pričom sa zvyšuje podiel respondentov, ktorí ho užívajú zriedka alebo často.
- **Konopný olej:** Používanie konopného oleja je vo všetkých vekových kategóriách relatívne nízke, pričom najväčší podiel respondentov nikdy neužilo tento produkt. S

rastúcim vekom je pozorovateľný mierny nárast v užívaní konopného oleja, ale stále je prevažujúcim veľký počet mladistvých, ktorí ho nikdy neužili.

- **Jedlé produkty na báze kanabisu:** Užívanie jedlých produktov na báze kanabisu tiež vykazuje klesajúci trend v podiele tých, ktorí tento produkt nikdy neužili, s rastúcim vekom. Zatiaľ čo 94,7% respondentov vo veku ≤14 rokov nikdy neužilo tento produkt, tento podiel klesá na 91,7% u vekovej skupiny ≥18 rokov. Taktiež je pozorovateľný nárast v počte respondentov, ktorí tento produkt používajú zriedka alebo často.
- **E-liquidy na báze kanabisu:** Používanie e-liquidov na báze kanabisu vykazuje podobný trend ako pri iných kanabisových produktoch, kde sa zvyšuje podiel tých, ktorí používajú tento produkt zriedka alebo často, s rastúcim vekom. Napríklad 92,5% respondentov vo veku ≤14 rokov nikdy neužili e-liquidy na báze kanabisu, zatiaľ čo tento podiel klesá na 85,3% u vekovej skupiny ≥18 rokov.

Tabuľka 10: Frekvencia užívania rôznych kanabisových produktov vzhľadom vek respondentov

Vek	Kanabis zmiešaný s tabakom			Konopná živica/hašiš			Rastlinný kanabis/weed		
	Nikdy	Zriedka	Často	Nikdy	Zriedka	Často	Nikdy	Zriedka	Často
≤14	95,4	2,3	2,3	96,3	2,0	1,8	91,5	6,0	2,5
15	93,1	5,2	1,7	95,1	3,8	1,1	89,0	7,9	3,1
16	91,2	6,7	2,1	93,9	4,6	1,4	83,4	10,9	5,7
17	87,2	10,2	2,6	92,5	5,7	1,8	78,8	14,0	7,2
≥18	84,7	12,6	2,7	89,2	8,8	2,0	77,5	15,6	6,9

Vek	Konopný olej			Jedlé produkty na báze kanabisu			E-liquidy na báze kanabisu		
	Nikdy	Zriedka	Často	Nikdy	Zriedka	Často	Nikdy	Zriedka	Často
≤14	94,9	3,5	1,6	94,7	3,2	2,1	92,5	5,3	2,1
15	96,6	2,3	1,1	95,0	3,7	1,4	89,5	7,8	2,8
16	95,1	3,9	1,0	93,4	5,2	1,4	87,4	8,9	3,8
17	93,2	5,2	1,6	91,2	7,1	1,7	86,3	10,5	3,1
≥18	93,6	4,4	2,0	91,7	6,3	2,0	85,3	11,8	2,9

Tabuľka nižšie poskytuje prehľad o **frekvencii užívania rôznych drog** v závislosti od veku respondentov, pričom údaje sú rozdelené na prípady za celý život a prípady za posledných 12 mesiacov. Tento rozbor nám umožňuje identifikovať vzory v užívaní drog medzi rôznymi vekovými skupinami.

- **Extáza:** Za celý život sa väčšina respondentov v každej vekovej skupine vyhýba užívaniu extázy, s najvyššími percentami v najmladších vekových skupinách (95,2% vo veku ≤14 rokov). S rastúcim vekom, najmä v skupine ≥18 rokov, je percento respondentov, ktorí extázu nikdy neužili, stále vysoké (90,1%). Vzhľadom na užívanie v posledných 12 mesiacoch sa percento respondentov, ktorí extázu nikdy neužili, mierne znižuje s

rastúcim vekom, pričom najnižší podiel je v skupine ≥ 18 rokov (94,0%). V tejto vekovej skupine je tiež najvyšší podiel respondentov, ktorí extázu užíli 1-2 krát alebo častejšie.

- **Amfetamíny:** Ako pri extáze, väčšina respondentov vo všetkých vekových skupinách uvádza, že nikdy neužíli amfetamíny, s najvyššími percentami v najmladších vekových skupinách (96,8% vo veku ≤ 14 rokov). Percento respondentov, ktorí amfetamíny nikdy neužíli, sa s rastúcim vekom mierne znižuje, s najnižšími hodnotami v skupine ≥ 18 rokov (96,0%). Užívanie amfetamínov v posledných 12 mesiacoch sa rozdeľuje podobne, pričom podiel respondentov, ktorí užíli amfetamíny 1-2 krát alebo častejšie, zostáva nízky naprieč vekovými skupinami.
- **Metamfetamíny (pervitín):** Percento respondentov, ktorí nikdy neužíli metamfetamíny, je vysoké v každej vekovej skupine, s najvyššími hodnotami v skupine ≤ 14 rokov (96,1%). Tento podiel sa znižuje s rastúcim vekom, s najnižšími hodnotami v skupine ≥ 18 rokov (95,2%). V prípade užívania metamfetamínov v posledných 12 mesiacoch je pozorovaný podobný trend, kde sa percento respondentov, ktorí metamfetamíny nikdy neužíli, znižuje, ale zostáva relatívne vysoké.
- **Syntetické kanabinoidy (HHC):** V porovnaní s inými drogami, syntetické kanabinoidy majú nižšiu prevalenciu užívania vo všetkých vekových skupinách. Percento respondentov, ktorí nikdy neužíli syntetické kanabinoidy, je najvyššie vo veku ≤ 14 rokov (90,1%) a klesá s rastúcim vekom, pričom najnižšie hodnoty sú v skupine ≥ 18 rokov (76,5%). Užívanie syntetických kanabinooidov v posledných 12 mesiacoch vykazuje podobný trend s klesajúcim percentom tých, ktorí nikdy ich neužíli, a rastúcim podielom tých, ktorí ich užívajú 1-2 krát alebo častejšie.
- **Kokaín:** Väčšina respondentov v každej vekovej skupine nikdy neužíla kokaín, s najvyššími hodnotami v skupine ≤ 14 rokov (95,2%). Tento podiel sa znižuje s rastúcim vekom, pričom najnižšie hodnoty sú v skupine ≥ 18 rokov (93,7%). Užívanie kokaínu v posledných 12 mesiacoch zobrazuje rovnaký trend, s miernym nárastom v podiele tých, ktorí kokaín užíli 1 až 2-krát alebo častejšie, najmä v starších vekových skupinách.
- **Krek:** Počet respondentov, ktorí nikdy neužíli krek, je veľmi vysoký v každej vekovej skupine, s najvyššími hodnotami v skupine ≤ 14 rokov (97,2%). Tento podiel sa mierne znižuje s rastúcim vekom, s najnižšími hodnotami v skupine ≥ 18 rokov (97,5%). Užívanie krek v posledných 12 mesiacoch vykazuje podobné vzory, pričom väčšina respondentov nikdy krek neužíla a podiel tých, ktorí ho užíli 1 až 2-krát alebo častejšie, zostáva nízky.
- **Heroín:** Väčšina respondentov v každej vekovej skupine nikdy neužíla heroín, s najvyššími hodnotami v skupine ≤ 14 rokov (96,8%). Tento podiel sa znižuje s rastúcim vekom, pričom najnižšie hodnoty sú v skupine ≥ 18 rokov (97,9%). V prípade užitia heroínu v posledných 12 mesiacoch je trend podobný, s vysokým percentom respondentov, ktorí nikdy neužíli heroín, a nízkym percentom tých, ktorí ho užíli 1 až 2-krát alebo častejšie.

Tabuľka 11: Rozdiely v počte užití rôznych drog vzhľadom na vek respondentov (za celý život a za minulých 12 mesiacov)

	Počet prípadov:	Za celý život					Za minulých 12 mesiacov				
		≤14	15	16	17	≥18	≤14	15	16	17	≥18
Extázu	0	95,2	96,6	94,5	93,5	90,1	96,4	98,3	96,4	95,7	94,0
	1-2	2,1	2,3	3,0	3,7	4,8	1,1	0,8	2,3	2,4	3,2
	≥3	2,7	1,1	2,5	2,8	5,1	2,5	0,9	1,3	1,9	2,8
Amfetamíny	0	96,8	98,0	96,9	95,8	96,0	96,4	98,5	97,7	97,4	97,4
	1-2	0,9	1,3	1,4	2,3	1,7	1,4	1,0	1,2	1,2	1,1
	≥3	2,3	0,7	1,7	1,9	2,3	2,1	0,5	1,2	1,4	1,6
Metamfetamíny (pervitín)	0	96,1	98,3	97,0	96,7	95,2	96,8	98,7	97,5	97,8	96,8
	1-2	1,2	1,0	1,6	1,7	2,1	0,7	0,8	1,4	0,9	1,2
	≥3	2,7	0,7	1,4	1,6	2,6	2,5	0,5	1,1	1,3	2,0
Syntetické kanabinoidy (HHC)	0	90,1	83,9	81,4	78,5	76,5	90,7	87,2	83,8	82,5	81,1
	1-2	5,2	7,0	7,9	11,1	10,1	5,0	5,9	8,6	10,6	10,3
	≥3	4,8	9,1	10,7	10,4	13,4	4,3	6,9	7,6	6,9	8,6
Kokaín	0	95,2	97,3	97,1	95,9	93,7	95,4	98,4	97,8	97,6	95,4
	1-2	2,7	1,7	1,5	2,3	2,8	1,8	1,2	1,2	1,3	2,1
	≥3	2,1	1,0	1,4	1,8	3,5	2,8	0,4	1,0	1,2	2,5
Krek	0	97,2	98,5	97,9	97,8	97,5	96,8	98,9	98,3	98,3	97,7
	1-2	0,4	0,7	1,1	0,8	1,2	0,7	0,7	0,8	0,6	1,1
	≥3	2,5	0,7	1,0	1,4	1,3	2,5	0,4	0,9	1,1	1,2
Heroín	0	96,8	98,7	98,4	98,6	97,9	97,2	98,9	98,8	98,7	98,5
	1-2	1,4	1,0	0,7	0,6	1,1	0,7	0,9	0,4	0,5	0,3
	≥3	1,8	0,3	0,9	0,9	1,1	2,1	0,2	0,8	0,9	1,2

Tabuľka nižšie poskytuje údaje o frekvencii užívania ďalších drog za život, rozdelené podľa vekových skupín. Tieto údaje nám umožňujú analyzovať, ako sa užívanie drog líši medzi rôznymi vekovými skupinami a identifikovať potenciálne trendy v užívaní menej bežných drog.

- **LSD alebo iné halucinogény:** Väčšina respondentov vo všetkých vekových skupinách uvádza, že nikdy neužívali LSD alebo iné halucinogény, s najvyššími hodnotami v najmladších vekových skupinách. Percento respondentov, ktorí nikdy neužili LSD alebo iné halucinogény, klesá s rastúcim vekom, od 95,6% vo veku ≤14 rokov po 91,6% vo veku ≥18 rokov. Tento trend naznačuje, že s rastúcim vekom sa zvyšuje podiel respondentov, ktorí skúšali LSD alebo iné halucinogény, aj keď stále prevažuje počet tých, ktorí tieto látky nikdy neužili.
- **Kratom:** Užívanie kratomu vykazuje podobný trend ako pri LSD, kde väčšina respondentov vo všetkých vekových skupinách uvádza, že nikdy neužili kratom. Percento respondentov, ktorí nikdy neužili kratom, sa s rastúcim vekom mierne znižuje od 95,9% vo veku ≤14 rokov po 93,3% vo veku ≥18 rokov. Podiel respondentov, ktorí

užili kratom 1 až 2-krát alebo častejšie, sa s rastúcim vekom zvyšuje, ale stále ostáva relatívne nízky.

- **"Magické huby" (ako lysohlávka a pod.):** Podobne ako pri LSD a kratome, väčšina respondentov v každej vekovej skupine nikdy neužili "magické huby". Percento respondentov, ktorí nikdy neužili tieto huby, klesá s rastúcim vekom, s najvyššími hodnotami vo veku ≤ 14 rokov (96,1%) a najnižšími hodnotami vo veku ≥ 18 rokov (92,4%). Taktiež sa zvyšuje podiel tých, ktorí užili "magické huby" 1 až 2-krát alebo častejšie.
- **Užitie drogy injekčne (ako heroín, kokaín, amfetamíny):** Väčšina respondentov v každej vekovej skupine uvádza, že nikdy neužili drogy injekčne, s najvyššími hodnotami vo veku ≤ 14 rokov (97,2%) a najnižšími hodnotami vo veku ≥ 18 rokov (97,7%). Percento respondentov, ktorí užili drogy injekčne 1 až 2-krát alebo častejšie, je veľmi nízke a mierne sa zvyšuje s rastúcim vekom.
- **GHB:** Prevalencia užívania GHB je tiež veľmi nízka vo všetkých vekových skupinách. Vekové rozdiely sú minimálne, s väčšinou respondentov v každej vekovej skupine uvádzajúcich, že nikdy neužili GHB. Percento respondentov, ktorí užili GHB 1 až 2-krát alebo častejšie, ostáva veľmi nízke vo všetkých vekových skupinách.
- **Ketamín:** Podobne ako pri GHB, prevalencia užívania ketamínu je veľmi nízka. Všetky vekové skupiny vykazujú vysoký podiel respondentov, ktorí nikdy neužili ketamín, s malým nárastom v percentách respondentov, ktorí užili ketamín 1 až 2-krát alebo častejšie, so zvýšením v starších vekových skupinách.

Tabuľka 12: Rozdiely v počte užití rôznych drog vzhľadom na vek (za celý život)

Počet prípadov:	LSD alebo iné halucinogény			Kratom			"Magické huby" (ako lysohlávka a pod.)		
	0	1-2	≥ 3	0	1-2	≥ 3	0	1-2	≥ 3
≤ 14	95,6	2,1	2,3	95,9	1,8	2,3	96,1	2,0	2,0
15	95,3	4,0	0,7	96,4	2,4	1,2	97,3	2,2	0,4
16	95,3	3,2	1,4	95,9	2,6	1,6	96,2	2,3	1,5
17	93,5	3,9	2,6	93,7	3,5	2,8	94,9	3,3	1,7
≥ 18	91,6	5,3	3,1	93,3	3,9	2,8	92,4	4,8	2,8
Počet prípadov:	Drogy som bral/a injekčne (ako heroín, kokaín, amfetamíny)			GHB			Ketamín		
	0	1-2	≥ 3	0	1-2	≥ 3	0	1-2	≥ 3
≤ 14	97,2	0,9	2,0	97,7	0,4	2,0	96,8	1,2	2,0
15	98,9	0,8	0,3	99,3	0,6	0,1	98,7	0,6	0,7
16	98,4	0,4	1,2	98,6	0,4	1,0	97,6	1,2	1,2
17	98,8	0,5	0,7	98,7	0,6	0,7	97,3	1,4	1,3
≥ 18	97,7	0,7	1,6	98,4	0,7	0,9	96,3	1,6	2,1

5.2. Porovnanie podľa rodu

5.2.1 Užívanie cigariet a elektronických tabakových produktov

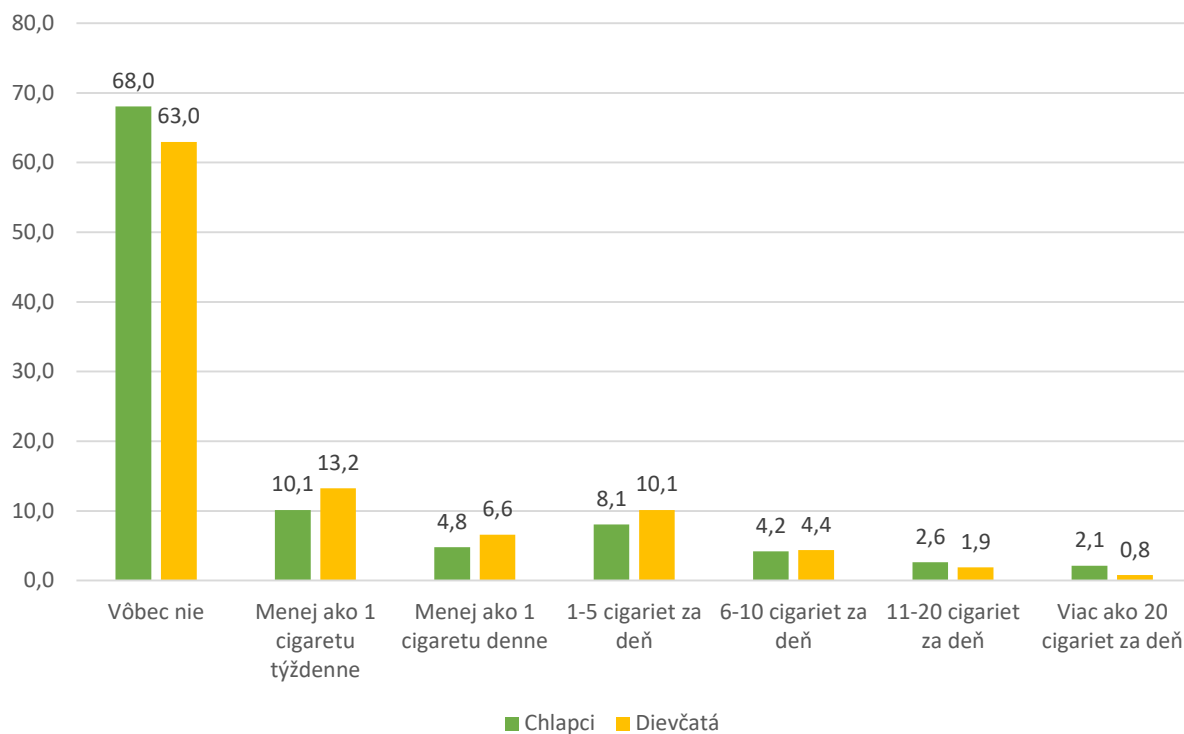
Údaje o veku prvého užitia a pravidelného **užívania tabakových a elektronických cigariet** u chlapcov a dievčat odhaľujú niekoľko dôležitých trendov. Celkovo teda údaje naznačujú, že skúsenosti s tabakovými aj elektronickými cigaretami začínajú v skorom veku, pričom vrcholía vo veku 15 a 16 rokov, s výraznými rozdielmi medzi rodmi v preferenciách a frekvencii užívania. Z pohľadu prvého užitia tabakových cigariet, 48,3 % chlapcov a 44,2 % dievčat nikdy nevyfajčilo svoju prvú cigaretu. Najvyšší podiel prvého užitia tabakových cigariet sa zaznamenáva vo veku 15 rokov, s 10,9 % u chlapcov a 12,1 % u dievčat. Už v mladšom veku, teda do 9 rokov alebo menej, začalo fajčiť 5,2 % chlapcov a 3,3 % dievčat.

Pokiaľ ide o elektronické cigarety, 47,8 % chlapcov a 40,1 % dievčat ich nikdy neskúsilo. Najviac prvých skúseností s elektronickými cigaretami sa vyskytuje vo veku 16 rokov, pričom 13,6 % chlapcov a 17,9 % dievčat začalo používať e-cigarety v tomto veku. Výrazné percentá prvého použitia e-cigariet sa objavujú aj vo veku 15 rokov (13,5 % chlapcov a 16,3 % dievčat).

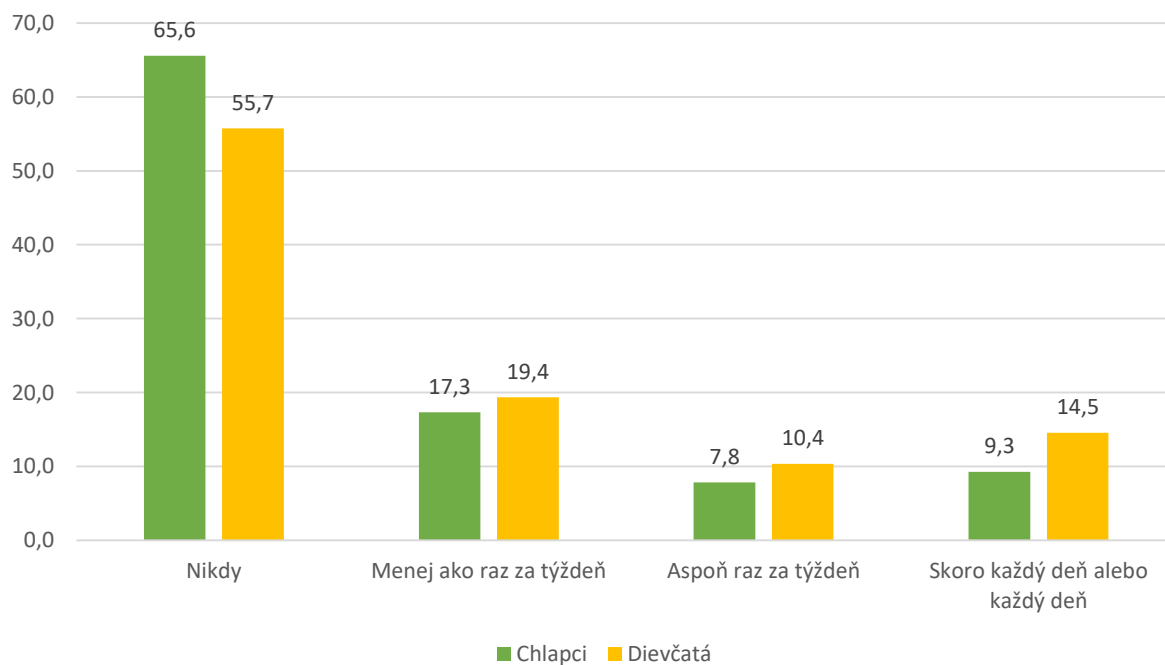
Pre pravidelné fajčenie tabakových cigariet platí, že 75,4 % chlapcov a 71,8 % dievčat nikdy nezačalo fajčiť pravidelne. Pravidelné fajčenie začína najčastejšie vo veku 15 a 16 rokov, pričom 6,4 % chlapcov a 7,9 % dievčat začína fajčiť pravidelne v 15 rokoch, a 7,0 % chlapcov a 7,8 % dievčat v 16 rokoch. V prípade pravidelného používania elektronických cigariet, 79,9 % chlapcov a 70,8 % dievčat nikdy nezačalo pravidelne používať e-cigarety. Najvyššie percento pravidelného užívania elektronických cigariet je vo veku 16 rokov (7,5 % chlapcov a 11,5 % dievčat), nasledované vekom 15 rokov (4,5 % chlapcov a 8,1 % dievčat). Obrázok 16 a 17 zobrazujú porovnanie frekvencií fajčenia cigariet a e-cigariet za posledných 30 dní vzhľadom na rod respondentov a respondentiek, obsah e-cigariet je znázornený na obrázku 18.

Tabuľka 13: Vek prvého a pravidelného užívania tabakových a elektronických cigariet vzhľadom na rod

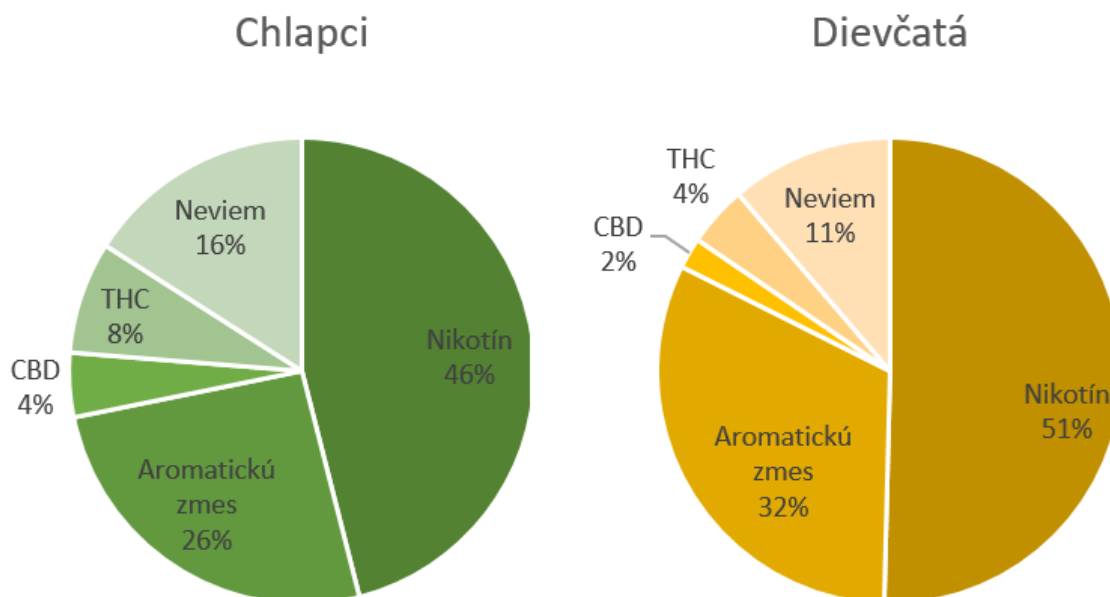
	Vyfajčil/a prvú...				Začal/a fajčiť pravidelne...			
	tabakovú cigaretu		e-cigaretu		tabakové cigarety		e-cigarety	
	Chlapci	Dievčatá	Chlapci	Dievčatá	Chlapci	Dievčatá	Chlapci	Dievčatá
Nikdy	48,3	44,2	47,8	40,1	75,4	71,8	79,9	70,8
9 rokov alebo menej	5,2	3,3	2,5	2,9	1,8	1,3	1,3	1,3
10 rokov	2,1	2,1	1,0	0,4	0,6	0,4	0,4	0,1
11 rokov	3,1	3,2	1,5	1,1	0,5	0,3	0,3	0,4
12 rokov	4,9	6,9	3,5	3,2	1,3	1,7	0,6	0,6
13 rokov	8,8	9,8	6,5	7,2	3,0	3,5	1,9	2,3
14 rokov	8,3	9,7	10,3	11,0	4,1	5,2	3,5	4,9
15 rokov	10,9	12,1	13,5	16,3	6,4	7,9	4,5	8,1
16 rokov	8,4	8,9	13,6	17,9	7,0	7,8	7,5	11,5

Obrázok 16: Porovnanie frekvencie fajčenia cigariet (s výnimkou e-cigariet) za posledných 30 dní vzhľadom na rod

Obrázok 17: Porovnanie frekvencie fajčenia e-cigariet za posledných 30 dní vzhľadom na rod

Obrázok 18: Zloženie e-cigariet používaných za posledných 30 dní (porovnanie medzi chlapcami a dievčatami)

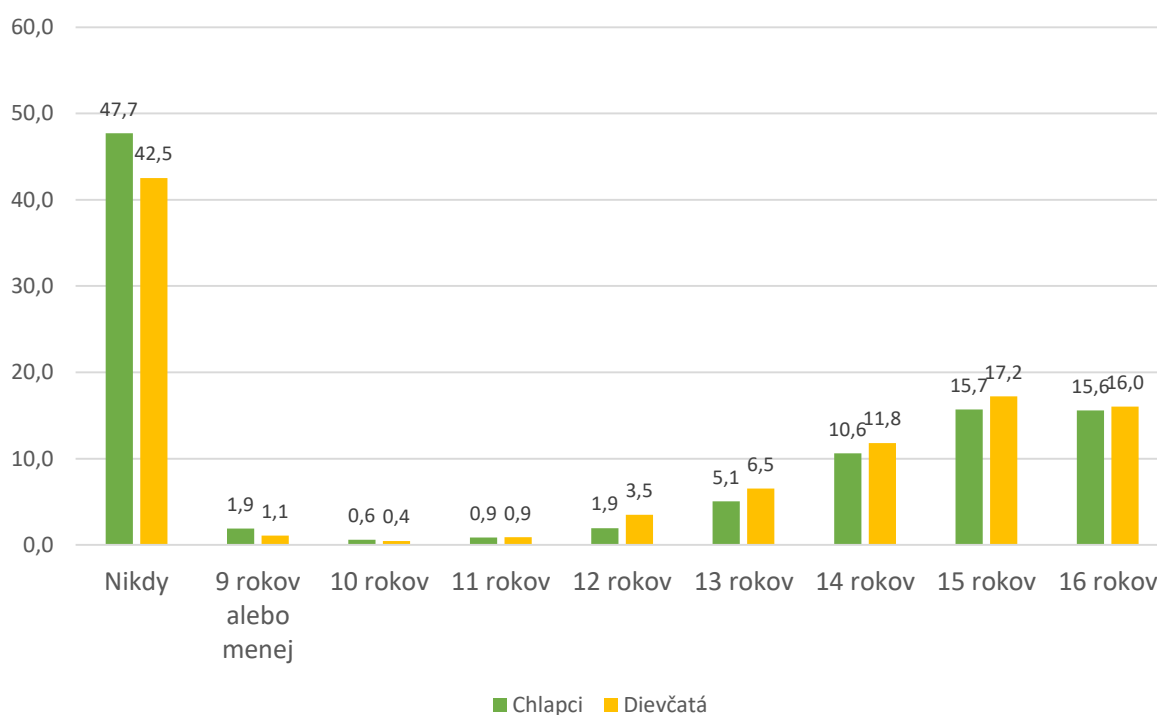
Údaje ukazujú rôzne úrovne **užívanie žuvacieho tabaku a zahrievaných tabakových výrobkov** medzi chlapcami a dievčatami v rôznych časových obdobiach. V prípade žuvacieho tabaku užívalo tento výrobok za posledných 30 dní 21,4 % chlapcov a 12,2 % dievčat. V priebehu posledných 12 mesiacov, ale nie za posledných 30 dní, ho užívalo 7,8 % chlapcov a rovnaké percento dievčat. Pred viac ako 12 mesiacmi ho užívalo 11,3 % chlapcov a 11,2 % dievčat, pričom najväčší podiel respondentov v oboch kategóriách uvádza, že žuvací tabak nikdy neužívali (59,5 % chlapcov a 68,8 % dievčat). Pokiaľ ide o zahrievané tabakové výrobky, ich užívanie v posledných 30 dňoch bolo hlásené 10,7 % chlapcov a 13,4 % dievčat. V období posledných 12 mesiacov, ale nie v posledných 30 dňoch, ich užívalo 8,7 % chlapcov a 8,8 % dievčat. Pred viac ako 12 mesiacmi užívalo tento produkt 7,2 % chlapcov a 5,8 % dievčat, zatiaľ čo nikdy ich neužívalo 73,5 % chlapcov a 72,0 % dievčat.

Tabuľka 14: Prevalencia užívania ďalších druhov tabakových výrobkov vzhľadom na rod a časový rámec posledného užívania

	Vodná fajka (shisha/šiša)		Žuvací tabak (snus/vrecúško)		Zahrievané tabakové výrobky	
	Chlapci	Dievčatá	Chlapci	Dievčatá	Chlapci	Dievčatá
Áno, za posledných 30 dní	8,6	6,9	21,4	12,2	10,7	13,4
Áno, za posledných 12 mesiacov, ale nie za posledných 30 dní	12,9	13,0	7,8	7,8	8,7	8,8
Áno, pred viac ako 12 mesiacmi	11,2	12,8	11,3	11,2	7,2	5,8
Nikdy	67,4	67,3	59,5	68,8	73,5	72,0

5.2.2. Užívanie a nadužívanie alkoholu

Tento podrobný prehľad poskytuje jasnejší pohľad na rôzne aspekty konzumácie alkoholu, vrátane veku prvej opitosti, frekvencie konzumácie, preferencií rôznych alkoholických nápojov a skúseností s ťažkou opitostou, ako aj množstvo alkoholu pri poslednej konzumácii alkoholu (štatistika podľa objemu; obrázok 19 až 24). Obrázok 19 poskytuje údaje o veku, kedy sa respondenti prvýkrát opili z alkoholu. Z údajov vyplýva, že 47,7 % chlapcov a 42,5 % dievčat nikdy nezažilo pri prvú opitosť. V prípade tých, ktorí sa prvýkrát opili, najvyššie percentá sú v kategórii veku 14 a 15 rokov. 10,6 % chlapcov a 11,8 % dievčat sa prvýkrát opili vo veku 14 rokov, zatiaľ čo 15,7 % chlapcov a 17,2 % dievčat v kategórii 15 rokov. Mladší respondenti, najmä vo veku 12 a 13 rokov, ukazujú tendenciu k prvej opitosti s vyššími percentami u dievčat v 12 rokoch (3,5 %), zatiaľ čo u chlapcov to je 1,9 %. Tento vekový rozdiel ukazuje na malé rozdiely v začiatkoch konzumácie alkoholu medzi rodmi, pričom dievčatá začínajú v priemere o niečo neskôr ako chlapci.

Obrázok 19: Veková distribúcia prvej opitosti z alkoholu (komparácia vzhľadom na rod respondentov/tiek)

Tabuľka nižšie zobrazuje frekvenciu konzumácie alkoholických nápojov za celý život, v posledných 12 mesiacoch a posledných 30 dňoch. 31,7 % chlapcov a 25,7 % dievčat konzumovalo alkoholické nápoje 40-krát alebo viac za celý život, pričom chlapci majú tendenciu piť častejšie ako dievčatá. V posledných 12 mesiacoch sa 24,3 % chlapcov a 19,4 % dievčat zdržalo konzumácie alkoholu, zatiaľ čo v posledných 30 dňoch to bolo 46,0 % chlapcov a 41,1 % dievčat. Tieto údaje naznačujú, že aj keď mnohí respondenti nepijú

alkohol pravidelne, súčasná spotreba alkoholu je stále pomerne vysoká, s výraznými rozdielmi medzi chlapcami a dievčatami.

Tabuľka 15: Konzumácia alkoholických nápojov: Porovnanie frekvencie za celý život, posledných 12 mesiacov a posledných 30 dní vzhľadom na rod

Počet prípadov	Chlapci			Dievčatá		
	Za celý život	Minulých 12 mesiacov	Posledných 30 dní	Za celý život	Minulých 12 mesiacov	Posledných 30 dní
0	14,4	24,3	46,0	10,6	19,4	41,1
1-2	10,7	16,4	21,0	11,4	19,0	27,4
3-5	10,4	13,6	11,4	11,6	15,4	13,3
6-9	9,5	10,5	8,2	9,8	12,3	8,0
10-19	13,2	11,0	6,4	16,7	15,5	6,6
20-39	10,2	7,6	2,6	14,2	9,4	2,3
40 a viac	31,7	16,6	4,3	25,7	9,0	1,3

Tabuľka 15 poskytuje prehľad o preferenciách rôznych typov alkoholických nápojov medzi chlapcami a dievčatami. Chlapci najčastejšie preferujú pivo, s 41,9 % respondentov, zatiaľ čo cider a predpripravené nápoje sú menej populárne (85,3 % a 71,5 %). Víno a destiláty majú ešte menší podiel v preferenciách chlapcov. Na druhej strane, dievčatá vykazujú najvyšší záujem o cider, s 92,8 %, následne pivo (56,7 %), víno (56,1 %) a miešané nápoje (61,7 %). Destiláty sú najmenej obľúbené u dievčat, s 66,1 %. Tento prehľad ukazuje na výrazné rozdiely v preferenciách alkoholických nápojov medzi chlapcami a dievčatami.

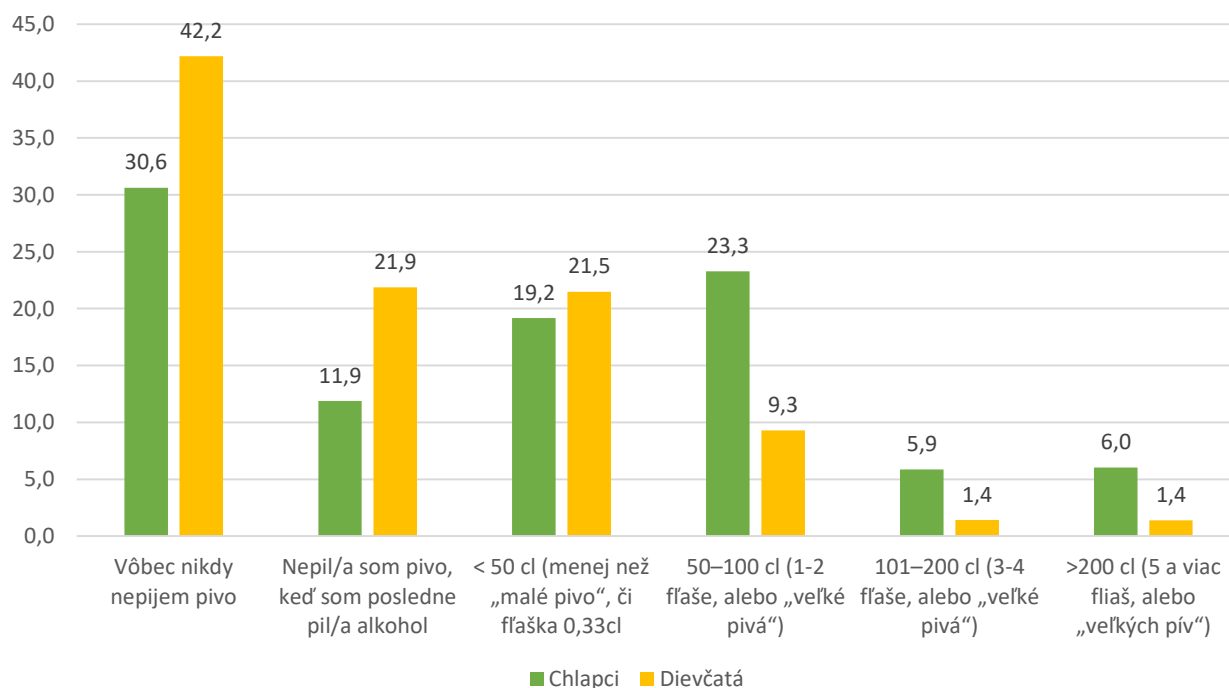
Tabuľka 16: Počet prípadov konzumácie alkoholických nápojov za posledných 30 dní (komparácia vzhľadom na rod respondentov/tiek)

Rod		0	1-2	3-5	6-9	10-19	20-39	40 a viac
Chlapci	Pivo	41,9	20,5	12,3	8,2	7,1	3,0	4,0
	Cider	85,3	5,1	2,2	1,1	0,7	0,4	1,4
	Vopred namiešané nápoje	71,5	11,9	5,8	3,0	1,7	0,8	1,4
	Víno	68,2	17,5	4,4	2,2	1,4	0,6	1,5
	Destilát	62,3	12,2	7,2	5,6	3,9	2,0	2,8
Dievčatá	Pivo	56,7	24,8	10,0	3,5	2,7	1,3	1,0
	Cider	92,8	4,9	1,0	0,4	0,4	0,2	0,3
	Vopred namiešané nápoje	61,7	21,9	9,9	3,8	1,7	0,4	0,6
	Víno	56,1	26,8	10,0	3,6	2,6	0,4	0,6
	Destilát	66,1	16,2	8,2	5,2	3,0	0,8	0,6

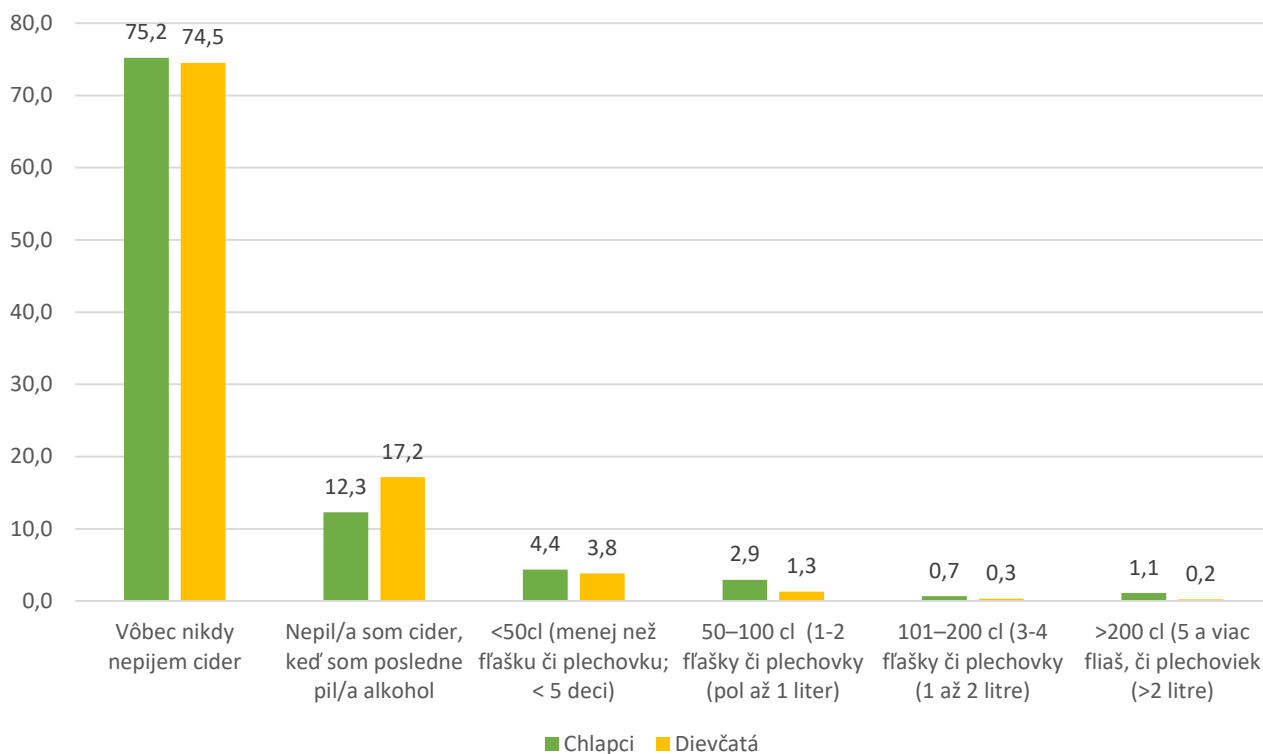
Tabuľka 16 analyzuje frekvenciu ťažkej opitosti, pri ktorej respondenti zažívajú výrazné negatívne účinky ako potácanie, nezrozumiteľná reč, vracanie alebo strata pamäte. 57,1 % chlapcov a 52,7 % dievčat uviedlo, že nikdy nezažili tieto ťažké následky opitosti. V posledných 30 dňoch sa najväčší podiel respondentov opil tak, že sa cítili výrazne pod vplyvom, pričom 86,2 % chlapcov a 85,8 % dievčat neuviedli takúto skúsenosť. Taktiež je pozorovateľné, že frekvencia ťažkej opitosti je medzi chlapcami aj dievčatami najvyššia v kategórii 1 až 2-krát za celý život a v posledných 12 mesiacoch, pričom vo vyšších frekvenčných kategóriách (napr. 10-19 krát alebo viac) sú hodnoty oveľa nižšie.

Tabuľka 17: Výskyt opitosti s výraznými následkami: Porovnanie za celý život, posledných 12 mesiacov a posledných 30 dní vzhľadom na rod

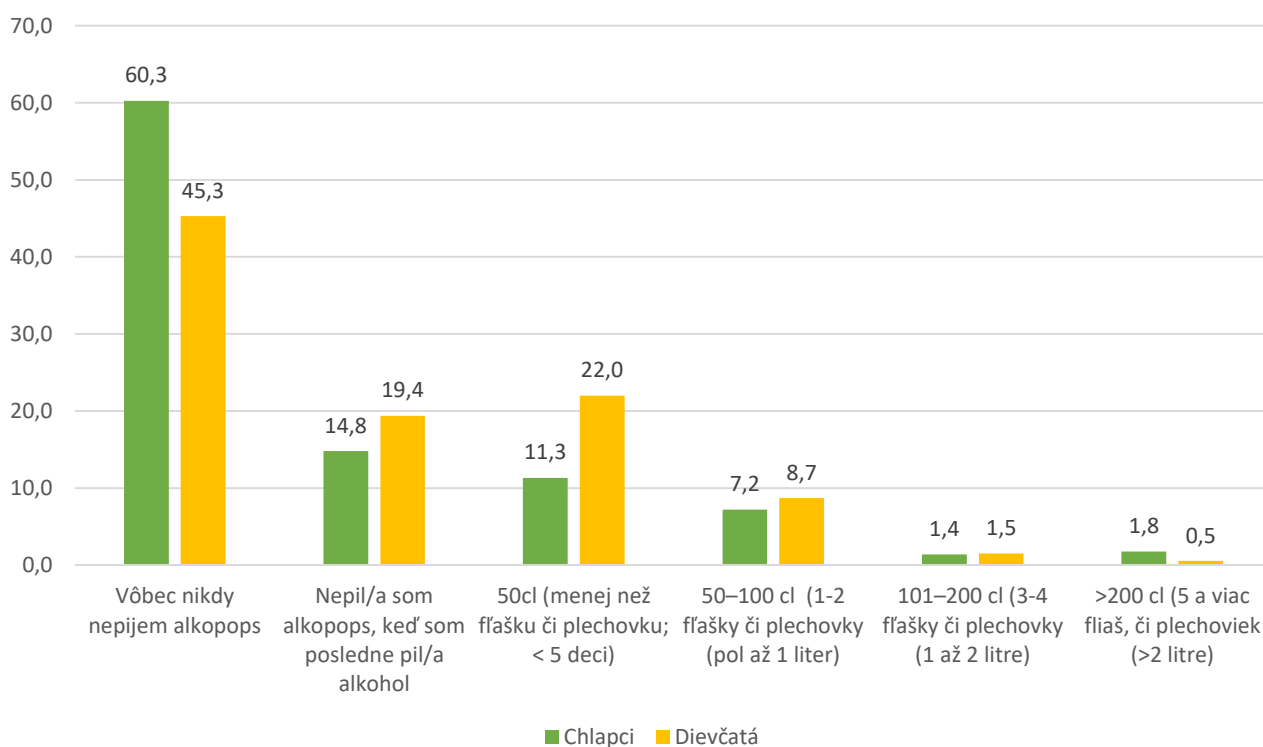
Počet prípadov	Chlapci			Dievčatá		
	Za celý život	Minulých 12 mesiacov	Posledných 30 dní	Za celý život	Minulých 12 mesiacov	Posledných 30 dní
0	57,1	68,3	86,2	52,7	66,3	85,8
1-2	20,2	18,7	8,9	24,7	21,4	10,8
3-5	9,0	5,1	2,2	10,6	7,1	1,7
6-9	4,6	3,1	0,9	5,9	2,3	1,0
10-19	3,8	2,0	0,5	3,5	1,5	0,5
20-39	1,9	1,2	0,3	1,2	0,7	0,1
40 a viac	3,5	1,7	0,9	1,4	0,8	0,2

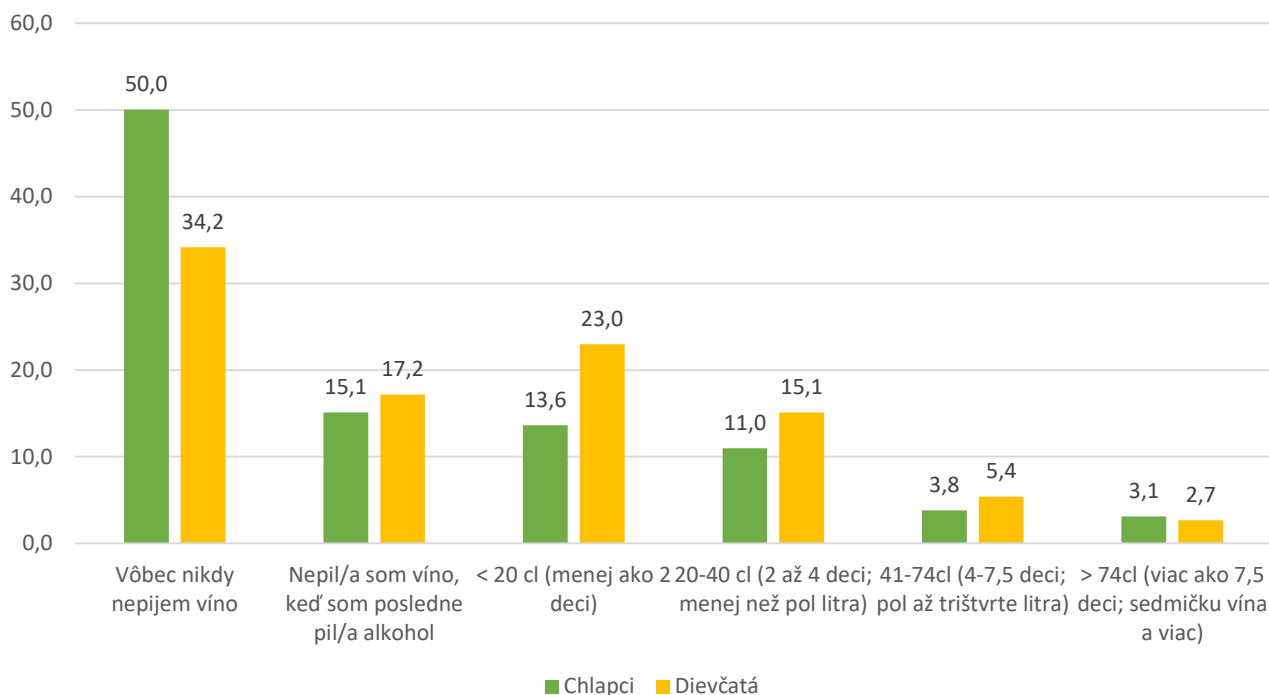
Obrázok 20: Priemerné množstvo piva (vrátane Radlera) pri poslednej konzumácii alkoholu (komparácia vzhľadom na rod respondentov/tiek)

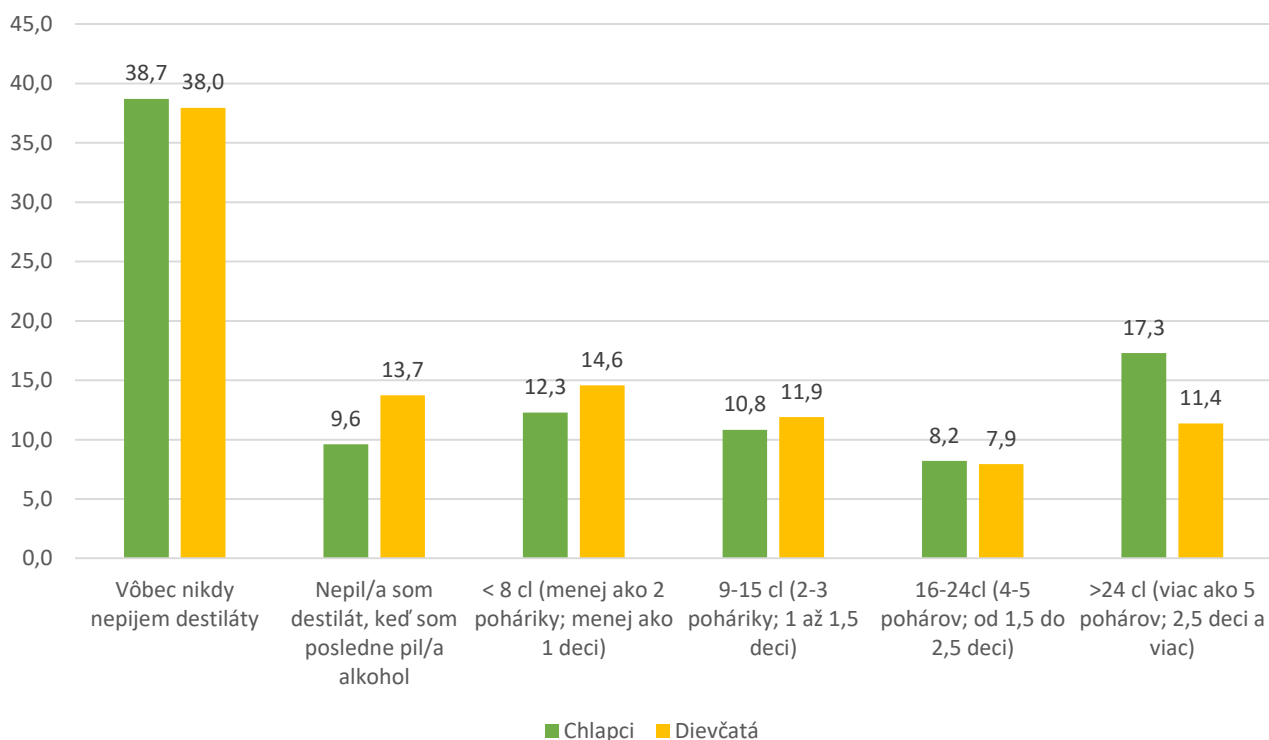
Obrázok 21: Priemerné množstvo cideru pri poslednej konzumácii alkoholu (komparácia vzhľadom na rod respondentov/tiek)

Obrázok 22: Priemerné množstvo alkopopsu pri poslednej konzumácii alkoholu (komparácia vzhľadom na rod respondentov/tiek)

Obrázok 23: Priemerné množstvo vína pri poslednej konzumácii alkoholu (komparácia vzhľadom na rod respondentov/tiek)

Obrázok 24: Priemerné množstvo destilátu pri poslednej konzumácii alkoholu (komparácia vzhľadom na rod respondentov/tiek)

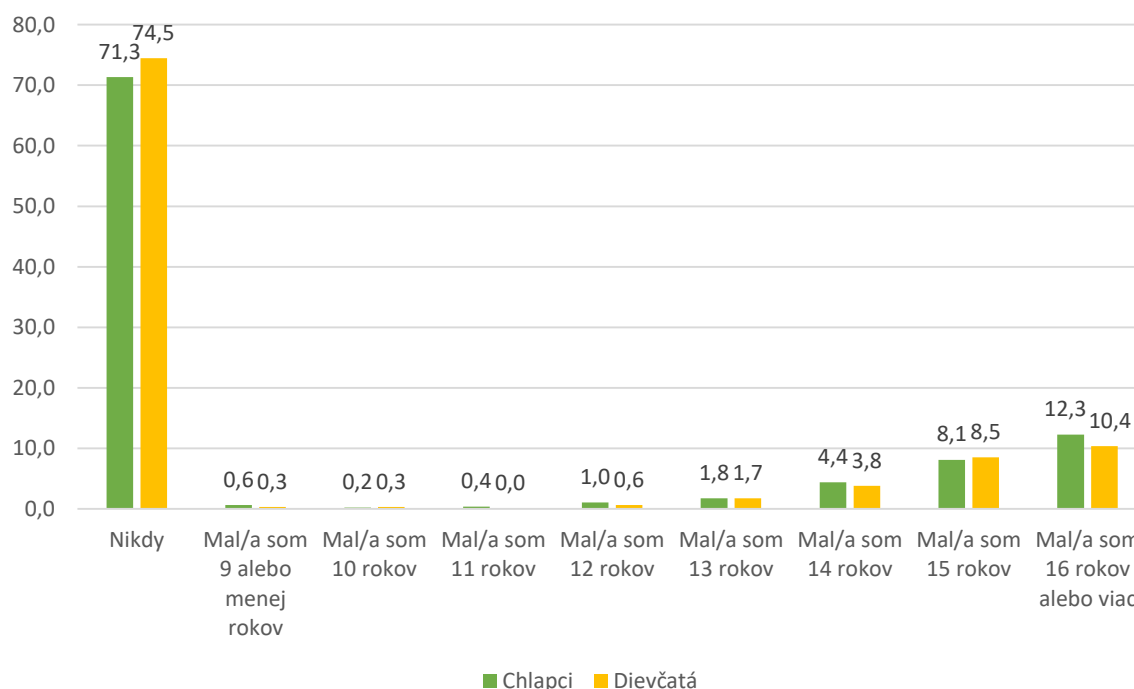
Tabuľka nižšie poskytuje prehľad o rôznych spôsoboch, akými si mladí ľudia v rôznych vekových kategóriách zaobstarávajú alkohol. Na základe veku respondentov sa mení spôsob, akým sa k alkoholu dostávajú, čo môže odrážať ich rastúcu nezávislosť, prístup k finančným prostriedkom a sociálne zručnosti. Kupovanie alkoholu v obchode dramaticky narastá s vekom. Kým u najmladšej vekovej skupiny (14 rokov a menej) si alkohol týmto spôsobom zaobstará len 10 % respondentov, u 18-ročných a starších je to až 67,9 %. Tento trend naznačuje, že starší mladí ľudia môžu mať menej problémov so zákonnými obmedzeniami na nákup alkoholu. Pašovaný tovar alebo domáci likér zostáva konzistentne málo využívaným spôsobom zaobstarávania alkoholu vo všetkých vekových skupinách, pričom najvyšší podiel (1,3 %) bol zaznamenaný u 18-ročných a starších. Kupovanie alkoholu od iných mladých ľudí je najviac populárne medzi 15- a 16-ročnými (6,3 % a 7,2 %), čo môže naznačovať sociálny fenomén, kde sa mladší tínedžeri spoliehajú na starších kamarátov pri získavaní alkoholu. Rodičia ako zdroj alkoholu sú relatívne konzistentní vo všetkých vekových kategóriách, ale s miernym poklesom s vekom. Zatiaľ čo 11,6 % z najmladších respondentov (14 rokov a menej) získava alkohol od rodičov, tento podiel klesá na 5,1 % medzi najstaršími (18 rokov a viac). Súrodenci ako zdroj alkoholu zostávajú menej významným spôsobom, ako si respondenti zaobstarávajú alkohol, pričom najvyšší podiel bol zaznamenaný u 15-ročných (1,8 %). Branie alkoholu z domu bez dovoľenia je populárnejšie u mladších respondentov, najmä u tých vo veku 14 rokov a menej (8,3 %). Kupovanie alkoholu od iných dospelých je najviac populárne u 16-ročných (14,8 %), po ktorom nasleduje pokles v starších vekových kategóriách, pravdepodobne v dôsledku toho, že starší respondenti už nemusia potrebovať pomoc dospelých na získanie alkoholu. Kupovanie alkoholu v krčme alebo bare sa zvyšuje s vekom, čo odráža rastúci prístup k týmto zariadeniam. Zatiaľ čo iba 3,3 % najmladších respondentov uviedlo, že si kupujú alkohol týmto spôsobom, podiel narastá na 11 % u 18-ročných a starších. Iné spôsoby zaobstarania alkoholu sa znižujú s vekom, pričom najvyšší podiel (50,8 %) bol zaznamenaný u najmladších respondentov (14 rokov a menej), a najnižší (12,6 %) u najstarších.

Tabuľka 18: Spôsoby získavania alkoholu podľa veku respondentov

	≤14	15	16	17	≥18	Všetci respondenti/tky
Kúpim v obchode	10,0	14,0	17,0	43,2	67,9	29,5
Kúpim pašovaný tovar alebo domáci likér	0,8	0,5	1,1	0,2	1,3	0,7
Zaobstarám alebo kúpim od druhých mladých	3,9	6,3	7,2	3,5	0,1	4,7
Moji rodičia mi dajú/kúpia alkohol	11,6	11,5	10,0	8,1	5,1	9,4
Súrodenci mi kúpia/ dajú mi alkohol	1,5	1,8	1,7	1,4	0,1	1,4
Vezmem si alkohol z domu bez dovoľenia	8,3	3,8	3,6	1,5	0,3	3,1
Kúpia/dajú mi ho iní dospelí	9,8	12,0	14,8	9,2	1,4	10,3
Kúpim si v krčme/bare a pod.	3,3	5,8	8,2	10,5	11,0	8,2
Iným spôsobom	50,8	44,2	36,4	22,4	12,6	32,7

5.2.3 Užívanie nelegálnych drog

Obrázok nižšie poskytuje údaje o tom, kedy respondenti prvýkrát vyskúšali marihuanu alebo hašiš (kanabis). Väčšina respondentov, konkrétne 71,3% chlapcov a 74,5% dievčat, nikdy nevyskúšala marihuanu alebo hašiš. Len veľmi malý podiel respondentov začal experimentovať s týmito drogami vo veľmi nízkom veku - do 9 rokov to bolo 0,6% chlapcov a 0,3% dievčat. Vekové kategórie 10 a 11 rokov majú ešte menšie zastúpenie. Vo veku 12 až 13 rokov sa podiel experimentujúcich mierne zvyšuje, pričom 1,0% chlapcov a 0,6% dievčat vyskúšalo marihuanu vo veku 12 rokov a 1,8% chlapcov a 1,7% dievčat vo veku 13 rokov. Najvýraznejší nárast experimentovania nastáva vo veku 14 až 16 rokov. Vo veku 14 rokov vyskúšalo marihuanu 4,4% chlapcov a 3,8% dievčat, vo veku 15 rokov 8,1% chlapcov a 8,5% dievčat a vo veku 16 rokov alebo viac 12,3% chlapcov a 10,4% dievčat.

Obrázok 25: Veková distribúcia prvého užitia marihuany alebo hašiša (komparácia vzhľadom na rod respondentov/tiek)

Tabuľka nižšie zobrazuje frekvenciu užívania marihuany alebo hašiša za celý život, za posledných 12 mesiacov a za posledných 30 dní, rozdelenú podľa rodu. Väčšina chlapcov aj dievčat nikdy neužila marihuanu: za celý život (chlapci 71,6%, dievčatá 74,7%), za posledných 12 mesiacov (chlapci 78,9%, dievčatá 83,0%) a za posledných 30 dní (chlapci 89,4%, dievčatá 92,4%). Menší podiel respondentov užíval marihuanu 1 až 2-krát, pričom za celý život to bolo 10,2% chlapcov a 10,3% dievčat, za posledných 12 mesiacov 8,8% chlapcov a dievčat a za posledných 30 dní 4,5% chlapcov a 3,9% dievčat. Vysoké počty užívania (40 a viackrát) boli zaznamenané u 6,0% chlapcov za celý život, 4,2% za posledných 12 mesiacov a 2,1% za posledných 30 dní, u dievčat to bolo 2,9% za celý život, 1,5% za posledných 12 mesiacov a 0,6% za posledných 30 dní.

Tabuľka 19: Počet užití marihuany alebo hašiša. Porovnanie frekvencie za celý život, posledných 12 mesiacov a posledných 30 dní vzhľadom na rod

Počet	Chlapci			Dievčatá		
	Za celý život	Minulých 12 mesiacov	Posledných 30 dní	Za celý život	Minulých 12 mesiacov	Posledných 30 dní
0	71,6	78,9	89,4	74,7	83,0	92,4
1-2	10,2	8,8	4,5	10,3	8,8	3,9
3-5	4,9	3,4	1,2	5,4	2,9	1,1
6-9	2,6	1,7	1,3	2,5	1,7	0,6
10-19	2,9	1,8	1,1	2,9	1,2	1,0
20-39	1,8	1,3	0,5	1,3	0,9	0,4
40 a viac	6,0	4,2	2,1	2,9	1,5	0,6

V tabuľke nižšie je uvedená frekvencia užívania rôznych kanabisových produktov medzi chlapcami a dievčatami, rozdelená na kategórie *nikdy*, *zriedka* a *často*. Kanabis zmiešaný s tabakom nikdy neužilo 90,0% chlapcov a 91,7% dievčat. Zriedkavé užívanie priznalo 7,6% chlapcov a 6,9% dievčat, pričom časté užívanie uviedlo 2,4% chlapcov a 1,4% dievčat. Konopnú živicu alebo hašiš nikdy neužilo 92,2% chlapcov a 95,8% dievčat. Zriedkavé užívanie priznalo 5,8% chlapcov a 3,5% dievčat, časté užívanie priznalo 2,0% chlapcov a 0,7% dievčat. Rastlinný kanabis (weed) nikdy neužilo 82,0% chlapcov a 86,7% dievčat. Zriedkavé užívanie priznalo 12,0% chlapcov a 9,6% dievčat, časté užívanie priznalo 6,0% chlapcov a 3,7% dievčat. Kanabisový olej nikdy neužilo 95,0% chlapcov a 95,3% dievčat. Zriedkavé užívanie priznalo 3,5% chlapcov a 4,1% dievčat, pričom časté užívanie uviedlo 1,5% chlapcov a 0,6% dievčat. Jedlé produkty na báze kanabisu nikdy neužilo 93,0% chlapcov a 94,5% dievčat. Zriedkavé užívanie priznalo 5,4% chlapcov a 4,5% dievčat, časté užívanie uviedlo 1,6% chlapcov a 1,0% dievčat. E-liquidy na báze kanabisu nikdy neužilo 87,2% chlapcov a 89,4% dievčat. Zriedkavé užívanie priznalo 9,3% chlapcov a 8,5% dievčat, pričom časté užívanie uviedlo 3,5% chlapcov a 2,1% dievčat. Tieto výsledky naznačujú, že dievčatá častejšie ako chlapci uvádzajú, že nikdy neužili rôzne formy kanabisu, zatiaľ čo chlapci majú tendenciu priznávať častejšie užívanie.

Tabuľka 20: Frekvencia užívania rôznych kanabisových produktov vzhľadom na rod

Počet	Chlapci			Dievčatá		
	Nikdy	Zriedka	Často	Nikdy	Zriedka	Často
Kanabis zmiešaný s tabakom	90,0	7,6	2,4	91,7	6,9	1,4
Konopná živica/hašiš	92,2	5,8	2,0	95,8	3,5	0,7
Rastlinný kanabis/weed	82,0	12,0	6,0	86,7	9,6	3,7
Konopný olej	95,0	3,5	1,5	95,3	4,1	0,6
Jedlé produkty na báze kanabisu	93,0	5,4	1,6	94,5	4,5	1,0
E-liquidy na báze kanabisu	87,2	9,3	3,5	89,4	8,5	2,1

Tabuľka 20 sa zameriava na rozdiely v počte užití rôznych drog medzi chlapcami a dievčatami za celý život a za posledných 12 mesiacov. Pre extázu, amfetamíny,

metamfetamíny, syntetické kanabinoidy, kokaín, krek a heroín sú podiely respondentov, ktorí nikdy neužili tieto drogy, vysoké (nad 94% pre každú drogu a časové obdobie). Podiely respondentov, ktorí užili tieto drogy 1 až 2-krát alebo 3 a viackrát, sú výrazne nižšie. Napríklad, 94,3% chlapcov a 94,8% dievčat nikdy neužilo extázu za celý život, pričom 3,0% chlapcov a 3,2% dievčat užilo extázu 1 až 2-krát a 2,7% chlapcov a 2,0% dievčat užilo extázu 3 a viackrát.

Tabuľka 21: Rozdiely v počte užití rôznych drog vzhľadom na rod (za celý život a za minulých 12 mesiacov)

V koľkých prípadoch (ak vôbec) si niekedy užil/a.... ? (počet užití)	Chlapci			Dievčatá		
	0	1-2	3 alebo viac	0	1-2	3 alebo viac
Extázu za celý život	94,3	3,0	2,7	94,8	3,2	2,0
Extázu za minulých 12 mesiacov	96,2	2,0	1,9	97,3	1,7	1,0
Amfetamíny za celý život	96,9	1,4	1,7	97,2	1,7	1,1
Amfetamíny za minulých 12 mesiacov	98,0	0,8	1,3	97,9	1,4	0,7
Metamfetamíny (pervitín) za celý život	97,2	1,1	1,7	97,3	1,8	0,9
Metamfetamíny (pervitín) za minulých 12 mesiacov	97,8	0,9	1,3	98,1	1,2	0,7
Syntetické kanabioinidy (HHC) za celý život	80,3	8,6	11,1	83,5	8,4	8,1
Syntetické kanabionidy (HHC) za minulých 12 m.	83,5	8,5	8,0	86,5	8,2	5,3
Kokaín za celý život	96,2	1,8	2,0	97,0	2,0	1,0
Kokaín za minulých 12 mesiacov	97,4	1,2	1,4	97,9	1,5	0,6
Krek za celý život	97,9	0,8	1,3	98,5	1,0	0,5
Krek za minulých 12 mesiacov	98,2	0,7	1,1	99,0	0,6	0,4
Heroín za celý život	98,3	0,8	1,0	98,9	0,9	0,2
Heroín za minulých 12 mesiacov	98,6	0,5	0,9	99,4	0,4	0,2

Tabuľka 21 poskytuje údaje o užívaní LSD alebo iných halucinogénov, "magických húb", GHB, kratomu, injekčných drog a ketamínu za celý život. Opäť vidieť, že väčšina respondentov nikdy neužila tieto drogy (nad 94% pre každú drogu). Napríklad, 94,3% chlapcov a 95,2% dievčat nikdy neužilo LSD alebo iné halucinogény, 95,3% chlapcov a 96,7% dievčat nikdy neužilo "magické huby", a 98,6% chlapcov a 99,3% dievčat nikdy neužilo GHB. Podiely respondentov, ktorí užili tieto drogy 1 až 2-krát alebo 3 a viackrát, sú veľmi nízke.

Tabuľka 22: Rozdiely v počte užití rôznych drog vzhľadom na rod (za celý život)

V koľkých prípadoch (ak vôbec) si niekedy užil/a.... ? (počet užití)	Chlapci			Dievčatá		
	0	1-2	3 alebo viac	0	1-2	3 alebo viac
LSD alebo iné halucinogény	94,3	3,5	2,2	95,2	3,9	0,9
"Magické huby" (ako lysohlávka a pod.)	95,3	2,7	2,0	96,7	2,7	0,6
GHB	98,6	0,4	1,0	99,3	0,6	0,2
Kratom	94,0	3,4	2,6	97,2	2,0	0,8
Drogy som bral/a injekčne	98,2	0,6	1,1	99,2	0,5	0,3
Ketamín	97,4	1,2	1,4	98,3	1,2	0,6

5.3. Determinanty správania a konzumácie látok v ďalších kontextoch

5.3.1. Porovnanie vzhľadom na typ rodiny

Údaje zozbierané v rámci prieskumov ESPAD (v rokoch 1995 až 2024) sledujú aj trendy v rodinnej konštelácii a s nimi súvisiaceho rizikového správania mladistvých. Výsledky týchto prieskumov poukazujú na jasný vzťah medzi typom rodinnej konštelácie a rizikovým správaním mladistvých. Deti a mladiství z neúplných alebo pozmenených rodín vykazujú vyššiu pravdepodobnosť zapojenia sa do rizikových aktivít, ako sú užívanie marihuany, pravidelné fajčenie a nadmerná konzumácia alkoholu. Tento trend sa prejavuje naprieč celým sledovaným obdobím, čo naznačuje potrebu zamerania sa na preventívne opatrenia a podporu rodín, ktoré sú vystavené týmto rizikám.

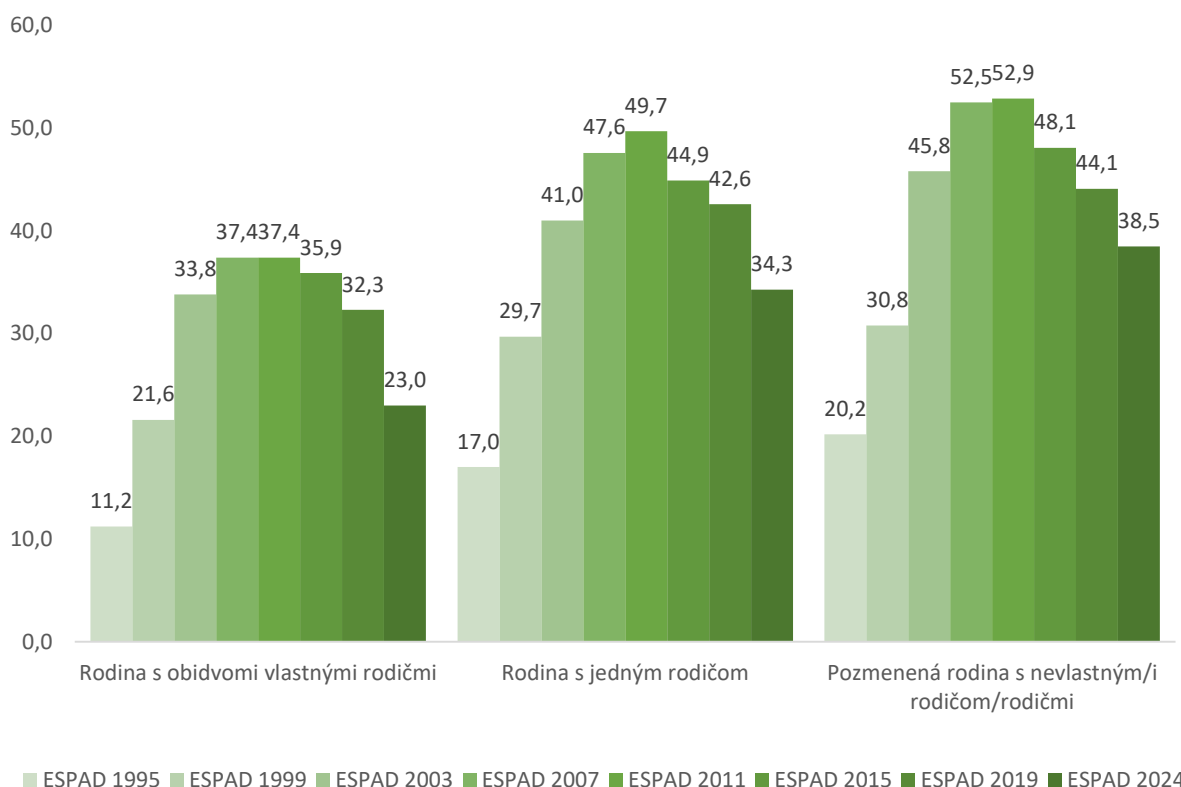
Tabuľka nižšie ilustruje vývoj rodinných konštelácií respondentov. Podiel rodín s obidvomi vlastnými rodičmi klesol z 83,1 % v roku 1995 na 58,9 % v roku 2024. Paralelne s tým sa zvýšil podiel rodín s jedným rodičom (z 9,5 % na 16,7 %) a pozmenených rodín s nevlastným rodičom/rodičmi (z 3,5 % na 7,5 %). Pozorovateľný je trend postupného znižovania počtu rodín s obidvomi vlastnými rodičmi, čo naznačuje zvyšujúci sa počet rozvodov a opätovných sobášov, ktoré vedú k vzniku rodín s nevlastnými rodičmi. V roku 2024 bolo 16,9 % s iným typom rodinnej konštelácie, resp. respondenti/čky neuviedli informácie o rodičoch a rodinných príslušníkoch.

- Na obrázku 26 je zobrazená komparácia celoživotného výskytu fajčenia marihuany (aspoň raz) podľa rodinnej konštelácie. Vo všetkých rokoch prieskumu sa potvrdzuje, že respondenti z neúplných alebo pozmenených rodín majú vyšší podiel užívania marihuany ako tí, ktorí pochádzajú z rodín s obidvomi vlastnými rodičmi. Tento rozdiel sa najviac prejavil v roku 2007, kde podiel užívania marihuany v rodinách s obidvomi vlastnými rodičmi bol 37,4 %, zatiaľ čo v rodinách s nevlastným rodičom to bolo až 52,5 %. V poslednom sledovanom roku 2024 vidieť pokles vo všetkých skupinách, no stále platí, že riziko užívania marihuany je vyššie v neúplných a pozmenených rodinách.
- Na obrázku 27 je zobrazená komparácia pravidelného fajčenia (1 až 5 a viac cigariet denne) medzi respondentmi. Trendy opäť ukazujú, že mladiství z neúplných alebo pozmenených rodín sú náchylnejší k pravidelnému fajčeniu ako tí, ktorí vyrastajú s obidvomi vlastnými rodičmi. V roku 2011 dosiahlo pravidelné fajčenie v pozmenených rodinách vrchol (47,1 %), pričom v roku 2024 došlo k miernemu poklesu, ale rozdiely medzi jednotlivými typmi rodinnej konštelácie pretrvávajú.
- Na obrázku 28 je zobrazená komparácia výskytu intenzívneho pitia alkoholu (päť a viac dávok alkoholu po sebe tri a viackrát za posledných 30 dní). Podobne ako pri marihuane a fajčení, aj v tomto prípade sú respondenti z neúplných alebo pozmenených rodín viac náchylní k rizikovému správaniu. Najvyšší rozdiel bol

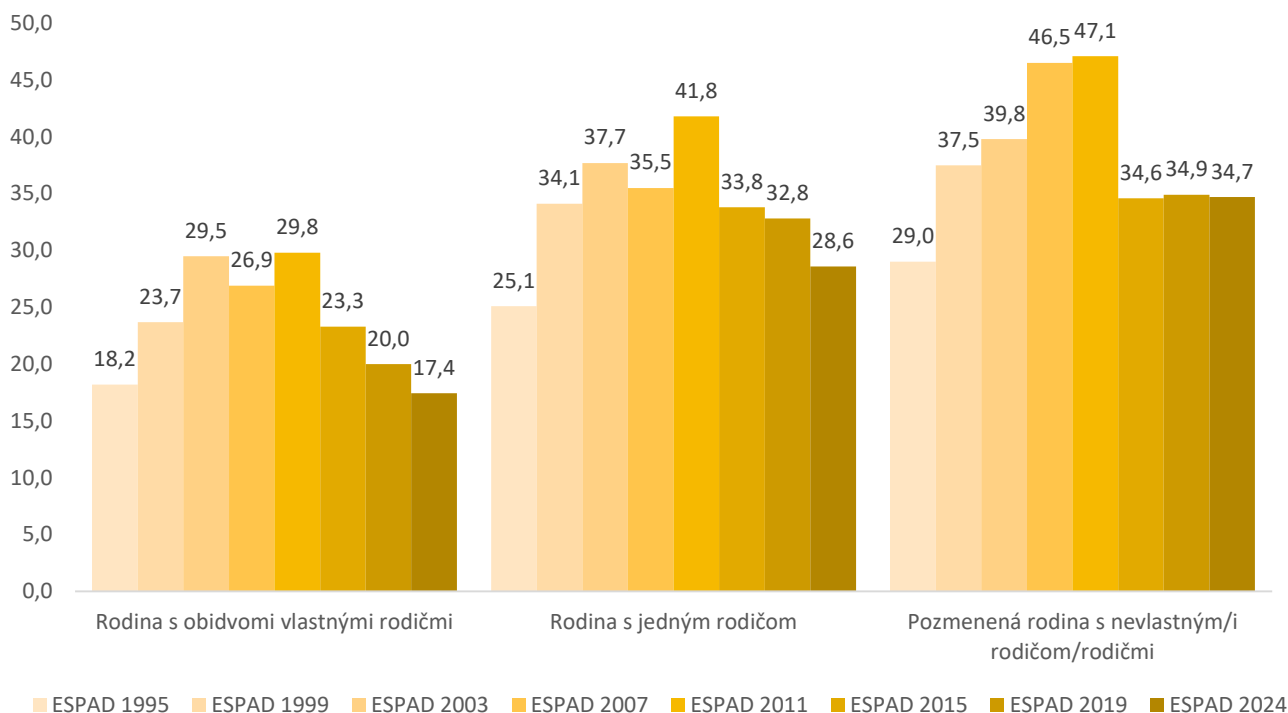
zaznamenaný v roku 2007, kde 31,7 % respondentov z pozmenených rodín uviedlo intenzívne pitie alkoholu, v porovnaní s 23,6 % z rodín s obidvomi rodičmi. V roku 2024 tieto hodnoty mierne poklesli, avšak pretrvávajú vyššia prevalencia intenzívneho pitia u mladistvých z neúplných a pozmenených rodín.

Tabuľka 23: Zmeny v konštelácii rodín respondentov v prieskumoch ESPAD v SR (v %)

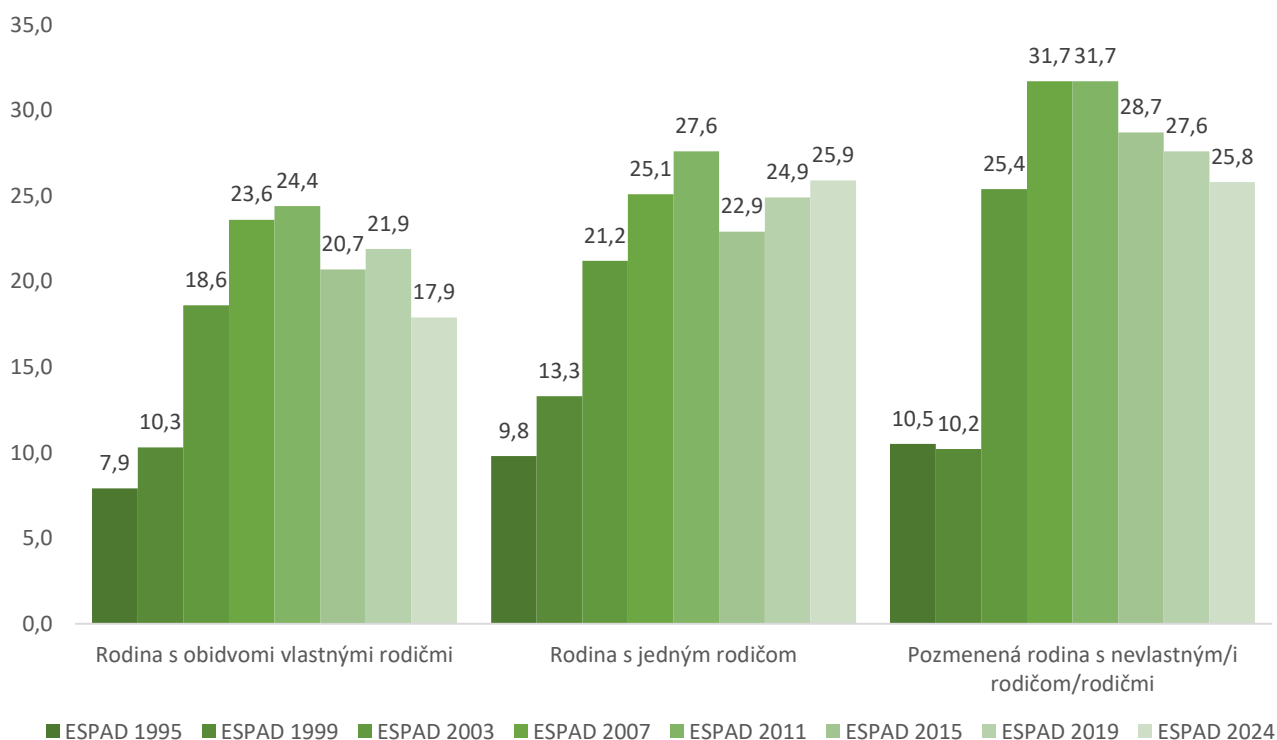
Rok	Rodina s obidvomi vlastnými rodičmi	Rodina s jedným rodičom	Pozmenená rodina s nevlastným/i rodičom/rodičmi
1995	83,1	9,5	3,5
1999	83,5	10,0	3,9
2003	80,1	11,6	4,0
2007	76,7	13,4	5,1
2011	71,8	14,6	6,8
2015	71,6	15,1	7,2
2019	66,2	16,1	9,5
2024	58,9	16,7	7,5

Obrázok 26: Celoživotný výskyt fajčenia marihuany 1 alebo viackrát (porovnanie podľa konštelácie rodín)

Obrázok 27: Pravidelné fajčenie (1 – 5 a viac cigariet denne; porovnanie podľa konštelácie rodín)

Obrázok 28: Päť a viac dávok alkoholu po sebe tri a viackrát za posledných 30 dní (porovnanie podľa konštelácie rodín)

Prieskum skúmal vzťah **medzi vnímaním ekonomickej situácie rodiny mladistvými na Slovensku a celoživotným užívaním marihuany alebo hašiša**. Výsledky ukazujú, že vnímanie horšej rodinnej situácie je úzko späté s vyššou mierou užívania marihuany. Mladí ľudia, ktorí vnímajú svoju rodinnú situáciu ako oveľa lepšiu v porovnaní s inými rodinami, uvádzajú najnižšiu mieru užívania marihuany. Až 74,5 % z nich nikdy neužilo marihuanu, zatiaľ čo len 7,2 % priznalo užívanie marihuany 40 a viackrát. Podobný trend pozorujeme aj u respondentov, ktorí vnímajú svoju situáciu ako o dosť alebo o niečo lepšiu; v týchto skupinách viac ako 70 % respondentov nikdy neužilo marihuanu.

Na druhej strane, respondenti, ktorí hodnotia svoju rodinnú situáciu ako horšiu, vykazujú vyššiu mieru užívania marihuany. V skupine, ktorá vníma svoju rodinnú situáciu o niečo horšie, 67,4 % respondentov nikdy neužilo marihuanu, ale 5,4 % ju užilo 40 a viackrát. Tento trend sa ešte viac zhoršuje v skupinách s negatívnejším hodnotením rodinnej situácie. Respondenti, ktorí svoju rodinu vnímajú ako oveľa horšiu, vykazujú najvyšší podiel pravidelných užívateľov marihuany; 22,6 % z nich uviedlo užívanie marihuany 40 a viackrát, pričom iba 58,1 % uviedlo, že marihuanu nikdy neužilo. Štatistická analýza potvrdila, že tieto rozdiely sú štatisticky významné. Pearsonov Chi-kvadrát test a Likelihood Ratio test ukazujú na významný vzťah medzi vnímaním rodinnej situácie a celoživotným užívaním marihuany. Navyše, existuje lineárny vzťah, kde horšie vnímanie rodinnej situácie zvyšuje pravdepodobnosť vyššieho užívania marihuany.

Prieskum sa tiež zameril na vzťah medzi vnímaním ekonomickej situácie rodiny a frekvenciou fajčenia cigariet počas posledných 30 dní. Výsledky naznačujú výrazný vzťah medzi týmito premennými, pričom horšie hodnotenie rodinnej situácie je spojené s vyššou frekvenciou fajčenia. Mladí ľudia, ktorí hodnotia svoju rodinnú situáciu ako oveľa lepšiu v porovnaní s inými rodinami, uvádzajú najnižšiu mieru fajčenia. Až 63,7 % z tejto skupiny uviedlo, že za posledných 30 dní vôbec nefajčili, pričom len 4,2 % fajčilo viac ako 20 cigariet denne. Naopak, respondenti, ktorí vnímajú svoju rodinnú situáciu ako oveľa horšiu, uvádzajú najvyššiu mieru fajčenia. V tejto skupine len 50 % uviedlo, že nefajčili, zatiaľ čo 16,1 % fajčilo 1-5 cigariet denne a 8,1 % fajčilo viac ako 20 cigariet denne.

Podobné trendy sa prejavujú aj v skupinách, ktoré svoju situáciu hodnotia ako o niečo alebo o dosť horšiu. Títo respondenti majú vyššiu pravdepodobnosť fajčenia 6-10 cigariet denne a tiež výrazne vyššie percentá tých, ktorí fajčia 1-5 cigariet denne, v porovnaní s tými, ktorí svoju situáciu hodnotia lepšie. Na druhej strane, tí, ktorí hodnotia svoju situáciu ako o dosť alebo o niečo lepšiu, uvádzajú nižšie percentá pravidelného fajčenia, pričom podiel tých, ktorí nefajčia, sa pohybuje medzi 67,6 % a 69,6 %. Štatistická analýza výsledkov potvrdzuje, že existuje štatisticky významný vzťah medzi vnímaním rodinnej situácie a frekvenciou fajčenia cigariet. Pomocou Pearsonovho Chi-kvadrát testu bolo zistené, že rozdiely vo frekvencii fajčenia medzi skupinami sú štatisticky významné. Lineárna asociácia medzi týmito premennými naznačuje, že horšie vnímanie rodinnej situácie je spojené s vyššou pravdepodobnosťou častejšieho fajčenia.

Napokon, respondenti, ktorí hodnotili svoju rodinnú situáciu ako „oveľa lepšiu“ v porovnaní s inými rodinami, mali najnižšiu frekvenciu nadmerného pitia. Až 55,2 % z tejto skupiny uviedlo, že počas posledných 30 dní nepili päť alebo viac dávok alkoholu pri jednej príležitosti, pričom len 8,9 % tejto skupiny sa priznalo k pitiu 10 alebo viackrát. Naopak, tí, ktorí vnímali svoju rodinnú situáciu ako „oveľa horšiu“, mali najvyšší podiel respondentov, ktorí pili päť alebo viac dávok alkoholu. V tejto skupine až 24,6 % uviedlo, že pili tento objem alkoholu 10 alebo viackrát, pričom len 49,2 % uviedlo, že nepili tento objem alkoholu vôbec.

Ďalšie analýzy ukázali, že respondenti, ktorí hodnotili svoju situáciu ako „o dosť lepšiu“ alebo „o niečo lepšiu“, tiež vykazovali nižšie percentá nadmerného pitia v porovnaní s tými, ktorí hodnotili svoju situáciu ako horšiu. Tí, ktorí svoju situáciu hodnotili ako „o dosť horšie“, mali 45,8 % tých, ktorí nepili päť alebo viac dávok alkoholu, ale podiel tých, ktorí pili 10 alebo viackrát, stúpol na 5,6 %. Pomocou štatistickej analýzy bolo zistené, že rozdiely v frekvencii nadmerného pitia alkoholu medzi rôznymi skupinami sú štatisticky významné. Lineárna asociácia medzi vnímaním rodinnej situácie a frekvenciou konzumácie alkoholu naznačuje, že horšie vnímanie rodinnej situácie je spojené s vyššou pravdepodobnosťou nadmerného pitia.

Výsledky prieskumu naznačujú, že vzdelanie otca aj matky má významný vplyv na frekvenciu užívania marihuany alebo hašiša u mladistvých. Pomocou štatistických analýz boli zistené významné rozdiely v užívaní marihuany v závislosti od vzdelania otca, s hodnotami $\chi^2 = 59,165$, $p \leq 0,001$, čo naznačuje silný vzťah medzi týmito premennými. Respondenti, ktorých otcovia dosiahli vyššie úrovne vzdelania, vykazovali vyššie percento tých, ktorí nikdy neužili marihuanu. Napríklad, medzi tými, ktorých otcovia skončili vysokú školu, až 75,36% nikdy neužilo marihuanu, zatiaľ čo len 3,9% uviedlo, že užívali marihuanu 40 a viackrát. Tento trend naznačuje, že vyššie vzdelanie otca je spojené s nižšou pravdepodobnosťou intenzívneho užívania marihuany. Podobné vzory sú viditeľné aj pri analýze vzdelania matky, kde výsledky vykazujú významný vzťah medzi vzdelaním matky a celoživotným užívaním marihuany, s hodnotami $\chi^2 = 44,032$, $p \leq 0,001$. Mladí ľudia s matkami s vyšším vzdelaním tiež častejšie uvádzajú, že nikdy neužili marihuanu. Napríklad, medzi respondentmi, ktorých matky skončili vysokú školu, 74,7% nikdy neužilo marihuanu, čo je podobné ako u tých s matkami s neúplným vysokoškolským vzdelaním, kde 75,0% uviedlo, že nikdy neužilo marihuanu. Tieto výsledky potvrdzujú, že vyššie vzdelanie matky môže tiež byť spojené s nižšou pravdepodobnosťou užívania marihuany.

Výsledky prieskumu ukazujú významný vplyv vzdelania rodičov na frekvenciu fajčenia cigariet u mladistvých za posledných 30 dní. Štatistická analýza preukázala silný vzťah medzi vzdelaním otca a frekvenciou fajčenia cigariet ($\chi^2 = 220,410$, $p \leq 0,001$). Respondenti, ktorých otcovia dosiahli vyššie úrovne vzdelania, vykazovali vyšší podiel tých, ktorí vôbec nefajčili cigarety. Napríklad, medzi respondentmi, ktorých otcovia skončili vysokú školu, až 77,15% uviedlo, že vôbec nefajčili, zatiaľ čo iba 1,26% fajčilo viac ako 20 cigariet denne. Naopak, u respondentov s otcami, ktorí skončili základnú školu

alebo menej, iba 58,51% uviedlo, že vôbec nefajčili, pričom 6,38% fajčilo viac ako 20 cigariet denne. Tento rozdiel naznačuje, že vyššie vzdelanie otca je spojené s nižšou pravdepodobnosťou intenzívneho fajčenia. Podobný vzor je viditeľný aj pri vzdelaní matky, kde výsledky štatistických analýz ($\chi^2 = 181,89$, $p \leq 0,001$) potvrdili významný vzťah medzi vzdelaním matky a frekvenciou fajčenia. Mladí ľudia s matkami s vyšším vzdelaním vykazovali vyšší podiel tých, ktorí vôbec nefajčili. Napríklad, medzi respondentmi, ktorých matky skončili vysokú školu, až 74,41% uviedlo, že vôbec nefajčili, zatiaľ čo iba 1,15% fajčilo viac ako 20 cigariet denne. V porovnaní s tým, medzi respondentmi s matkami, ktoré skončili základnú školu alebo menej, len 54,17% uviedlo, že vôbec nefajčili, a 5,21% fajčilo viac ako 20 cigariet denne. Tieto výsledky potvrdzujú, že vyššie vzdelanie matky je spojené s nižšou pravdepodobnosťou pravidelného alebo nadmerného fajčenia, pričom nižšie vzdelanie matky je spojené s vyšším podielom respondentov, ktorí fajčili viac cigariet denne.

Analýza vplyvu vzdelania otca na frekvenciu nadmerného pitia alkoholu (piatich alebo viac dávok pri jednej príležitosti) v posledných 30 dňoch ukazuje taktiež významné rozdiely. Mladí ľudia, ktorých otcovia dosiahli vyššie úrovne vzdelania, vykazovali nižší podiel častého nadmerného pitia alkoholu ($\chi^2 = 146,650$, $p \leq 0,001$). Napríklad, medzi respondentmi, ktorých otcovia skončili vysokú školu, až 66,68% uviedlo, že za posledných 30 dní nepili päť alebo viac dávok alkoholu pri jednej príležitosti, zatiaľ čo 4,34% z nich uviedlo, že tento objem alkoholu pili 10 alebo viackrát. Naopak, u respondentov s otcami, ktorí skončili základnú školu alebo menej, iba 48,40% uviedlo, že nepili päť alebo viac dávok alkoholu, pričom až 12,23% uviedlo, že tento objem alkoholu pili 10 alebo viackrát. Tento trend naznačuje, že vyššie vzdelanie otca je spojené s nižším podielom častého nadmerného pitia alkoholu. Podobné zistenia sú pozorované aj pri analýze vzdelania matky. Mladí ľudia s matkami s vyšším vzdelaním vykazovali nižší podiel respondentov, ktorí konzumovali päť alebo viac dávok alkoholu pri jednej príležitosti ($\chi^2 = 107,780$, $p \leq 0,001$). Napríklad, medzi respondentmi, ktorých matky skončili vysokú školu, až 57,2% uviedlo, že nepili tento objem alkoholu, zatiaľ čo 4,5% uviedlo, že pili 10 alebo viackrát. V porovnaní s tým, medzi respondentmi s matkami, ktoré skončili základnú školu alebo menej, iba 45,3% uviedlo, že nepili päť alebo viac dávok alkoholu, pričom 9,9% uviedlo, že tento objem alkoholu pili 10 alebo viackrát. Tieto výsledky naznačujú, že vyššie vzdelanie matky je spojené s nižším podielom respondentov, ktorí nadmerne pijú alkohol, zatiaľ čo nižšie vzdelanie matky je spojené s vyšším podielom respondentov s častejším nadmerným pitím alkoholu.

5.3.2. Agresivita, šikanovanie a užívanie návykových látok

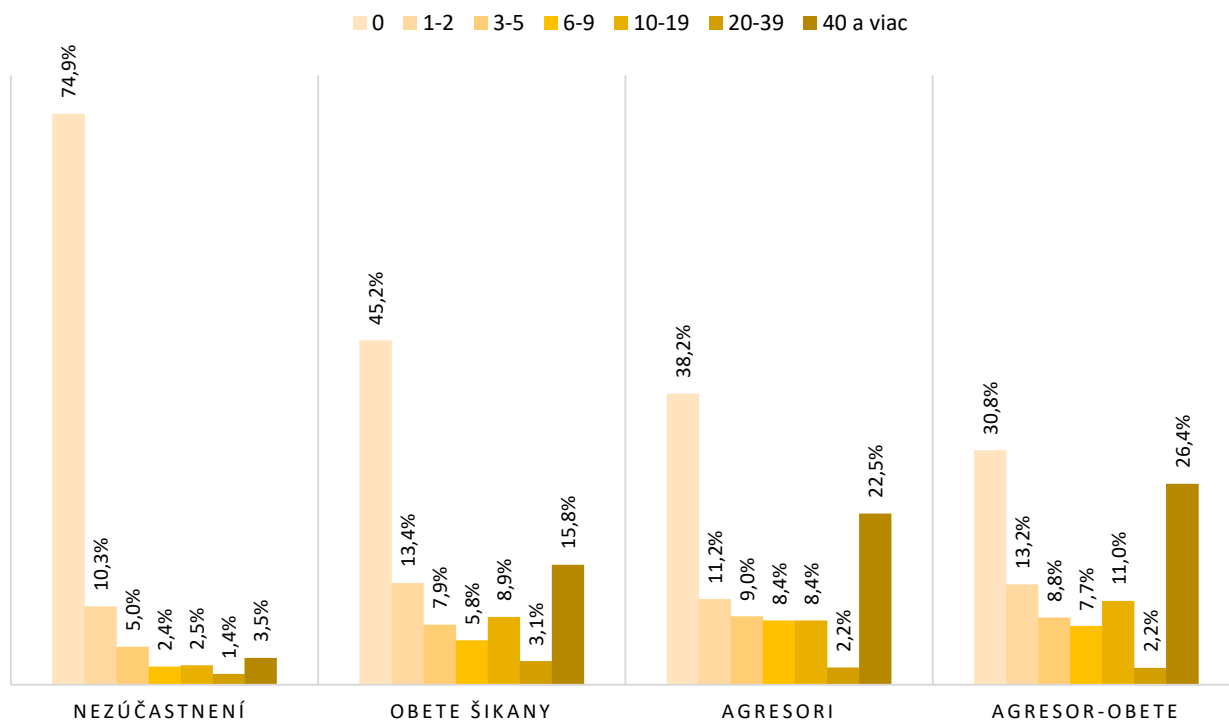
Priebežná analýza výsledkov ESPAD už v roku 2008 ukázala, že asociálne správanie, agresia a šikanovanie vykazujú zreteľné súvislosti s ďalšími súbežne sledovanými premennými. Predchádzajúce výskumy ESPAD, ktoré zahŕňali otázky na asociálne správanie, odhalili niekoľko dôležitých poznatkov. Zistilo sa, že asociálne alebo agresívne správanie sa vyskytovalo častejšie u mladších žiakov základných škôl a mladších študentov stredných škôl. Tento druh správania sa prejavoval podstatne častejšie u chlapcov než u dievčat, a to vo všetkých vekových kategóriách. Študenti narodení v rovnakom roku vykazovali výrazné rozdiely v asociálnom alebo násilnom správaní podľa toho, či ešte navštevovali základnú školu, alebo už prešli na strednú školu, čo naznačuje, že prostredie hrá väčšiu úlohu než vek. Okrem toho sa asociálne alebo agresívne správanie vyskytovalo v podstatne odlišnom rozsahu medzi študentmi na rôznych typoch stredných škôl. Tieto výsledky však nie sú priamo porovnateľné s ďalšími fázami ESPAD, keďže dotazníky sa menili v priebehu rokov. Preto v tejto správe uvádzame iba výsledky za rok 2024.

V našom výskumnom súbore boli vo vzťahu k agresívnemu správaniu identifikované štyri hlavné skupiny študentov: *nezúčastnení aktéri* (89,4 %), *obete šikany* (5,5 %), *agresori* (3,4 %) a *agresor-obete* (1,7 %). Tieto kategórie predstavujú rôzne skúsenosti s dynamikou šikany v školskom prostredí a sú kľúčové pre pochopenie správania vo vzťahu k rizikovým aktivitám, ako sú užívanie marihuany, fajčenie a nadmerná konzumácia alkoholu. Výsledky ukazujú, že medzi obeťmi šikany prevažovali chlapci (65,71 %) oproti dievčatám (29,29 %), čo naznačuje, že chlapci sú častejšie vystavení riziku šikanovania. Podobný trend sa prejavil aj medzi agresormi, kde chlapci tvorili 60,24 %, zatiaľ čo dievčatá predstavovali 31,93 % z tejto skupiny. Ešte výraznejšie boli tieto rozdiely v skupine agresor-obete, kde až 65,48 % tvorili chlapci a 28,57 % dievčatá. Tieto údaje naznačujú, že rodové rozdiely zohrávajú významnú úlohu pri výskyte šikanovania a súvisiacom rizikovom správaní. Z hľadiska veku sa ukázalo, že šikanovanie je prítomné naprieč všetkými vekovými skupinami, no s mierne odlišnou frekvenciou. Medzi agresormi bola najvyššia miera výskytu u žiakov vo veku 14 a menej rokov (3,7 %) a klesala s vekom, až na 3,0 % u 15-ročných. Obete šikany vykazovali najvyššiu mieru vo vekovej kategórii 14 a menej rokov (6,5 %), čo naznačuje, že mladší žiaci sú viac ohrození, pričom s rastúcim vekom sa miera obetí šikany mierne znižuje. Nasledujúca analýza sa zameriava na rozdiely medzi týmito skupinami v daných oblastiach, pričom poskytuje dôležitý prehľad o vzťahu medzi šikanou a rizikovým správaním.

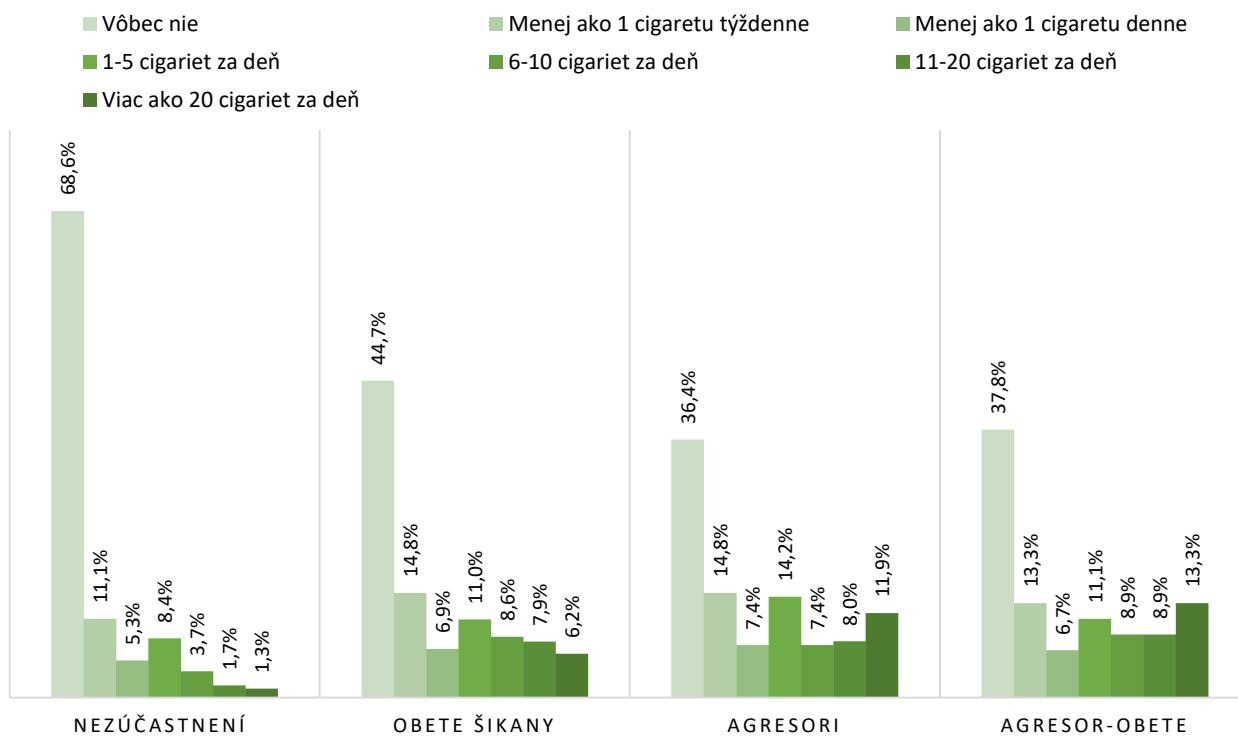
- Pri analýze užívania marihuany počas života sme zistili, že najvyššia miera užívania tejto látky je medzi agresormi a agresor-obete. Iba 38,2 % agresorov a 30,8 % agresor-obete uviedlo, že nikdy neužili marihuanu, čo je výrazne menej v porovnaní s nezúčastnenými, kde až 74,9 % študentov nikdy neužilo tieto látky. Na druhej strane, 22,5 % agresorov a 26,4 % agresor-obete uviedlo, že

užili marihuanu 40 a viackrát, čo je oveľa vyšší podiel v porovnaní s obeťami šikany (15,8 %) a nezúčastnenými aktérmi (3,5 %). Tieto výsledky poukazujú na vysokú koreláciu medzi agresívnym správaním a zvýšeným rizikom pravidelného užívania kanabisu.

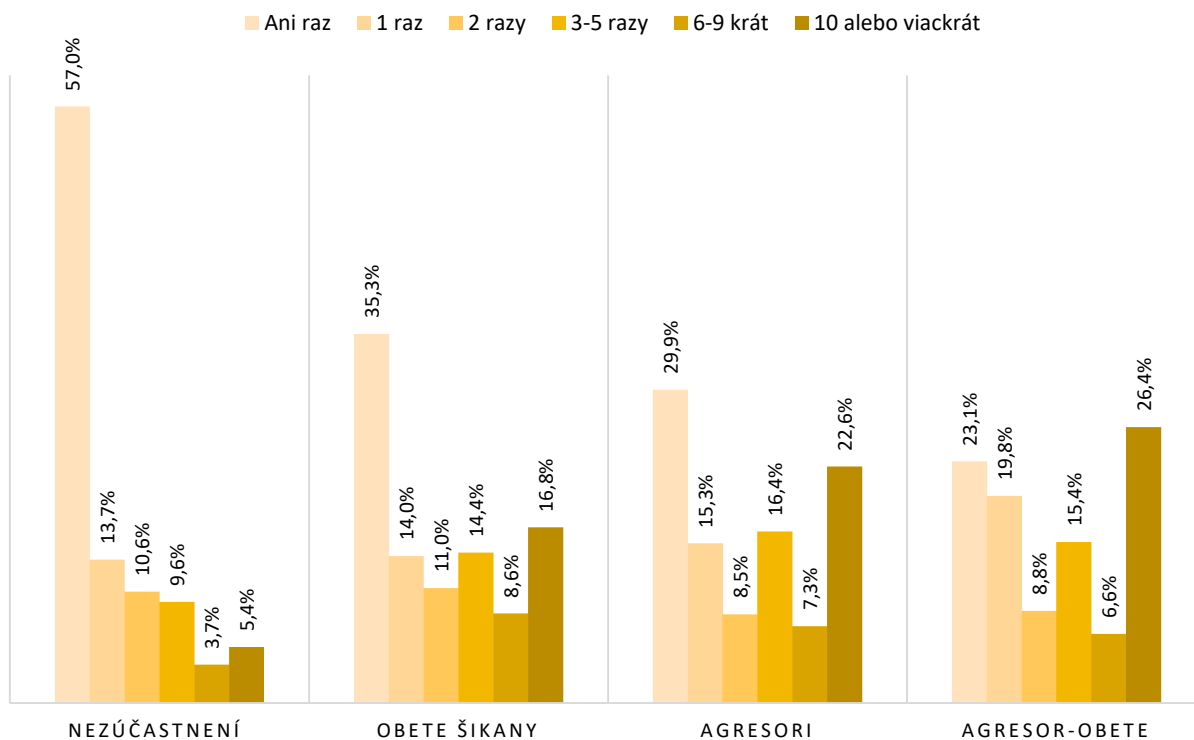
- V oblasti fajčenia cigariet počas posledných 30 dní sa opäť ukazuje výrazný rozdiel medzi skupinami. Zatiaľ čo 68,6 % nezúčastnených študentov uviedlo, že nefajčili cigarety, tento podiel je oveľa nižší u obetí šikany (44,7 %), agresorov (36,4 %) a agresor-obete (37,8 %). Agresori a agresor-obete vykazujú vyššiu mieru pravidelného fajčenia, pričom 11,9 % agresorov a 13,3 % agresor-obete fajčilo viac ako 20 cigariet denne. Tento trend poukazuje na zvýšenú pravdepodobnosť intenzívneho fajčenia medzi študentmi, ktorí sú zapojení do šikany, či už ako agresori alebo ako kombinácia obeť a agresora.
- Pokiaľ ide o nadmernú konzumáciu alkoholu, meranú počtom prípadov, keď študenti vypili päť alebo viac dávok alkoholu pri jednej príležitosti počas posledných 30 dní, sú najviac ohrození opäť agresori a agresor-obete. Až 26,4 % agresor-obete a 22,6 % agresorov uviedlo, že tak urobili 10 alebo viackrát, čo je výrazne vyšší podiel v porovnaní s obeťami šikany (16,8 %) a nezúčastnenými (5,4 %). Na druhej strane, 57 % nezúčastnených študentov uviedlo, že v tomto období nevypili päť alebo viac dávok alkoholu ani raz, čo kontrastuje s nižšími podielmi u obetí šikany (35,3 %), agresorov (29,9 %) a agresor-obete (23,1 %). Tieto údaje opäť poukazujú na vyššie riziko nadmerného pitia medzi študentmi s prejavmi šikany. Z týchto výsledkov vyplýva, že študenti, v rôznom statuse šikanovania, či už ako agresori, obeť, alebo kombinácia oboch, majú vyššiu pravdepodobnosť prejavov rizikového správania, vrátane užívania drog, fajčenia a nadmernej konzumácie alkoholu. Naopak, nezúčastnení študenti vykazujú výrazne nižšie miery tohto správania, čo naznačuje, že šikana môže byť jedným z faktorov pri predikcii tohto rizikového správania medzi mládežou.
- V posledných 12 mesiacoch sa ukázalo, že 69,5% respondentov, ktorí sa nezúčastnili na šikane, sa nikdy nedostali do závažnej opitosti, pričom len 0,8% uviedlo, že sa opili 20 až 39-krát. Obeť šikany uviedli, že 42,5% z nich sa nikdy nedostalo do závažnej opitosti, a 4,2% sa opili 20 až 39-krát. Agresori mali 40,1% respondentov, ktorí sa nikdy nedostali do závažnej opitosti, ale 5,2% sa opili 20 až 39-krát. Agresor-obete mali najvyšší podiel respondentov 34,4%, ktorí uviedli, že sa nikdy nedostali do závažnej opitosti, ale až 7,8% sa opili 20 až 39-krát. Tento rozdiel naznačuje, že osoby zapojené do šikany, najmä agresor-obete, vykazujú vyšší sklon k častému a závažnému pitiu alkoholu v porovnaní s tými, ktorí sa šikany nezúčastnili, čo môže naznačovať, že problémové pitie alkoholu je častejšie spojené s rôznymi formami šikany a agresie.;

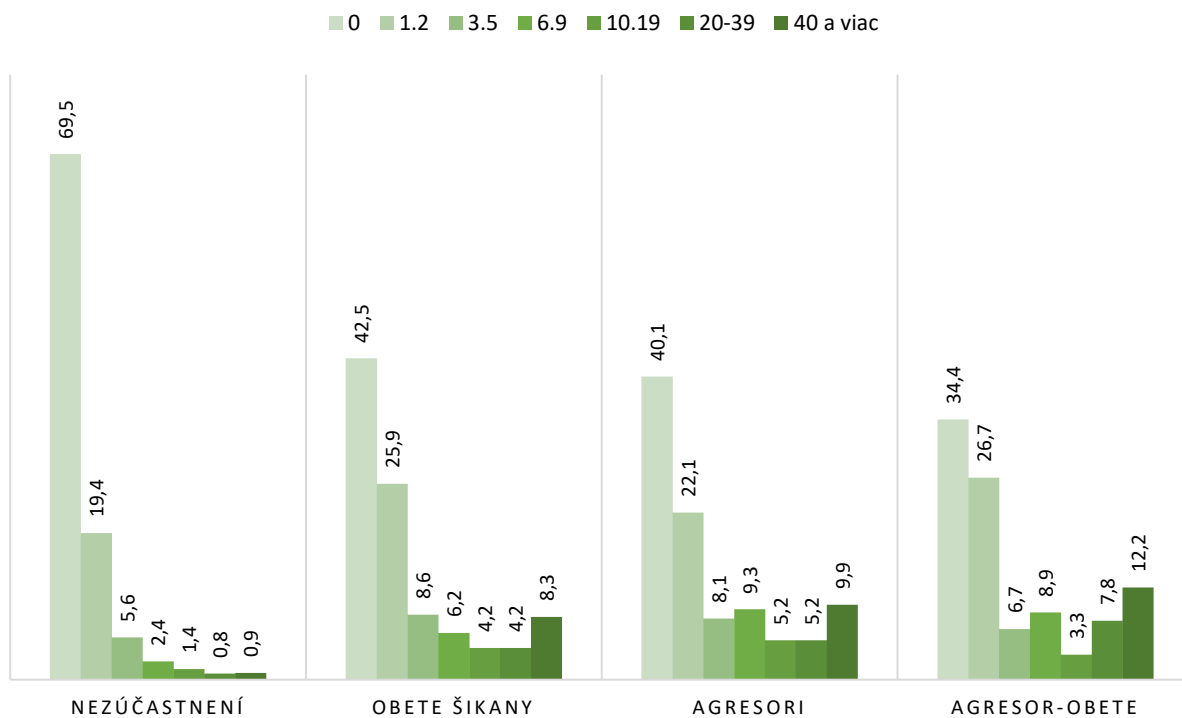
Obrázok 29: Frekvencia užitia marihuany alebo hašišu (kanabis) za celý život podľa statusu účasti v šikane

Obrázok 30: Frekvencia fajčenia tabakových výrobkov za posledných 30 dní podľa statusu účasti v šikane

Obrázok 31: Frekvencia konzumácie piatich alebo viac dávok alkoholu pri jednej príležitosti v posledných 30 dňoch podľa statusu účasti v šikane

Obrázok 32: Frekvencia závažnej opitosti v posledných 12 mesiacoch podľa účasti v šikane

5.3.3. Gambling a kyberšikana

5.3.3.1. Gambling

Závislé správanie nelátkovej povahy, súvisiace s používaním digitálnych technológií, predstavuje narastajúci sociálnopatologický jav, ktorý má ďalekosiahle dôsledky pre jednotlivcov i spoločnosť. Medzi takéto správanie patria závislosti spojené s bežnými digitálnymi technológiami, ako sú mobilné telefóny a internet, a sociálne siete ako chat, e-mail alebo videohovory cez platformy typu WhatsApp či Instagram. Tieto závislosti však idú nad rámec jednoduchých kontaktných a komunikačných aktivít a zahŕňajú aj nové formy správania vo virtuálnej realite, ako napríklad online stávkovanie, online kasína, cybersex, či online patologické nakupovanie, známe ako „shopaholizmus“. Vývoj nelátkových závislostí má podobnú dynamiku ako klasické drogové závislosti. V histórii drogových závislostí bolo bežné, že pred tým, než sa odbornej verejnosti podarilo vypracovať diagnostické a liečebné prístupy, sa objavili svojpomocné skupiny. Podobný jav možno pozorovať aj u nelátkových závislostí, kde vznikajú rôzne svojpomocné skupiny ako „overeaters anonymous“, „gamers anonymous“, „workaholics anonymous“ a ďalšie. Výskumy tiež poukazujú na genetické predispozície k nelátkovým závislostiam, ktoré môžu súvisieť s poruchami neurotransmisie v dopamínovom, serotonínovom a adrenergnom systéme. Dopamín, ktorý zohráva kľúčovú úlohu v zážitku odmeny, je pravdepodobne hlavným faktorom, ktorý ovplyvňuje vývoj týchto závislostí. Dysfunkcie v dopamínovom systéme môžu viesť k tomu, že jednotlivci vyhľadávajú intenzívne zážitky vo virtuálnej realite, čo môže viesť k vzniku nelátkových závislostí.

V oblasti patologického hráčstva, ktoré je jednou z najvýraznejších foriem nelátkových závislostí, výskum ukazuje, že toto správanie sa stalo individuálne aj sociálne patologickým javom po roku 1989, keď na Slovensku vznikla hustá sieť výherných a hracích automatov, stávkových kancelárií, herní binga a kasín.

Aj keď väčšina žiakov základných a stredných škôl nie je ešte vystavená riziku vzniku týchto závislostí, je dôležité, aby si už v mladom veku uvedomili nebezpečenstvo spojené s nelátkovými závislosťami. Prieskumy uskutočnené na Slovensku, vrátane štúdie ESPAD z roku 2015 a následných prieskumov TAD v roku 2018 a ESPAD v roku 2019, priniesli cenné dáta o rozsahu a povahe týchto závislostí u žiakov základných a stredných škôl.

Výsledky týchto prieskumov poukazujú na to, že značná časť stredoškôľakov trávi na internete veľké množstvo času. V roku 2015 trávilo 43,5 % respondentov 4 až 6 hodín denne online počas týždňa a cez víkend tento podiel ešte stúpil na 50,7 %. Aj keď v roku 2019 došlo k miernemu poklesu týždenného času stráveného na internete (30,1 %), víkendové využívanie internetu sa ďalej zvýšilo na 54,0 %. Tieto čísla poukazujú na to, že internet je pevnou súčasťou každodenného života mladých ľudí, čo so sebou nesie riziko rozvoja nelátkových závislostí. Pri analýze konkrétnych aktivít vykonávaných na internete sa ukázalo, že dievčatá boli častejšie aktívne na sociálnych sieťach, hľadali informácie, venovali sa kultúrnym aktivitám a nakupovaniu, zatiaľ čo chlapci boli viac náchylní na

hranie počítačových hier a účasť v hazardných hrách. Tieto rozdiely boli štatisticky významné a naznačujú, že rôzne aktivity môžu viesť k rôznym typom závislostí, pričom chlapci sú viac ohrození závislosťou na hrách a hazardných hrách.

Ďalším závažným zistením je, že hranie o peniaze, či už na internete alebo v reálnych prostrediach, je medzi študentmi rozšírené. V prieskume ESPAD 2015 uviedlo 19,8 % študentov, že hrali za peniaze v priebehu posledných 12 mesiacov, pričom tento podiel bol výrazne vyšší u chlapcov (31,1 %) v porovnaní s dievčatami (6,5 %). V roku 2019 tento podiel klesol na 15,7 %, avšak rozdiel medzi chlapcami (25,0 %) a dievčatami (6,5 %) zostal výrazný. Tieto údaje ukazujú, že aj napriek klesajúcemu trendu, hazardné hry zostávajú významným rizikom pre mladých ľudí, najmä pre chlapcov. Štatistiky tiež ukazujú na rôzne frekvencie hrania o peniaze. Väčšina študentov uviedla, že sa hazardných hier nezúčastňuje pravidelne, ale medzi tými, ktorí hrajú, je zastúpená aj skupina, ktorá sa tejto činnosti venuje intenzívnejšie. Napríklad 7,6 % študentov v roku 2019 uviedlo, že hrali na automatoch aspoň 1 – 4 dni v mesiaci, pričom 5,4 % uviedlo podobnú frekvenciu pri stávkovaní na športové udalosti. Tieto aktivity môžu viesť k vzniku patologických vzorcov správania, čo potvrdzujú aj ďalšie štúdie o vývoji závislostí. Zároveň je potrebné upozorniť na metodologické nejasnosti, ktoré sa vyskytli pri opakovaní prieskumu ESPAD v roku 2019. Reformulácia viacerých otázok pri zbere v roku 2024 spôsobila stratu porovnateľnosti s predchádzajúcimi rokmi, čo sťažuje sledovanie dlhodobých trendov a identifikáciu rizikových skupín. Väčšia dostupnosť počítačových a hazardných hier v online priestore a ich využívanie však viedli k potrebe aj nových otázok spojených s impulzívnym správaním na internete a pod.

Tabuľka nižšie zobrazuje frekvenciu hrania hazardných hier, či už online alebo na fyzických miestach, medzi mladými ľuďmi rozdelenými podľa rodu (chlapci a dievčatá) v priebehu posledných 12 mesiacov (ESPAD 2024). Pri hracích automatoch na fyzických miestach 87,1 % chlapcov a 96,2 % dievčat uviedlo, že tieto hry vôbec nehrali. Príležitostne, teda raz mesačne alebo menej, hrali automaty 7,4 % chlapcov a 2,5 % dievčat. Častejšie hranie (2 až 4-krát mesačne) bolo menej rozšírené, pričom ho uviedlo 2,6 % chlapcov a 0,8 % dievčat. Podobný trend bol zaznamenaný aj pri online hraní hracích automatov, kde 83,7 % chlapcov a 96,1 % dievčat uviedlo, že tieto hry vôbec nehrali.

Pokiaľ ide o hranie kariet alebo rulety (napr. poker, black jack, kocky) na fyzických miestach, 83,0 % chlapcov a 93,8 % dievčat sa týchto hier nezúčastnilo. Príležitostné hranie bolo zaznamenané u 9,5 % chlapcov a 4,6 % dievčat, zatiaľ čo pravidelnejšie hranie (2 až 3-krát týždenne alebo viac) bolo zaznamenané u 4,2 % chlapcov a iba u 0,9 % dievčat. Podobné výsledky sa prejavili aj v online prostredí, kde 83,9 % chlapcov a 96,4 % dievčat nehralo tieto hry vôbec. Pri lotériách (napr. scratch, bingo, keno) uviedlo 87,9 % chlapcov a 94,0 % dievčat, že tieto hry na fyzických miestach nehrali. Príležitostné hranie sa vyskytlo u 7,5 % chlapcov a 4,4 % dievčat, pričom len malé percento respondentov uviedlo, že tieto hry hrali častejšie. Online lotérie pritom nehralo 90,2 % chlapcov a 96,1 % dievčat, čo je opäť podobný trend ako pri fyzických miestach. Stávky na šport alebo zvieratá (napr.

kone, psy) boli najčastejšie praktizované chlapcami. Na fyzických miestach 78,8 % chlapcov a 94,8 % dievčat uviedlo, že tieto stávky neuzatvárali. Príležitostne, teda raz mesačne alebo menej, stávkovalo 9,3 % chlapcov a 3,1 % dievčat, pričom 7,0 % chlapcov a len 0,9 % dievčat stávkovalo 2 až 3-krát týždenne alebo viac. Online stávky boli opäť viac populárne medzi chlapcami, kde 76,7 % uviedlo, že tieto stávky neuzatvárali, oproti 95,4 % dievčat.

Tabuľka 24: Frekvencia hrania hazardných hier na fyzických miestach a online podľa rodu za posledných 12 mesiacov

Forma	Ak si hral/a o peniaze ONLINE počas MINULÝCH 12 Mesiacov, ktoré z hier to boli?	Chlapci				Dievčatá			
		Nehral/a som tieto hry	1x mesačne či menej	2 až 4x mesačne	2 až 3x týždenne alebo viac	Nehral/a som tieto hry	1x mesačne či menej	2 až 4x mesačne	2 až 3x týždenne alebo viac
Na fyzických miestach	Hracie automaty (ovocné plody, „new slots“)	87,1	7,4	2,6	2,9	96,2	2,5	0,8	0,6
	Karty alebo ruleta (poker, black jack, kocky atď.)	83,0	9,5	3,3	4,2	93,8	4,6	0,6	0,9
	Lotérie (scratch, bingo, keno atď.)	87,9	7,5	1,4	3,1	94,0	4,4	1,0	0,6
	Stávky na šport alebo zvieratá (kone, psy atď.)	78,8	9,3	4,8	7,0	94,8	3,1	1,1	0,9
Online	Hracie automaty (ovocné plody, „new slots“)	83,7	7,7	3,7	5,0	96,1	2,7	0,5	0,6
	Karty alebo ruleta (poker, black jack, kocky atď.)	83,9	8,1	3,2	4,8	96,4	2,4	0,5	0,6
	Lotérie (scratch, bingo, keno atď.)	90,2	5,6	1,4	2,9	96,1	2,6	0,5	0,7
	Stávky na šport alebo zvieratá (kone, psy atď.)	76,7	9,9	5,3	8,1	95,4	2,6	1,0	0,9

Tabuľka nižšie poskytuje podrobný prehľad o frekvencii hrania hazardných hier medzi mladými ľuďmi v rôznych vekových skupinách, a to na fyzických miestach aj online. Výsledky sú rozdelené podľa veku a frekvencie hrania v priebehu posledných 12 mesiacov, čím sa poskytuje prehľad o tom, ako často mladí ľudia hrajú tieto hry a ako sa ich správanie mení s pribúdajúcim vekom. Vo všetkých vekových kategóriách prevláda skupina, ktorá nehrala hracie automaty (viac ako 82% vo všetkých prípadoch). Avšak s pribúdajúcim vekom vidíme rastúci podiel mladých ľudí, ktorí hrajú hracie automaty častejšie. Napríklad, vo vekovej skupine 17-ročných hráva hracie automaty na fyzických miestach 10,2% študentov aspoň raz mesačne, pričom u 18 a viacročných je to už 17,7%. Tento trend je ešte výraznejší v online prostredí, kde 21,5% 18 a viacročných hráva aspoň raz mesačne. Podobný vzorec sa prejavuje aj pri kartových hrách a rulete. Opäť, vo všetkých vekových kategóriách väčšina respondentov uviedla, že tieto hry nehrala. Napriek tomu s vekom rastie podiel tých, ktorí sa zapájajú do týchto aktivít aspoň raz mesačne. Napríklad,

17,6% z vekovej kategórie 18 a viacročných hráva karty alebo ruletu na fyzických miestach aspoň raz mesačne, zatiaľ čo u 14-ročných je to len 12,1%.

Pri lotériách je podobná situácia, kde väčšina respondentov vo všetkých vekových kategóriách uviedla, že sa nezúčastnila týchto hier, ale s pribúdajúcim vekom mierne narastá počet tých, ktorí hrajú aspoň raz mesačne. Najväčší rozdiel vidíme u 18 a viacročných, kde 12,7% hráva lotérie na fyzických miestach aspoň raz mesačne, zatiaľ čo u 14-ročných je to len 9,3%. Posledná kategória vykazuje najväčšiu mieru účasti v hazardných hrách, najmä vo vyšších vekových skupinách. Vo veku 18 a viac rokov sa až 22,5% mladých ľudí zúčastňuje stávk na šport alebo zvieratá na fyzických miestach aspoň raz mesačne, pričom online sa stávk zúčastňuje 24,4%. Tento trend opäť poukazuje na zvyšujúcu sa frekvenciu hazardných hier s pribúdajúcim vekom, pričom mladší jednotlivci sa do týchto aktivít zapájajú oveľa menej.

Tabuľka 25: Frekvencia hrania hazardných hier podľa vekových kategórií na fyzických miestach a online za posledných 12 mesiacov

ESPAD 2024		Na fyzických miestach				Online			
		Nehral/a som tieto hry	1x mesačne či menej	2 až 4x mesačne	2 až 3x týždenne alebo viac	Nehral/a som tieto hry	1x mesačne či menej	2 až 4x mesačne	2 až 3x týždenne alebo viac
Hracie automaty („new slots“)	≤14	93,3	4,2	0,5	2,0	94,5	3,3	0,7	1,5
	15	93,3	3,9	1,3	1,5	92,9	3,4	1,3	2,4
	16	93,3	3,9	1,6	1,2	91,2	4,3	2,0	2,6
	17	89,8	5,5	2,5	2,2	87,2	6,3	3,0	3,5
	≥18	82,2	9,9	2,5	5,3	78,5	11,1	4,5	5,9
Karty alebo ruleta (poker, black jack, kocky atď.)	≤14	87,9	7,3	2,7	2,0	93,4	3,3	1,8	1,5
	15	89,2	5,8	2,0	3,0	90,6	5,1	1,2	3,2
	16	89,2	6,9	1,7	2,2	91,0	4,7	2,0	2,3
	17	87,2	7,4	1,9	3,5	87,6	5,9	2,3	4,1
	≥18	83,9	8,5	3,0	4,6	84,4	8,1	3,2	4,2
Lotérie (scratch, bingo, keno atď.)	≤14	90,7	6,0	1,3	2,0	93,7	3,3	1,7	1,3
	15	90,6	5,7	1,5	2,2	92,7	4,3	0,8	2,2
	16	91,5	5,4	1,0	2,1	93,3	3,8	0,8	2,1
	17	90,0	6,1	1,3	2,6	91,9	4,5	1,2	2,3
	≥18	87,3	8,4	1,9	2,4	91,1	5,0	1,1	2,8
Stávky na šport alebo zvieratá (kone, psy atď.)	≤14	90,5	4,8	1,8	2,9	90,4	4,8	2,4	2,4
	15	88,0	5,1	2,5	4,4	88,2	5,1	2,5	4,2
	16	88,3	5,6	2,9	3,1	87,8	5,4	3,0	3,8
	17	85,2	6,8	3,1	4,9	83,2	6,7	3,4	6,7
	≥18	77,5	9,6	5,3	7,6	75,6	11,5	5,7	7,2

Okrem vyššie uvedených analýz sme bližšie zisťovali vzťah medzi rôznymi formami hazardných hier a niekoľkými osobnými a sociálnymi charakteristikami respondentov. Naším cieľom bolo identifikovať korelácie medzi hraním hazardných hier na fyzických

miestach a online s užívaním marihuany, frekvenciou fajčenia cigarety, konzumáciou alkoholu a hodnotením rodinnej situácie. Táto analýza poskytuje hlbší pohľad na to, ako rôzne typy hazardu korelujú s týmito faktormi a aké vzory sa vyskytujú naprieč rôznymi formami hazardných hier. Údaje ukazujú, že existuje pozitívny vzťah medzi hraním hazardných hier na fyzických miestach a užívaním marihuany. Konkrétne, hranie hracích automatov na fyzických miestach vykazuje koreláciu $r = 0,245$, $p \leq 0,01$, čo naznačuje, že častejšie hranie na týchto automatoch je spojené s častejším užívaním marihuany. Podobne, hranie kariet alebo rulety má koreláciu $r = 0,198$, $p \leq 0,01$ čo poukazuje na mierne, ale významné prepojenie medzi častejším hraním týchto hier a užívaním marihuany. Hranie lotérií na fyzických miestach má koreláciu $r = 0,183$, $p \leq 0,01$, čo ukazuje na slabší, ale stále významný vzťah s užívaním marihuany. Stávky na šport alebo zvieratá vykazujú koreláciu $r = 0,218$, $p \leq 0,01$, čo tiež naznačuje, že častejšie sa stávkovanie môže byť spojené s vyššou frekvenciou užívania marihuany. Pri analýze online hazardných hier sa podobné vzory opakujú. Hranie hracích automatov online má koreláciu $r = 0,272$, $p \leq 0,01$, čo naznačuje, že online hranie týchto hier je silne spojené s častejším užívaním marihuany. Korelácia pre karty alebo ruletu online bola $p = 0,213$, $p \leq 0,01$, čo tiež ukazuje na pozitívny, ale menej výrazný vzťah s užívaním marihuany. Hranie lotérií online má koreláciu $r = 0,184$, $p \leq 0,01$, a stávky na šport alebo zvieratá online vykazujú koreláciu $r = 0,228$, $p \leq 0,01$, čím sa potvrdzuje, že aj tieto formy hazardu sú spojené s častejším užívaním marihuany, i keď v rôznej intenzite.

Ďalej, korelácie medzi hazardnými hrami a frekvenciou fajčenia cigarety ukazujú rôznu intenzitu vzťahu. Napríklad hranie hracích automatov na fyzických miestach má koreláciu $r = 0,201$, $p \leq 0,01$, čo naznačuje mierne pozitívny vzťah s častejším fajčením cigariet. Korelácia pre karty alebo ruletu je $r = 0,162$, $p \leq 0,01$, a lotérie majú koreláciu $r = 0,156$, $p \leq 0,01$, čo ukazuje na slabšie, ale stále významné prepojenie. Stávky na šport alebo zvieratá vykazujú koreláciu $r = 0,171$, $p \leq 0,01$, čo naznačuje, že aj tento typ hazardu je mierne spojený s častejším fajčením cigarety. V prípade konzumácie alkoholu v posledných 30 dňoch korelácie ukazujú, že častejšie hranie hazardných hier na fyzických miestach je slabšie spojené s vyššou konzumáciou alkoholu, pričom hracie automaty a karty alebo ruleta vykazujú korelácie okolo $r = 0,198$, $p \leq 0,01$, a $r = 0,188$, $p \leq 0,01$. Online hranie hracích automatov a karty alebo ruleta majú korelácie $r = 0,228$, $p \leq 0,01$ a $r = 0,179$, $p \leq 0,01$, čo naznačuje silnejší vzťah s konzumáciou alkoholu v porovnaní s hraním na fyzických miestach.

Analýza vplyvu hazardných hier na hodnotenie rodinnej situácie ukazuje negatívne korelácie so všetkými formami hazardu, pričom hracie automaty na fyzických miestach majú koreláciu $r = -0,390$, $p \leq 0,01$, čo naznačuje, že častejšie hranie týchto hier môže byť spojené s nižším hodnotením rodinnej situácie. Online hazardné hry majú tiež negatívne korelácie, ale sú menej výrazné. Tieto výsledky naznačujú, že vyššia účasť na hazardných hrách môže byť spojená s negatívnejším hodnotením rodinnej situácie.

5.3.3.2. Kyberšikana

Dáta o kyberšikane medzi stredoškólakmi poskytujú cenné informácie o jej výskyte a charaktere. V roku 2018, na základe údajov z prieskumu TAD2, sa zistilo, že približne 8,7 % študentov stredných škôl zažilo kyberšikanu. Tento výskyt sa rozlišoval vzhľadom na rod respondentov, pričom 6,3 % chlapcov a 11,4 % dievčat bolo obeťami kyberšikany. Tieto čísla naznačujú, že dievčatá sú častejšie cieľom tohto typu šikanovania než chlapci. V nasledujúcom prieskume ESPAD v roku 2019 bol zaznamenaný mierny pokles v prevalencii kyberšikany na 6,7 %. Rozdelenie podľa rodu ukazuje, že 6,0 % chlapcov a 7,1 % dievčat zažilo kyberšikanu. Tento pokles môže signalizovať zmeny v používaní a vnímaní digitálnych foriem šikanovania, avšak rozdiely medzi rodmi pretrvávajú.

Analyzované formy kyberšikany ukazujú, že najčastejšie spôsoby zahŕňali zasielanie zahanbujúcich alebo zraňujúcich správ a obrázkov. Dievčatá čelili kyberšikane častejšie prostredníctvom zosmiešňujúcich fotografií a negatívnych komentárov na sociálnych sieťach, zatiaľ čo chlapci mali častejšie problémy s priamymi útokmi, ako napríklad prostredníctvom SMS alebo e-mailu. Je dôležité poznamenať, že metodológia dotazníkov bola v roku 2024 pozmenená, čo ovplyvnilo priame porovnanie s predchádzajúcimi prieskumami. Nové výsledky sú analyzované s ohľadom na tieto zmeny, aby sme presnejšie porozumeli aktuálnemu stavu kyberšikany medzi študentmi stredných škôl.

Tabuľka nižšie poskytuje prehľad o rozšírení a intenzite aktívnej a pasívnej skúsenosti s kyberšikanou medzi študentmi, pričom aktívna skúsenosť sa týka podieľania sa na kyberšikane ako autor zraňujúcich správ a obsahu, zatiaľ čo pasívna skúsenosť sa zameriava na to, ako často boli študenti terčom kyberšikany. Aktívna skúsenosť s kyberšikanou ukazuje, že väčšina respondentov sa nikdy alebo len zriedka zapájala do zraňujúceho online správania. Napríklad, pri zahanbujúcom uverejnení obsahu uviedlo 79 % respondentov, že sa nikdy nezapojili, zatiaľ čo len 1,4 % respondentov uviedlo, že to robili stále. Podobne, pri šírení zraňujúcich správ a sexuálneho obsahu, sa väčšina respondentov (80,1 % a 90,3 %) nikdy nezapojila. Najčastejšie aktívne skúsenosti sa vyskytujú pri posielaní zahanbujúcich fotiek a videí, kde 84,2 % respondentov uviedlo, že sa nikdy nezapojili, a len 0,9 % uviedlo, že to robili stále. Pri pasívnej skúsenosti s kyberšikanou sa nám ukazuje, že mnohí študenti boli terčom kyberšikany v rôznej miere. Väčšina respondentov uviedla, že boli občas alebo zriedka jej terčom, ale aj tak, podiel tých, ktorí sa stretli s kyberšikanou, nie je zanedbateľný. Napríklad, 89,3 % respondentov uviedlo, že nikdy nečelili rasovým komentárom, avšak 1,0 % uviedlo, že im čelili stále. Pri komentároch o sexuálnej orientácii a sexuálnom správaní, väčšina respondentov (89,5 % a 89,1 %) uviedla, že sa s nimi nikdy nestretla, ale existuje malý podiel, ktorý tieto formy kyberšikany zažíva často alebo stále. Všeobecne platí, že aj keď sa väčšina respondentov vyhýba aktívnemu zraniteľnému správaniu a nikdy sa nezapája do kyberšikany, zistené údaje naznačujú, že pasívna skúsenosť s kyberšikanou je prítomná a rôznorodá. Rozdiely medzi aktívnymi a pasívnymi skúsenosťami ukazujú, že aj keď je aktívne zapojenie do

kyberšikany menej časté, pasívna skúsenosť takéhoto správania je stále významným problémom.

Tabuľka 26: Frekvencia aktívnych a pasívnych skúseností s kyberšikanou podľa typu správania

	Aktívna skúsenosť s kyberšikanou					Pasívna skúsenosť s kyberšikanou				
	Nikdy	Niekedy	Občas	Často	Stále	Nikdy	Niekedy	Občas	Často	Stále
Zahanbujúce uverejnenie	79,0	14,0	4,0	1,7	1,4	80,4	13,3	4,3	1,2	0,8
Zraňujúce správy	80,1	13,2	4,0	1,7	1,1	73,6	15,6	7,0	2,7	1,1
Zahanbujúce fotky/videá	84,2	10,2	3,3	1,4	0,9	84,5	9,7	3,8	1,2	0,8
Zraňujúce komentáre	85,4	8,9	3,1	1,3	1,2	86,5	8,7	2,9	1,2	0,6
Úmyselné vylúčenie	87,4	7,9	2,8	1,1	0,7	73,8	16,5	5,9	2,6	1,1
Súkromné informácie	81,7	12,0	3,9	1,6	0,9	78,9	14,0	4,2	1,7	1,2
Šírenie fám	83,6	9,6	3,8	1,8	1,1	72,0	15,5	7,2	3,5	1,9
Rasové komentáre	84,5	7,7	3,4	2,2	2,2	89,3	6,0	2,6	1,2	1,0
Komentáre o sexuálnej orientácii	85,1	7,1	3,6	2,4	1,9	89,5	5,6	2,6	1,3	1,0
Zraňujúce komentáre o sexuálnom správaní	86,5	7,3	3,0	1,8	1,2	89,1	5,8	2,7	1,4	1,0
Sexuálne narážky	89,3	6,3	2,3	1,1	1,0	85,7	7,9	3,5	1,6	1,2
Posielanie sexuálneho obsahu	90,3	5,4	2,3	1,1	0,8	85,9	8,2	3,4	1,6	1,0

Analýzami boli zistené aj významné rozdiely v aktívnej a pasívnej skúsenosti s kyberšikanou medzi chlapcami a dievčatami. Chlapci sa častejšie podieľali na rôznych formách kyberšikanovania ako dievčatá. V konkrétnych oblastiach sú tieto rozdiely štatisticky významné. Napríklad, chlapci častejšie zverejňujú zahanbujúce fotky alebo videá ($t = 2,290$, $p \leq 0,050$) a sú tiež viac zapojení do zraňujúcich komentárov ($t = 5,624$, $p \leq 0,001$). Ďalší výrazný rozdiel je v úmyselnom vylúčení, kde chlapci opäť vykazujú vyššie skóre ($t = 5,144$, $p \leq 0,001$). Okrem toho, chlapci častejšie šíria rasové komentáre ($t = 11,803$, $p \leq 0,001$), komentáre o sexuálnej orientácii ($t = 12,563$, $p \leq 0,001$), zraňujúce komentáre o sexuálnom správaní ($t = 8,726$, $p \leq 0,001$), sexuálne narážky ($t = 7,008$, $p \leq 0,001$) a posielajú sexuálny obsah ($t = 3,728$, $p \leq 0,001$). Tieto výsledky naznačujú, že chlapci sú vo väčšej miere aktívnymi páchatelmi kyberšikanovania v porovnaní s dievčatami. Pri pasívnej skúsenosti s kyberšikanou bolo zistené, že dievčatá sú častejšie terčom rôznych foriem kyberšikanovania než chlapci. Štatisticky významné rozdiely sa prejavujú v niekoľkých oblastiach. Dievčatá sú častejšie obeťami zraňujúcich správ ($t = 5,579$, $p \leq 0,001$), úmyselného vylúčenia ($t = 4,216$, $p \leq 0,001$), šírenia fám ($t = 5,925$, $p \leq 0,001$) a posielania sexuálneho obsahu ($t = 2,716$, $p \leq 0,050$). Tento vzorec naznačuje, že dievčatá čelia väčšiemu podielu negatívneho správania v kyberprostredí, zatiaľ čo chlapci sú viac aktívni v prejavovaní kyberšikanovania. V prípade rasových komentárov ($t = 4,717$, $p \leq 0,001$) a komentárov o sexuálnej orientácii ($t = 3,131$, $p \leq 0,001$) sú častejšími obeťami chlapci. V ostatných formách, ako sú zahanbujúce uverejnenie alebo zahanbujúce fotky/videá, nie sú rozdiely štatisticky významné.

Pri analýze aktívnej skúsenosti s kyberšikanou a jej koreláciami s konzumáciou cigariet, marihuany a alkoholu sa ukazuje, že všetky tri druhy návykových látok majú mierne až stredne silné pozitívne korelácie. V prípade fajčenia cigariet, korelácie s rôznymi formami kyberšikanovania sú väčšinou mierne, s hodnotami od $r = 0,098$ do $r = 0,144$. To naznačuje, že osoby aktívne zapojené do kyberšikanovania majú tendenciu častejšie fajčiť cigarety v porovnaní s tými, ktorí nie sú aktívne zapojení. Táto súvislosť však nie je silná, čo naznačuje, že hoci existuje určitý vzťah medzi fajčením a aktívnou účasťou na kyberšikane, nie je dominantný. V prípade užívania marihuany je korelácia s aktívnou skúsenosťou s kyberšikanou výrazne silnejšia, s hodnotami od $r = 0,160$ do $r = 0,211$. Tento výsledok poukazuje na to, že osoby, ktoré sa aktívne podieľajú na kyberšikanovaní, majú tendenciu častejšie užívať marihuanu. Tento vzťah je zrejme významnejší a môže odrážať komplexnejšie vzorce správania, kde je užívanie marihuany a účasť na kyberšikane spojená s podobnými psychosociálnymi faktormi, ako sú stres, sociálna izolácia alebo iné problémy. Pri konzumácii alkoholu sú korelácie taktiež výnamné, s hodnotami od $r = 0,135$ do $r = 0,170$. To naznačuje, že osoby, ktoré sa aktívne podieľajú na kyberšikanovaní, majú tendenciu často piť veľké množstvo alkoholu pri jednej príležitosti. Tento vzťah môže naznačovať, že konzumácia alkoholu a aktívna účasť na kyberšikanovaní môžu byť súčasťou širšieho vzorca problematického správania alebo copingových stratégií. Analýza pasívnej skúsenosti s kyberšikanou ukazuje mierne odlišné vzorce v koreláciách s konzumáciou cigariet, marihuany a alkoholu. Korelácie s fajčením cigariet sú pozitívne, s hodnotami od $r = 0,059$ do $r = 0,123$, čo naznačuje, že pasívna skúsenosť s kyberšikanou je len slabo spojená s častým fajčením. Tento výsledok môže naznačovať, že pasívna účasť na kyberšikanovaní nemá rovnaký vplyv na konzumáciu cigariet ako aktívna účasť. Korelácie s užívaním marihuany sú vo všeobecnosti o niečo silnejšie, s hodnotami od $r = 0,107$ do $r = 0,184$. Toto zistenie naznačuje, že osoby, ktoré sú pasívne obeťami kyberšikanovania, majú tendenciu častejšie užívať marihuanu. Silnejšie korelácie v tomto prípade môžu indikovať, že pasívna skúsenosť s kyberšikanou je viac spojená s konzumáciou marihuany ako s fajčením cigariet. Korelácie s konzumáciou alkoholu sú tiež pozitívne, s hodnotami od $r = 0,057$ do $r = 0,155$, ale nie sú tak silné ako korelácie s užívaním marihuany. Tento výsledok naznačuje, že pasívna skúsenosť s kyberšikanou môže mať určitý vplyv na konzumáciu alkoholu, ale tento vplyv je menej výrazný v porovnaní s užívaním marihuany.

Vnímaný socioekonomický status mal len slabú alebo žiadnu signifikantnú koreláciu s formami kyberšikany. Vzťahy sú väčšinou nízke alebo negatívne, čo naznačuje, že socioekonomický status nemá priamy významný vplyv na zapojenie sa do kyberšikany. Podobne, signifikantné rozdiely neboli zistené vo formách kyberšikany ani medzi jednotlivými vekovými skupinami.

6. VÝBER ZO ŠTANDARDNÝCH TABULIEK

Tabuľka ST 1: Frekvencia užívania počas života u všetkých študentov^{ac}

ESPAD		Počet prípadov užitia drogy počas života ^b													
		0		1 – 2		3 – 5		6 – 9		10 – 19		20 – 39		≥40	
Fajčenie (tabak)	1995 1999	32,4	26,9	17,7	14,6	9,2	8,3	5,8	5,2	6,6	6,5	4,6	5,4	23,7	33,1
	2003 2007	21,4	22,7	13,5	13,7	8,4	8,1	5,4	5,3	5,9	6,6	5,1	4,5	40,3	39,2
	2011 2015	20,0	28,9	13,7	13,8	8,8	7,4	5,4	5,6	6,4	6,0	4,8	5,0	40,7	33,3
	2019 2024	34,1	–	13,8	–	7,3	–	5,5	–	5,7	–	4,7	–	28,8	–
Alkohol (akýkoľvek alkohol)	1995 1999	4,2	3,5	11,0	7,9	14,1	9,9	13,6	11,6	18,6	16,3	13,3	15,6	24,9	35,2
	2003 2007	2,0	2,9	5,1	5,0	7,3	6,6	9,1	8,0	15,2	13,5	14,9	15,4	46,4	48,6
	2011 2015	3,6	5,1	5,3	6,6	7,2	8,3	8,1	10,1	12,9	15,3	13,5	14,7	49,4	39,9
	2019 2024	7,0	12,7	8,1	11,1	9,8	10,9	10,0	9,6	13,7	14,7	14,4	12,1	37,0	28,9
Opitosť	1995 1999	39,4	33,3	24,3	22,5	13,8	14,2	7,2	8,2	6,5	8,5	3,7	5,9	5,1	7,4
	2003 2007	20,3	25,3	19,6	25,7	15,1	17,4	10,2	10,1	11,7	8,6	8,7	5,5	14,1	7,3
	2011 2015	22,7	36,9	23,7	27,7	17,7	15,4	11,3	7,8	9,7	6,9	6,1	2,8	8,9	2,9
	2019 2024	41,6	54,8	25,6	22,1	14,1	9,8	6,9	5,1	5,9	3,9	2,9	1,6	3,1	2,7
Akékoľvek nelegálne drogy	1995 1999	87,0	75,7	6,8	9,9	2,5	4,9	1,3	3,0	1,1	2,2	0,5	1,6	0,8	2,7
	2003 2007	64,0	52,3	12,1	14,9	6,6	8,7	4,2	6,5	3,7	5,5	2,8	3,6	6,6	8,5
	2011 2015	55,9	60,6	15,1	14,1	8,6	7,9	5,4	4,9	4,5	4,2	3,0	2,6	7,5	5,9
	2019 2024	62,8	–	12,1	–	25,1	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Drogy, bez marihuany a hašiša	1995 1999	97,3	94,3	1,5	2,8	0,5	1,2	0,3	0,7	0,2	0,5	0,1	0,2	0,1	0,5
	2003 2007	91,6	82,4	3,1	7,7	1,7	3,4	1,0	2,4	1,0	1,5	0,5	1,1	1,1	1,5
	2011 2015	89,7	92,9	3,8	2,6	2,4	1,6	1,2	1,0	0,9	0,6	0,7	0,6	1,3	0,6
	2019 2024	90,2	–	5,2	–	4,6	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Marihuana, hašiš	1995 1999	87,6	77,0	6,9	10,2	2,1	4,5	1,2	2,4	1,0	2,1	0,5	1,6	0,7	2,2
	2003 2007	64,5	55,8	12,5	15,0	6,8	8,1	3,6	5,2	3,7	5,1	2,7	3,3	6,2	7,5
	2011 2015	57,0	61,5	15,9	14,5	8,7	7,9	4,7	4,3	4,3	3,9	2,6	2,3	6,9	5,5
	2019 2024	63,7	72,5	11,9	10,2	7,0	5,3	4,4	2,7	4,2	3,1	3,0	1,5	5,9	4,7
Amfetamíny	1995 1999	99,2	98,4	0,6	0,9	0,2	0,3	0,0	0,2	0,1	0,1	0,0	0,0	0,1	0,1
	2003 2007	96,5	97,4	1,3	1,3	0,8	0,3	0,3	0,3	0,4	0,2	0,2	0,1	0,5	0,5
	2011 2015	97,1	98,7	1,4	0,9	0,5	0,1	0,3	0,1	0,1	0,0	0,2	0,0	0,4	0,1
	2019 2024	97,6	96,8	1,4	1,6	1,0	1,7	–	–	–	–	–	–	–	–
LSD, halucinogény	1995 1999	99,2	96,7	0,5	1,8	0,2	0,6	0,1	0,3	0,0	0,3	0,0	0,2	0,0	0,2
	2003 2007	96,7	94,4	1,7	3,3	0,6	0,8	0,3	0,5	0,3	0,5	0,2	0,3	0,2	0,4
	2011 2015	92,4	95,9	3,3	2,6	1,2	0,6	0,5	0,3	0,4	0,2	0,1	0,2	0,2	0,1
	2019 2024	95,2	94,4	3,3	3,7	1,5	1,8	–	–	–	–	–	–	–	–
Magické huby	1995 1999	–	99,0	–	0,7	–	0,1	–	0,1	–	0,1	–	0,0	–	0,0
	2003 2007	96,7	93,1	1,7	3,9	0,7	1,4	0,3	0,6	0,3	0,5	0,2	0,1	0,1	0,3
	2011 2015	92,6	95,0	4,3	3,2	1,6	0,9	0,7	0,4	0,4	0,1	0,4	0,1	0,2	0,2
	2019 2024	96,4	95,7	2,6	2,8	1,0	1,5	–	–	–	–	–	–	–	–
Kokaín	1995 1999	99,5	99,5	0,4	0,4	0,1	0,0	1,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	2003 2007	98,4	97,6	0,9	1,5	0,3	0,4	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2
	2011 2015	97,0	98,1	1,8	1,3	0,4	0,3	0,3	0,2	0,2	0,0	0,1	0,0	0,2	0,1
	2019 2024	97,2	96,2	1,8	2,0	1,0	1,8	–	–	–	–	–	–	–	–

Extáza	1995	1999	99,8	98,3	0,2	1,2	0,0	0,2	0,0	0,1	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0
	2003	2007	94,4	92,7	2,8	4,1	1,4	1,1	0,5	0,7	0,4	0,7	0,2	0,4	0,3	0,3
	2011	2015	94,2	96,1	3,5	2,4	1,0	0,6	0,6	0,3	0,3	0,2	0,2	0,3	0,2	0,1
	2019	2024	93,4	94,3	3,9	3,1	2,7	2,6	–	–	–	–	–	–	–	–
Heroín	1995	1999	99,1	99,4	0,6	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0
	2003	2007	99,3	98,3	0,3	1,0	0,2	0,2	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,2
	2011	2015	98,4	99,0	0,9	0,6	0,3	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,1	0,1
	2019	2024	99,1	98,3	0,6	0,9	0,3	0,8	–	–	–	–	–	–	–	–
Trankvilizéry a sedatíva	1995	1999	95,1	91,9	2,8	4,4	1	1,7	0,5	0,8	0,3	0,6	0,2	0,3	0,1	0,3
	2003	2007	95	94,2	2,2	3,4	1,2	1,1	0,6	0,5	0,5	0,3	0,2	0,2	0,3	0,4
	2011	2015	94,8	90,3	4,3	5,5	1,6	1,9	0,7	0,9	0,4	0,6	0,2	0,4	0,2	0,5
	2019	2024	88,6	90,8	6,8	4,9	4,6	4,3	–	–	–	–	–	–	–	–
Inhaláty	1995	1999	93,7	93,7	4,6	4,2	0,8	0,8	0,3	0,3	0,2	0,5	0,2	0,2	0,2	0,2
	2003	2007	91,1	90,4	5,7	6,2	1,1	1,6	0,6	0,7	0,7	0,3	0,3	0,2	0,5	0,6
	2011	2015	91,1	93,3	5,8	4,3	1,4	1,0	0,6	0,5	0,3	0,4	0,2	0,1	0,5	0,3
	2019	2024	91,8	91,0	5,8	5,5	3,0	3,5	–	–	–	–	–	–	–	–
Anaboliká	1995	1999	97,8	98,6	1,2	0,8	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,2	0,2
	2003	2007	98,4	97,2	0,7	1,3	0,2	0,5	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1	0,2	0,2	0,4
	2011	2015	97,2	97,9	1,3	1,1	0,4	0,4	0,3	0,1	0,2	0,2	0,2	0,1	0,3	0,3
	2019	2024	98,2	97,0	1,0	1,0	0,8	2,0	–	–	–	–	–	–	–	–
Alkohol spolu s tabletkami	1995	1999	93,7	87,9	4,4	7,8	1,1	2,4	0,3	1,1	0,2	0,4	0,1	0,1	0,2	0,3
	2003	2007	80,6	83,2	10,3	10,5	4,7	3,2	2	1,4	1,4	0,9	0,5	0,4	0,5	0,6
	2011	2015	88,1	91,6	8,1	5,7	2,1	1,4	1	0,7	0,4	0,3	0,1	0,1	0,2	0,1
	2019	2024	91,7	91,9	5,7	5,1	2,6	2,9	–	–	–	–	–	–	–	–
Trankvilizéry a sedatíva (užívania predpísané lekárom)			Nikdy		<3 týždne		≥ 3 týždne									
	1995	1999	88,3	84,6	11,0	14,7	0,7	0,7								
	2003	2007	86,1	87,2	13,1	11,4	0,8	1,4								
	2011	2015	88,4	89,2	9,9	9,0	1,7	1,8								
		2019	2024	89,2	90,5	8,0	5,9	2,8	3,6							

*Poznámky:

a. Všetky hodnoty sú uvedené v percentách.

b. Položka mapujúca fajčenie tabakových výrobkov počas celého života bola v dotazníku ESPAD 2024 vyradená. Prevalenčné hodnoty sú pre danú premennú uvedené za posledných 30 dní.

c. V roku 2019 bola škála LPT (celoživotný výskyt – Lifetime Prevalence) v projekte pozmenená a okrem LTP Marihuany už nie je v striktnom zmysle porovnateľná, keďže má iba tri ordinálne hodnoty: 0, 1až 2-krát, 3 a viackrát

Tabuľka ST 2: Frekvencia užívania počas života u chlapcov^{ac}

ESPAD			Frekvencia užívania počas života u chlapcov ^b													
			0		1 – 2		3 – 5		6 – 9		10 – 19		20 – 39		≥40	
Fajčenie (tabak)	1995	1999	23,5	22,8	16,6	13,5	10,3	7,5	6,3	5,5	7,5	7,0	5,0	6,0	30,8	37,7
	2003	2007	18,9	21,6	12,6	13,7	8,1	7,6	4,5	5,5	5,8	6,2	5,0	4,1	45,1	41,3
	2011	2015	19,2	29,0	14,1	14,6	8,5	7,1	5,5	5,3	6,4	5,5	4,3	4,2	42,1	34,2
	2019	2024	36,3	–	14,1	–	7,0	–	4,7	–	5,1	–	3,7	–	29,1	–
Alkohol (akýkoľvek alkohol)	1995	1999	3,5	3,4	9,8	7,3	12,2	7,6	12,4	10,4	16,9	14,8	13,7	14,1	31,5	42,4
	2003	2007	2,3	3,1	4,5	4,6	5,5	5,4	6,4	6,0	11,5	10,5	11,8	12,6	58,0	57,8
	2011	2015	3,9	5,8	4,9	6,2	5,3	7,3	6,1	8,9	10,6	12,8	11,6	12,6	57,6	46,3
	2019	2024	7,7	14,4	8,1	10,7	9,2	10,4	9,1	9,5	12,0	13,2	12,8	10,2	41,1	31,7
Opitnosť	1995	1999	30,6	27,9	22,1	19,8	15,1	14,4	9,3	8,9	8,8	9,8	5,8	7,9	8,3	11,3
	2003	2007	15,9	23,2	14,2	22,1	13,3	16,3	9,2	9,6	13,0	10,5	11,2	6,8	23,2	11,6
	2011	2015	20,9	35,1	20,6	25,2	16,2	14,8	11,3	8,2	11,1	8,4	7,5	3,7	12,4	4,5
	2019	2024	41,4	57,1	23,8	20,2	13,6	9	6,7	4,6	6,7	3,8	3,4	1,9	4,4	3,5
Akékoľvek nelegálne drogy	1995	1999	82,3	71,0	8,7	11,4	3,4	5,7	1,9	3,3	1,6	2,9	0,7	2,0	1,4	3,7
	2003	2007	55,9	45,9	13,3	14,6	7,1	9,0	4,9	7,3	4,5	6,4	3,8	4,2	10,5	12,5
	2011	2015	51,4	57,6	15,1	14,1	8,9	7,9	5,5	4,8	5,0	4,5	3,5	2,9	10,5	8,1
	2019	2024	59,9	–	12,2	–	27,9	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Drogy, bez marhuany a hašiša	1995	1999	96,4	93,2	1,8	3,1	0,7	1,3	0,4	0,9	0,3	0,5	0,1	0,3	0,3	0,7
	2003	2007	89,9	80,6	3,3	7,9	2,1	3,6	1,3	2,8	1,1	1,8	0,6	1,1	1,7	2,1
	2011	2015	88,6	91,8	3,7	3,0	2,5	1,7	1,4	1,3	1,2	0,7	0,8	0,7	1,7	0,7
	2019	2024	89,7	–	5,1	–	5,2	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Marihuana, hašiš	1995	1999	83,1	71,8	9,0	11,8	3,1	5,6	1,6	2,8	1,5	2,9	0,6	2,0	1,1	3,1
	2003	2007	56,3	49,4	13,8	14,9	7,4	8,4	4,2	6,1	4,5	5,9	3,8	3,8	10,0	11,6
	2011	2015	52,6	58,5	16,1	14,6	9,0	8,0	4,8	4,2	4,7	4,2	3,1	2,6	9,7	7,8
	2019	2024	60,9	71,6	11,2	10,2	7,2	4,9	4,5	2,6	4,3	2,9	3,0	1,8	8,3	6,0
Amfétamíny	1995	1999	98,7	97,9	0,8	1,1	0,2	0,5	0,1	0,3	0,1	0,1	0,0	0,0	0,1	0,1
	2003	2007	95,8	96,9	1,4	1,6	1,0	0,4	0,5	0,3	0,6	0,1	0,2	0,1	0,5	0,6
	2011	2015	96,6	98,6	1,6	1,0	0,6	0,1	0,4	0,1	0,2	0,0	0,2	0,0	0,3	0,2
	2019	2024	97,4	96,9	1,5	1,4	1,0	1,7	–	–	–	–	–	–	–	–
LSD, halucinogény	1995	1999	98,8	95,7	0,7	2,1	0,3	0,8	0,1	0,4	0,1	0,4	0,0	0,2	0,0	0,4
	2003	2007	95,1	93,4	2,5	3,4	0,9	1,0	0,4	0,7	0,5	0,8	0,2	0,3	0,4	0,5
	2011	2015	93,4	95,2	3,5	3,1	1,6	0,8	0,7	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
	2019	2024	94,7	94,3	3,5	3,5	1,8	2,2	–	–	–	–	–	–	–	–
Magické huby	1995	1999	–	98,3	–	1,1	–	0,2	–	0,1	–	0,1	–	0,1	–	0,1
	2003	2007	94,9	90,6	2,7	4,8	1,1	2,1	0,4	0,8	0,3	0,8	0,4	0,3	0,2	0,6
	2011	2015	91,0	93,7	4,9	3,9	2,0	1,2	0,8	0,7	0,5	0,2	0,4	0,1	0,4	0,2
	2019	2024	95,7	95,3	2,9	2,7	1,3	2,0	–	–	–	–	–	–	–	–
Kokaín	1995	1999	99,2	99,3	0,5	0,4	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,1	0,1
	2003	2007	98,2	97,4	1,1	1,4	0,3	0,3	0,1	0,3	0,1	0,2	0,0	0,1	0,2	0,4
	2011	2015	96,6	97,7	1,9	1,5	0,5	0,3	0,3	0,2	0,3	0,1	0,1	0,1	0,2	0,1
	2019	2024	97,0	95,2	1,8	1,8	1,2	2,0	–	–	–	–	–	–	–	–

Extáza	1995	1999	99,5	98,0	0,4	1,5	0,1	0,2	0,0	0,1	0,0	0,1	0	0,1	0,0	0,0
	2003	2007	92,9	91,4	3,2	4,5	2,0	1,4	0,5	1,0	0,5	0,8	0,3	0,5	0,6	0,5
	2011	2015	93,4	95,4	3,7	2,7	1,3	0,7	0,7	0,4	0,4	0,2	0,3	0,3	0,3	0,2
	2019	2024	93,1	94,3	3,9	3,0	3,0	2,7	-	-	-	-	-	-	-	-
Heroin	1995	1999	98,5	99,3	0,9	0,3	0,2	0,2	0,2	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0
	2003	2007	98,9	98,0	0,6	1,1	0,1	0,2	0,1	0,2	0,1	0,0	0,0	0,1	0,2	0,3
	2011	2015	98,0	98,9	0,9	0,6	0,4	0,2	0,3	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,3	0,1
	2019	2024	99,1	98,3	0,5	0,8	0,4	1,0	-	-	-	-	-	-	-	-
Trankvilizéry a sedatíva	1995	1999	96,2	94	2,3	3,2	0,7	1,5	0,4	0,5	0,2	0,5	0,2	0,1	0,1	0,1
	2003	2007	95,4	95,4	2	2,8	1,1	0,7	1,1	0,7	0,5	0,1	0,3	0,2	0,3	0,4
	2011	2015	95,9	93,1	2,3	3,8	1	1,5	0,6	0,6	0,2	0,4	0,1	0,2	0,3	0,3
	2019	2024	90,7	92,4	5,3	4,2	0,4	3,4	-	-	-	-	-	-	-	-
Inhaláty	1995	1999	92,4	92,2	5,2	4,8	1,2	1,1	0,4	0,5	0,3	0,7	0,2	0,3	0,3	0,4
	2003	2007	88,7	89,4	6,8	6,4	1,3	1,8	1,1	0,7	0,9	0,5	0,4	0,3	0,8	0,8
	2011	2015	90,5	93,0	6,1	4,3	1,5	1,1	0,6	0,6	0,4	0,4	0,2	0,1	0,7	0,4
	2019	2024	92,1	92,7	4,8	4,0	3,1	3,3	-	-	-	-	-	-	-	-
Anaboliká	1995	1999	96,8	97,4	1,6	1,5	0,5	0,3	0,3	0,7	0,3	0,3	0,1	0,1	0,3	0,2
	2003	2007	96,9	94,9	1,2	2,2	0,3	1	2,1	1,4	0,4	0,4	0,3	0,3	0,3	0,8
	2011	2015	95,2	96,6	2,2	1,6	0,7	0,7	1	0,6	0,4	0,3	0,3	0,1	0,6	0,4
	2019	2024	97,5	95,6	1,3	1,4	1,1	3,1	-	-	-	-	-	-	-	-
Alkohol spolu s tabletkami	1995	1999	93,2	90,0	4,4	6,2	1,3	2,2	0,3	0,7	0,3	0,5	0,2	0,1	0,3	0,3
	2003	2007	82,9	85,9	8,7	7,8	4,0	2,9	2,1	1,4	1,2	1,0	0,5	0,4	0,6	0,7
	2011	2015	89,6	93,1	6,7	4,4	1,9	1,3	1,0	0,6	0,4	0,3	0,2	0,1	0,3	0,2
	2019	2024	92,8	94,1	4,8	3,5	2,4	2,4	-	-	-	-	-	-	-	-
Trankvilizéry a sedatíva (užívania predpísané lekárom)			Nikdy		<3 týždne		≥ 3 týždne									
	1995	1999	89,9	88,6	9,5	13	0,6	0,4								
	2003	2007	86,8	88,2	12,4	10,7	0,8	1,1								
	2011	2015	89,8	89,9	8,7	8,6	1,4	1,4								
	2019	2024	90,2	92,2	7,6	5,4	2,2	2,4								

*Poznámky:

a. Všetky hodnoty sú uvedené v percentách.

b. Položka mapujúca fajčenie tabakových výrobkov počas celého života bola v dotazníku ESPAD 2024 vyradená. Prevalenčné hodnoty sú pre danú premennú uvedené za posledných 30 dní.

c. V roku 2019 bola škála LPT (celoživotný výskyt – Lifetime Prevalence) v projekte pozmenená a okrem LTP Marihuany už nie je v striktnom zmysle porovnateľná, keďže má iba tri ordinálne hodnoty: 0, 1 až 2-krát, 3 a viackrát

Tabuľka ST 3: Frekvencia užívania počas života u dievčat^{ac}

ESPAD		Frekvencia užívania počas života u dievčat ^b													
		0		1–2		3–5		6–9		10–19		20–39		≥40	
Fajčenie (tabak)	1995 1999	42,9	30,4	18,9	15,6	7,9	9,0	5,2	4,9	5,6	6,1	4,2	4,9	15,3	29,1
	2003 2007	23,3	23,7	14,2	13,6	8,6	8,6	6,1	5,2	6,0	6,9	5,1	4,9	36,7	37,2
	2011 2015	21,0	28,8	13,2	12,9	9,2	7,7	5,4	5,9	6,5	6,5	5,4	5,8	39,2	32,2
	2019 2024	32,0	–	13,5	–	7,6	–	6,2	–	6,3	–	5,8	–	28,5	–
Alkohol (akýkoľvek alkohol)	1995 1999	5,0	3,5	12,4	7,9	16,3	9,9	15,1	11,6	20,7	16,3	13,4	15,6	17,1	35,2
	2003 2007	1,8	2,8	5,7	5,4	8,7	7,9	11,3	10,0	18,2	16,4	17,4	18,2	36,9	39,3
	2011 2015	3,2	4,3	5,9	6,9	9,3	9,4	10,4	11,4	15,4	17,9	15,6	17,0	40,3	33,0
	2019 2024	6,4	10,6	8,0	11,4	10,3	11,6	10,8	9,8	15,5	16,7	16,1	14,2	32,9	25,7
Opitosť	1995 1999	49,7	38,0	26,8	24,7	12,1	14,0	4,8	7,7	3,9	7,3	1,3	4,2	1,4	4,1
	2003 2007	24,3	27,4	23,8	29,4	16,7	18,5	11,0	10,7	10,7	6,8	6,6	4,2	6,9	3,1
	2011 2015	24,7	38,1	27,2	30,3	19,4	16,1	11,2	7,4	8,1	5,2	4,6	1,7	4,9	1,2
	2019 2024	41,8	53	27,3	25	14,5	11	7,1	5,9	5,0	3,5	2,4	1,2	1,8	1,4
Akékoľvek nelegálne drogy	1995 1999	92,6	79,7	4,2	8,7	1,5	4,2	0,7	2,8	0,4	1,6	0,4	1,2	0,2	1,8
	2003 2007	70,3	58,6	11,1	15,2	6,1	8,4	3,7	5,6	3,2	4,7	2,0	3,1	3,6	4,4
	2011 2015	60,9	63,7	15,0	14,0	8,2	7,9	5,3	4,9	3,9	3,8	2,4	2,2	4,2	3,4
	2019 2024	65,6	–	12,1	–	22,3	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Drogy, bez marhuany a hašiša	1995 1999	98,4	94,7	1,0	2,7	0,2	0,8	0,3	0,6	0,1	0,5	0,0	0,3	0,0	0,4
	2003 2007	93,0	84,2	2,9	7,4	1,4	3,1	0,9	2,0	0,8	1,2	0,4	1,0	0,6	1,0
	2011 2015	90,8	94,1	4,0	2,1	2,3	1,5	1,0	0,7	0,6	0,5	0,5	0,5	0,8	0,5
	2019 2024	90,6	–	5,3	–	4,1	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Marihuana, hašiš	1995 1999	93,0	81,5	4,5	8,9	1,0	3,6	0,7	2,1	0,4	1,5	0,3	1,0	0,1	1,4
	2003 2007	71,0	62,2	11,5	15,1	6,3	7,8	3,1	4,3	3,1	4,3	1,9	2,9	3,1	3,4
	2011 2015	61,8	64,6	15,6	14,4	8,3	7,8	4,5	4,5	3,8	3,6	2,2	1,9	3,7	3,1
	2019 2024	66,4	75	11,9	10	6,8	5,4	4,2	2,5	4,1	2,9	2,9	1,3	3,6	2,9
Amfetamíny	1995 1999	99,4	98,9	0,5	0,7	0,1	0,3	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	2003 2007	97,1	97,8	1,2	1,1	0,7	0,2	0,2	0,3	0,3	0,2	0,1	0,0	0,4	0,4
	2011 2015	97,7	98,9	1,2	0,7	0,4	0,1	0,1	0,0	0,1	0,0	0,1	0,0	0,4	0,1
	2019 2024	97,8	97	1,3	1,7	0,9	1,1	–	–	–	–	–	–	–	–
LSD, halucinogény	1995 1999	99,7	97,5	0,3	1,5	0,0	0,4	0,0	0,3	0,0	0,2	0,0	0,1	0,0	0,0
	2003 2007	98,0	95,0	1,2	3,1	0,4	0,7	0,2	0,4	0,1	0,3	0,1	0,3	0,0	0,2
	2011 2015	95,1	96,6	3,1	2,1	0,8	0,5	0,3	0,3	0,5	0,2	0,0	0,2	0,2	0,1
	2019 2024	95,7	95	3,0	3,9	1,2	0,9	–	–	–	–	–	–	–	–
Magické huby	1995 1999	–	99,7	–	0,2	–	0,1	–	0,0	–	0,0	–	0,0	–	0,0
	2003 2007	98,2	95,6	1,1	2,9	0,3	0,8	0,1	0,3	0,3	0,2	0,0	0,0	0,0	0,1
	2011 2015	94,4	96,5	3,7	2,5	1,0	0,7	0,5	0,2	0,2	0,1	0,1	0,0	0,1	0,1
	2019 2024	97,0	97	2,4	2,7	0,6	0,6	–	–	–	–	–	–	–	–
Kokaín	1995 1999	99,7	99,6	0,2	0,3	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	2003 2007	98,6	97,5	0,7	1,7	0,3	0,5	0,1	0,2	0,1	0,1	0,2	0,1	0,0	0,0
	2011 2015	97,3	98,5	1,8	1,1	0,3	0,2	0,2	0,1	0,2	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0
	2019 2024	97,5	94,0	1,7	2,0	0,8	1,0	–	–	–	–	–	–	–	–

Extáza	1995	1999	99,8	98,6	0,2	1,2	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0	0,1	0,0	0,0
	2003	2007	95,5	93,5	2,5	3,7	0,9	1,1	0,5	0,5	0,3	0,8	0,2	0,3	0,1	0,2
	2011	2015	95,1	96,7	3,4	2,0	0,7	0,5	0,4	0,2	0,2	0,2	0,1	0,3	0,1	0,1
	2019	2024	93,6	95	3,9	3,2	2,5	2,0	–	–	–	–	–	–	–	–
Heroin	1995	1999	99,7	99,5	0,3	0,1	0,0	0,1	0,0	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1
	2003	2007	99,6	98,6	0,2	0,9	0,2	0,2	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1
	2011	2015	98,8	99,2	0,8	0,6	0,2	0,1	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	2019	2024	99,2	99	0,6	0,9	0,2	0,2	–	–	–	–	–	–	–	–
Trankvilizéry a sedatíva	1995	1999	94	90	3,3	5,4	1,3	1,9	0,8	1,1	0,4	0,6	0,3	0,5	0,2	0,5
	2003	2007	95	93	2,3	4,0	1,3	1,5	0,7	0,6	0,6	0,4	0,2	0,2	0,4	0,3
	2011	2015	94	87	3,8	7,3	1,6	2,3	0,4	1,0	0,2	0,8	0,1	0,5	0,2	0,7
	2019	2024	86	90	8,3	5,6	5,2	4,8	–	–	–	–	–	–	–	–
Inhaláty	1995	1999	95	95	3,7	3,7	0,5	0,6	0,1	0,2	0,1	0,3	0,1	0,1	0,1	0,1
	2003	2007	93	91	4,9	6,1	0,9	1,3	0,3	0,6	0,5	0,1	0,2	0,2	0,2	0,3
	2011	2015	92	94	5,4	4,3	1,3	1	0,6	0,5	0,3	0,3	0,2	0,1	0,4	0,2
	2019	2024	91	90	5,6	7,1	3	3,1	–	–	–	–	–	–	–	–
Anaboliká	1995	1999	99	100	0,8	0,3	0	0,1	0	0	0,1	0	0	0	0,1	0,0
	2003	2007	100	100	0,3	0,3	0,1	0,1	0	0,1	0	0	0	0	0,1	0,0
	2011	2015	99	99	0,4	0,5	0,1	0,1	0	0,1	0	0	0	0	0,0	0,1
	2019	2024	99	99	0,7	0,6	0,4	0,2	–	–	–	–	–	–	–	–
Alkohol spolu s tabletkami	1995	1999	94	86	4,5	9,2	0,8	2,6	0,1	0,2	0,1	0,4	0,1	0,1	0,0	0,3
	2003	2007	79	81	11,6	13,2	5,2	3,5	0,3	0,6	1,5	0,7	0,5	0,4	0,4	0,4
	2011	2015	86	90	9,7	7,0	2,4	1,5	0,6	0,5	0,4	0,3	0,1	0,1	0,1	0,1
	2019	2024	91	90	6,6	6,6	2,7	3,1	–	–	–	–	–	–	–	–
Trankvilizéry a sedatíva (užívanie predpísané lekárom)			Nikdy		<3 týždne		≥ 3 týždne									
	1995	1999	86,4	82,8	12,8	16,2	0,8	1,0								
	2003	2007	85,4	86,2	13,7	12,1	0,9	1,8								
	2011	2015	86,9	88,3	11,1	9,4	2,0	2,2								
	2019	2024	88,2	89,5	8,3	6,1	3,4	4,4								

*Poznámky:

a. Všetky hodnoty sú uvedené v percentách.

b. Položka mapujúca fajčenie tabakových výrobkov počas celého života bola v dotazníku ESPAD 2024 vyradená. Prevalenčné hodnoty sú pre danú premennú uvedené za posledných 30 dní.

c. V roku 2019 bola škála LPT (celoživotný výskyt – Lifetime Prevalence) v projekte pozmenená a okrem LTP Marihuany už nie je v striktnom zmysle porovnateľná, keďže má iba tri ordinálne hodnoty: 0, 1 až 2-krát, 3 a viackrát

Tabuľka ST 4: Frekvencia užívania za posledných 12 mesiacov pre všetkých študentov^{ab}

ESPAD		Frekvencia užívania za posledných 12 mesiacov pre všetkých študentov													
		0		1 – 2		3 – 5		6 – 9		10 – 19		20 – 39		≥40	
Alkohol	1995 - 1999	12,3	9,1	23,8	19,4	19,4	10,0	14,2	14,3	14,4	15,8	6,4	10,2	9,0	13,6
	2003 - 2007	6,6	7,6	15,4	11,9	14,2	12,8	13,9	13,7	17,4	18,2	11,7	13,1	20,8	23,3
	2011 - 2015	8,3	11,7	13,4	15,4	13,6	14,8	12,9	13,1	16,0	17,5	12,7	11,1	23,1	15,8
	2019 - 2024	14,2	22,0	15,8	17,8	13,8	14,3	12,9	11,2	16,0	13,2	11,0	8,5	16,3	13,0
Opitosť	1995 - 1999	53,4	45,5	24,6	25,2	10,0	11,9	5,0	7,4	3,7	5,6	1,7	2,6	1,6	1,8
	2003 - 2007	33,6	39,4	25,6	30,9	13,2	12,6	9,7	6,8	8,8	5,4	4,3	2,6	4,8	2,3
	2011 - 2015	37,9	54,5	30,8	28,3	13,3	8,9	7,1	4,2	5,4	2,6	2,9	1,0	2,7	0,7
	2019 - 2024	56,3	67,0	26,0	19,9	8,5	6,1	4,1	2,8	2,9	1,8	1,0	1,0	1,1	1,5
Marihuana alebo hasis	1995 - 1999	91,3	83,4	5,1	7,9	1,7	3,4	0,8	1,7	0,6	1,6	0,2	0,7	0,3	1,3
	2003 - 2007	75,7	69,7	9,7	12,7	4,3	5,5	2,6	3,5	2,7	2,5	1,9	2,0	3,1	4,1
	2011 - 2015	72,9	74,3	12,6	11,6	4,5	4,8	2,7	2,7	2,1	2,1	1,5	1,5	3,6	3
	2019 - 2024	74,1	80,1	11,0	8,8	4,6	3,3	3,0	1,9	2,3	1,6	1,7	1,2	3,3	3,1
Inhaláty	1995 - 1999	97,8	97,2	1,6	1,7	0,2	0,5	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1
	2003 - 2007	97,4	95,9	1,7	2,6	0,3	0,8	0,2	0,3	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2
	2011 - 2015	96,3	97,1	2,3	1,8	0,5	0,5	0,4	0,3	0,2	0,2	0,2	0,1	0,2	0,1
	2019 - 2024	95,1		3,1	3,1	1,8	2,3	–	–	–	–	–	–	–	–
Extáza	1995 - 1999	–	98,7	–	1,3	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	2003 - 2007	97,0	95,5	3,0	2,9	–	0,6	–	0,4	–	0,4	–	0,1	–	0,1
	2011 - 2015	96,8	97,8	2,1	1,3	0,6	0,4	0,2	0,2	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1
	2019 - 2024	96,1	96,4	2,5	1,9	1,4	1,7	–	–	–	–	–	–	–	–

*Poznámky:

a. Všetky hodnoty sú uvedené v percentách.

b. V roku 2019 bola škála LPT (celoživotný výskyt – Lifetime Prevalence) v projekte pozmenená a okrem LTP Marihuany už nie je v striktnom zmysle porovnateľná, keďže má iba tri ordinálne hodnoty: 0, 1 až 2-krát, 3 a viackrát

Tabuľka ST 5. Frekvencia užívania počas posledných 12 mesiacov pre chlapcov^{ab}

ESPAD		Frekvencia užívania počas posledných 12 mesiacov pre chlapcov.													
		0		1 – 2		3 – 5		6 – 9		10 – 19		20 – 39		≥40	
Alkohol	1995 - 1999	12,4	8,8	20,6	16,7	17,5	15,3	13,8	12,9	15,0	16,0	7,4	11,0	13,3	19,3
	2003 - 2007	6,7	7,5	11,7	9,8	10,1	10,7	11,8	11,2	16,1	16,3	12,2	13,2	31,4	31,4
	2011 - 2015	8,4	12,4	10,5	14,0	11,2	13,7	11,5	11,7	15,5	16,1	13,1	11,4	29,9	20,8
	2019 - 2024	15,4	24,3	4,9	16,4	12,7	13,3	11,6	10,5	14,9	11,0	10,8	7,6	19,8	16,6
Opitnosť	1995 - 1999	44,0	38,8	25,9	25,5	12,7	12,8	6,9	8,9	5,4	7,3	2,6	3,9	2,5	2,8
	2003 - 2007	25,5	35,3	22,3	28,8	13,3	13,1	11,6	7,8	12,0	7,2	6,6	3,9	8,7	3,9
	2011 - 2015	34,1	51,3	28,8	27,9	13,9	9,9	8,8	4,9	6,7	3,5	3,7	1,4	4,1	1,0
	2019 - 2024	54,5	68,3	26,2	18,7	8,3	5,1	4,8	3,1	3,4	2,0	1,2	1,2	1,5	1,7
Marihuana alebo hasiš	1995 - 1999	88,0	79,3	6,7	9,1	2,5	4,1	1,1	2,4	0,8	2,2	0,3	0,9	0,6	2,0
	2003 - 2007	68,4	63,3	11,6	13,4	5,2	6,6	3,3	4,1	3,4	3,1	2,5	2,5	5,6	7,1
	2011 - 2015	67,4	71,6	13,6	11,9	5,1	4,7	3,1	2,9	2,2	2,4	2,0	2,0	5,6	4,5
	2019 - 2024	70,8	78,9	11,2	8,8	4,8	3,4	3,2	1,7	2,8	1,8	2,0	1,3	5,1	4,2
Inhaláty	1995 - 1999	97,1	96,3	2,2	2,4	0,3	0,6	0,2	0,3	0,1	0,2	0,0	0,1	0,1	0,1
	2003 - 2007	96,6	95,0	2,1	3,1	0,4	0,9	0,3	0,3	0,3	0,2	0,1	0,2	0,2	0,3
	2011 - 2015	95,9	97,1	2,5	1,7	0,5	0,5	0,4	0,3	0,2	0,2	0,2	0,1	0,3	0,1
	2019 - 2024	95,2	95,1	2,8	2,8	2,0	2,1	–	–	–	–	–	–	–	–
Extáza	1995 - 1999	–	98,6	–	1,4	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	2003 - 2007	96,2	94,5	3,8	3,5	–	0,8	–	0,4	–	0,4	–	0,1	–	0,2
	2011 - 2015	96,2	97,5	2,3	1,4	0,8	0,4	0,3	0,2	0,1	0,3	0,1	0,0	0,2	0,2
	2019 - 2024	95,6	96,2	2,7	2,0	1,7	1,9	–	–	–	–	–	–	–	–

*Poznámky:

a. Všetky hodnoty sú uvedené v percentách.

b. V roku 2019 bola škála LPT (celoživotný výskyt – Lifetime Prevalence) v projekte pozmenená a okrem LTP Marihuany už nie je v striktnom zmysle porovnateľná, keďže má iba tri ordinálne hodnoty: 0, 1 až 2-krát, 3 a viackrát

Tabuľka ST 6. Frekvencia užívania počas posledných 12 mesiacov pre dievčatá^{ab}

ESPAD		Frekvencia užívania počas posledných 12 mesiacov pre dievčatá													
		0		1 – 2		3 – 5		6 – 9		10 – 19		20 – 39		≥40	
Alkohol	1995 - 1999	12,2	9,2	27,7	21,8	22,7	19,5	14,8	15,6	13,7	15,6	5,1	9,5	3,8	8,6
	2003 - 2007	6,5	7,7	18,4	14,0	17,5	14,9	15,7	15,0	18,4	20,1	11,2	13,0	12,3	15,3
	2011 - 2015	8,3	10,9	16,5	16,9	16,3	16,0	14,5	15,9	16,7	18,9	12,4	10,8	15,4	10,6
	2019 - 2024	13,1	19,4	16,8	19,0	14,8	15,4	14,2	12,3	17,2	15,5	11,2	9,4	12,8	9,0
Opitosť	1995 - 1999	64,5	51,4	23,3	24,9	6,8	11,1	2,7	6,1	1,8	4,2	0,5	1,4	0,4	0,9
	2003 - 2007	40,0	43,4	28,1	32,9	13,1	12,2	8,2	5,9	6,3	3,7	2,5	1,2	1,8	0,7
	2011 - 2015	42,1	57,8	32,9	28,7	12,7	7,7	5,2	3,4	4,1	1,6	1,9	0,5	1,1	0,3
	2019 - 2024	58,1	66,3	25,9	21,4	8,7	7,1	3,4	2,3	2,4	1,5	0,8	0,7	0,7	0,8
Marihuana alebo hasis	1995 - 1999	95,3	87,0	3,1	6,8	0,7	2,7	0,5	1,2	0,2	1,1	0,1	0,6	0,1	0,6
	2003 - 2007	81,5	76,0	8,3	12,0	3,5	4,5	2,1	2,9	2,1	2,0	1,4	1,4	1,1	1,1
	2011 - 2015	77,8	77,2	11,5	11,3	4,0	4,9	2,3	2,5	2,0	1,8	1,0	1,0	1,4	1,3
	2019 - 2024	77,3	83,0	10,7	8,8	4,4	2,9	2,9	1,7	1,9	1,2	1,3	0,9	1,6	1,5
Inhaláty	1995 - 1999	98,7	97,9	1,1	1,5	0,1	0,3	0,0	0,1	0,1	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0
	2003 - 2007	97,9	96,8	1,5	2,1	0,2	0,7	0,2	0,2	0,1	0,0	0,1	0,0	0,1	0,2
	2011 - 2015	96,7	97,1	2,1	1,9	0,5	0,6	0,3	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
	2019 - 2024	95,0	94,8	3,4	3,4	1,1	1,8	–	–	–	–	–	–	–	–
Extáza	1995 - 1999	–	98,7	–	1,3	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	2003 - 2007	97,7	96,5	2,3	2,2	–	0,5	–	0,3	–	0,3	–	0,0	–	0,1
	2011 - 2015	97,5	98,1	1,8	1,1	0,3	0,5	0,1	0,1	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0
	2019 - 2024	96,5	97,3	2,4	1,7	1,1	1,0	–	–	–	–	–	–	–	–

*Poznámky:

a. Všetky hodnoty sú uvedené v percentách.

b. V roku 2019 bola škála LPT (celoživotný výskyt – Lifetime Prevalence) v projekte pozmenená a okrem LTP Marihuany už nie je v striktnom zmysle porovnateľná, keďže má iba tri ordinálne hodnoty: 0, 1 až 2-krát, 3 a viackrát

Tabuľka ST 7: Frekvencia užívania za posledných 30 dní pre všetkých študentov^{ab}

ESPAD		Frekvencia užívania za posledných 30 dní pre všetkých študentov.													
		0		1 – 2		3 – 5		6 – 9		10 – 19		20 – 39		≥40	
Alkohol	1995 - 1999	42,6	35,4	30,0	29,5	14,5	16,5	7,1	8,9	3,9	6,2	1,1	2,3	0,8	1,2
	2003 - 2007	30,0	27,7	27,2	25,3	18,4	18,6	10,8	12,3	8,2	9,6	2,9	3,7	2,5	2,9
	2011 - 2015	28,5	35,2	26,3	28,1	18,6	16,5	11,1	9,2	9,3	6,5	3,1	2,4	3,0	2,1
	2019 - 2024	33,8	43,7	25,2	23,9	16,3	12,3	10,5	8,1	7,7	6,5	2,8	2,4	3,6	3,2
Pivo	1995 - 1999	59,8	56,6	20,5	20,5	9,1	9,9	4,2	5,1	3,8	4,8	1,6	1,8	1,0	1,3
	2003 - 2007	50,4	47,6	19,9	21,7	11,0	11,7	6,8	7,3	7,0	6,9	2,9	2,7	2,1	2,2
	2011 - 2015	41,1	49,0	23,3	25,0	13,3	11,4	8,2	6,3	7,6	5,1	3,3	2,0	2,8	1,3
	2019 - 2024	40,9	49,7	26,5	22,7	13,2	11,2	7,9	6,0	6,2	5,1	2,5	2,3	2,8	3,0
Alkopops	2007	–	82,1	–	10,3	–	3,8	–	1,8	–	1,1	–	0,4	–	0,6
	2011 - 2015	74,4	84,0	12,7	9,9	5,5	3,6	2,3	1,5	1,1	0,6	0,5	0,2	0,4	0,2
	2019 - 2024	77,8	68,1	12,7	17,1	4,8	7,7	2,3	3,4	1,2	1,8	0,5	0,7	0,7	1,3
Mušt	2007	–	89,2	–	6,1	–	2,2	–	1,2	–	0,6	–	0,3	–	0,4
	2011 - 2015	89,4	91,3	6,1	5,1	2,3	2,0	1,0	0,9	0,8	0,5	0,2	0,1	0,2	0,2
	2019 - 2024	84,7	90,3	9,5	5,1	3,0	1,6	1,3	0,9	0,5	0,6	0,4	0,3	0,6	1,1
Vino	1995 - 1999	49,2	46,3	34,1	32,2	10,4	13,2	3,7	4,4	1,7	2,6	0,5	0,7	0,4	0,6
	2003 - 2007	50,1	45,4	29,3	29,5	11,5	12,7	5,0	6,2	2,7	3,8	0,8	1,3	0,6	1,2
	2011 - 2015	45,7	52,7	27,9	27,7	12,8	10,8	7,2	5,1	3,9	2,4	1,4	0,8	1,1	0,5
	2019 - 2024	47,4	63,8	28,0	22,1	12,3	7,3	6,0	3,0	3,7	2,0	1,4	0,5	1,1	1,3
Tvrde	1995 - 1999	66,8	54,1	20,9	24,4	6,7	10,6	3,0	5,7	1,7	3,4	0,5	1,0	0,4	0,8
	2003 - 2007	45,9	40,2	24,7	23,6	12,8	14,4	7,4	9,4	5,2	7,1	2,1	2,7	1,9	2,7
	2011 - 2015	36,8	48,8	24,6	22,8	15,6	11,9	9,8	7,3	7,2	5,7	3,1	1,9	2,9	1,7
	2019 - 2024	51,5	65,5	20,7	14,1	11,0	7,8	7,0	5,4	4,9	3,5	2,1	1,5	2,9	2,1
Opitost	1995 - 1999	78,0	71,5	15,8	19,5	4,1	5,9	1,4	1,9	0,5	0,9	0,1	0,2	0,1	0,1
	2003 - 2007	62,6	71,3	23,3	20,2	8,4	5,1	3,5	2,0	1,6	0,8	0,3	0,3	0,3	0,2
	2011 - 2015	70,2	83,0	20,7	13,3	5,1	2,1	2,3	0,9	1,0	0,4	0,5	0,1	0,2	0,2
	2019 - 2024	81,3	85,6	14,1	9,9	2,3	1,9	0,9	1,0	0,6	0,6	0,2	0,3	0,6	0,7
5+ dávok po sebe	1995 - 1999	68,5	66,9	15,6	13,9	7,5	8,3	5,5	7,0	1,6	2,4	1,3	1,5	–	–
	2003 - 2007	53,2	43,2	15,8	16,0	11,5	14,0	11,8	15,4	4,2	6,0	3,5	3,5	–	–
	2011 - 2015	40,0	46,0	17,4	17,8	15,8	14,5	15,5	12,9	5,6	4,9	5,7	3,8	–	–
	2019 - 2024	44,1	54,6	17,7	13,7	14,9	10,6	13,4	10,4	5,0	4,0	4,9	6,5	–	–
Marihuana alebo hašiš	1995 - 1999	96,9	93,0	2,1	4,2	0,5	1,1	0,3	0,6	0,1	0,6	0,1	0,3	0,0	0,2
	2003 - 2007	88,5	86,7	5,4	6,0	2,0	2,2	1,5	1,5	0,3	0,5	0,6	0,9	0,5	1,2
	2011 - 2015	88,2	88,1	5,4	5,9	1,9	1,9	1,2	1,2	1,4	1,2	0,7	0,6	1,2	1,1
	2019 - 2024	87,2	90,2	6,4	4,4	2,1	1,2	1,1	0,9	1,2	1,2	0,8	0,5	1,3	1,6
Inhaláty	1995 - 1999	99,2	98,7	0,5	1,0	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	2003 - 2007	99,0	98,2	0,7	1,0	0,1	0,3	0,1	0,2	0,1	0,1	0,0	0,1	0,0	0,2
	2011 - 2015	97,9	98,8	1,1	0,7	0,4	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,2	0,1
	2019 - 2024	97,9	97,0	1,3	1,3	0,8	1,7	–	–	–	–	–	–	–	–
Tabak		0	<1	1 – 5	6 – 10	11 – 20	≥21								
	1995 - 1999	70,0	61,8	10,0	12,6	8,5	10,9	5,1	6,6	2,1	3,0	4,3	5,1		
	2003 - 2007	65,1	65,5	12,4	10,9	14,2	13,9	9,7	9,8	5,1	6,1	2,2	2,9		
	2011 - 2015	52,4	61,1	12,6	12,3	13,6	12,2	11,8	7,9	6,9	4,4	2,8	2,0		
	2019 - 2024	63,5	65,3	12,0	17,1	10,4	9,0	7,6	4,3	4,5	2,3	2,0	1,9		

*Poznámky:

a. Všetky hodnoty sú uvedené v percentách.

b. Údaje za Alkopops a Mušt (s obsahom alkoholu) sú iba za roky 2007, 2011, 2015, 2019 a 2024.

c. Stupnica pre 5 a viac dávok alkoholu po sebe je: 0, 1, 2, 3 – 5, 6 – 9, 10 a viackrát.

Tabuľka ST 8. Frekvencia užívania počas posledných 30 dní u chlapcov^{ab}

ESPAD		Frekvencia užívania počas posledných 30 dní u chlapcov.													
		0		1 – 2		3 – 5		6 – 9		10 – 19		20 – 39		≥40	
Alkohol	1995 - 1999	39,3	32,7	27,2	26,0	15,8	16,5	8,9	10,8	5,8	8,1	1,7	3,7	1,3	2,2
	2003 - 2007	25,6	26,0	22,8	21,0	17,8	18,4	13,0	13,3	11,7	12,1	4,4	4,7	4,6	4,5
	2011 - 2015	26,1	35,2	23,3	24,1	18,7	16,1	12,0	10,3	11,3	8,0	4,2	3,1	4,4	3,2
	2019 - 2024	34,8	46,0	22,8	21,0	15,5	11,4	10,9	8,2	8,1	6,4	3,0	2,6	4,8	4,3
Pivo	1995 - 1999	45,6	43,1	23,7	21,7	13,1	13,2	6,6	8,0	6,4	8,3	2,8	3,4	1,8	2,3
	2003 - 2007	34,0	36,0	19,1	21,0	14,7	14,2	10,7	9,8	12,2	10,8	5,2	4,6	4,0	3,5
	2011 - 2015	30,8	39,5	22,2	24,0	15,3	14,0	11,3	8,8	11,1	8,3	4,9	3,2	4,4	2,1
	2019 - 2024	34,4	43,2	24,1	21,1	15,3	12,6	10,2	8,6	8,5	7,3	3,3	3,1	4,1	4,1
Alkopops	2007	–	81,9	–	9,6	–	3,7	–	2,2	–	1,4	–	0,4	–	0,9
	2011 - 2015	77,4	85,0	12,7	8,5	5,5	3,5	2,3	1,8	1,1	0,8	0,5	0,2	0,4	0,2
	2019 - 2024	80,0	74,4	10,2	12,4	4,6	6,1	2,5	3,1	1,2	1,7	0,5	0,9	1,0	1,4
Mušt	2007	–	87,3	–	6,4	–	2,8	–	1,6	–	0,9	–	0,4	–	0,6
	2011 - 2015	89,4	90,3	6,1	5,2	2,3	2,3	1,0	1,1	0,8	0,7	0,2	0,1	0,2	0,2
	2019 - 2024	83,1	88,7	9,9	5,3	3,5	2,3	1,4	1,2	0,7	0,7	0,5	0,4	0,8	1,4
Vino	1995 - 1999	49,0	48,8	31,1	29,1	11,2	12,0	5,1	4,9	2,4	3,3	0,7	0,9	0,5	1,0
	2003 - 2007	52,9	47,7	25,5	25,4	13,3	12,7	5,3	6,2	2,9	4,4	1,0	1,8	1,1	1,8
	2011 - 2015	45,7	59,8	27,9	23,2	12,8	8,6	7,2	4,5	3,9	2,6	1,4	0,8	1,1	0,5
	2019 - 2024	55,5	71,1	25,0	18,3	9,5	4,6	4,6	2,3	3,0	1,5	1,2	0,6	1,2	1,5
Tvrde	1995 - 1999	60,6	51,1	22,6	23,1	8,7	11,3	4,1	7,0	2,5	4,7	0,8	1,5	0,7	1,3
	2003 - 2007	41,3	35,5	22,4	21,7	13,6	15,0	8,9	10,3	7,3	9,9	3,1	3,6	3,4	4,2
	2011 - 2015	32,5	46,5	22,8	19,7	16,1	12,4	10,8	8,8	9,2	7,6	4,4	2,6	4,2	2,4
	2019 - 2024	50,0	65,0	19,6	12,7	10,6	7,5	7,6	5,8	5,8	4,1	2,6	2,1	3,8	2,9
Opitost	1995 - 1999	71,4	66,7	19,2	21,1	5,9	7,8	2,2	2,4	0,9	1,4	0,2	0,4	0,2	0,2
	2003 - 2007	53,7	66,6	25,7	21,8	11,5	6,6	5,5	2,9	2,6	1,2	0,5	0,4	0,5	0,4
	2011 - 2015	65,8	80,4	22,5	14,6	6,4	2,9	3,0	1,2	1,3	0,6	0,6	0,2	0,3	0,2
	2019 - 2024	84,0	86,2	14,0	8,9	2,6	2,2	1,4	0,9	0,6	0,5	0,3	0,3	0,7	0,9
5+ dávok po sebe	1995 - 1999	59,2	58,3	18,3	15,6	9,8	10,8	8,1	9,3	2,5	3,4	2,1	2,6	–	–
	2003 - 2007	42,5	37,2	16,9	15,1	12,7	14,5	15,0	17,3	6,6	7,9	6,3	8,1	–	–
	2011 - 2015	35,4	43,7	16,2	16,4	16,3	14,6	17,0	13,9	7,0	5,8	8,2	5,6	–	–
	2019 - 2024	42,8	56,1	17,2	12,9	14,6	9,8	13,6	9,6	5,5	4,6	6,2	7,0	–	–
Marihuana alebo hašiš	1995 - 1999	95,7	90,4	2,9	5,4	0,7	1,7	0,3	0,8	0,2	0,9	0,2	0,5	0,0	0,3
	2003 - 2007	84,5	82,3	6,4	6,8	2,5	2,6	2,2	2,1	2,1	2,4	1,2	1,5	1,0	2,1
	2011 - 2015	85,3	85,9	5,9	5,9	2,1	2,4	1,5	1,4	2,0	1,6	1,0	1,1	2,1	1,6
	2019 - 2024	84,7	89,4	6,6	4,5	2,4	1,2	1,6	1,3	1,5	1,1	1,3	0,5	1,9	2,1
Inhaláty	1995 - 1999	99,0	98,2	0,6	1,2	0,2	0,3	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1
	2003 - 2007	98,7	97,7	1,0	1,2	0,1	0,4	0,1	0,2	0,1	0,2	0,0	0,1	0,1	0,3
	2011 - 2015	97,4	98,7	1,3	0,7	0,5	0,3	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,0	0,4	0,1
	2019 - 2024	97,5	97,1	1,4	1,2	1,1	1,7	–	–	–	–	–	–	–	–
Tabak		0,0		< 1		1 – 5		6 – 10		11 – 20		≥21			
	1995 - 1999	63,9	59,0	10,0	12,1	9,9	11,7	7,0	7,3	3,1	3,9	6,1	6,0		
	2003 - 2007	53,4	56,8	11,0	9,7	13,6	12,6	11,9	10,0	6,9	6,9	3,0	3,9		
	2011 - 2015	52,5	61,0	11,1	10,9	12,1	11,3	12,5	8,8	8,7	5,4	3,1	2,5		
	2019 - 2024	65,0	68,0	10,6	14,9	8,6	8,1	8,0	4,2	5,3	2,6	2,5	2,1		

*Poznámky:

a. Všetky hodnoty sú uvedené v percentách.

b. Údaje za Alkopops a Mušt (s obsahom alkoholu) sú iba za roky 2007, 2011, 2015, 2019 a 2024.

c. Stupnica pre 5 a viac dávok alkoholu po sebe je: 0, 1, 2, 3 – 5, 6 – 9, 10 a viackrát.

Tabuľka ST 9. Frekvencia užívania za posledných 30 dní pre dievčatá^{ab}

ESPAD		Frekvencia užívania za posledných 30 dní pre dievčatá.													
		0		1 – 2		3 – 5		6 – 9		10 – 19		20 – 39		≥40	
Alkohol	1995 - 1999	46,6	37,8	33,2	32,7	13,2	16,4	4,8	7,2	1,8	4,5	0,3	1,1	0,1	0,3
	2003 - 2007	33,5	29,4	30,6	29,6	18,8	18,8	9,0	11,3	5,4	7,0	1,7	2,6	0,9	1,3
	2011 - 2015	31,2	35,1	29,7	32,3	18,6	16,9	10,1	8,1	7,0	5,0	2,0	1,6	1,4	1,0
	2019 - 2024	32,8	41,1	27,7	27,4	17,1	13,3	10,0	8,0	7,3	6,6	2,7	2,3	2,3	1,3
Pivo	1995 - 1999	76,8	68,6	16,6	19,6	4,2	7,0	1,4	2,6	0,7	1,5	0,2	0,5	0,1	0,3
	2003 - 2007	63,4	59,1	20,5	22,4	8,0	9,1	3,8	4,8	2,8	3,0	1,0	0,8	0,6	0,9
	2011 - 2015	53,4	59,0	24,6	26,0	11,0	8,6	4,7	3,6	3,7	1,7	1,4	0,7	1,1	0,5
	2019 - 2024	47,4	56,7	28,8	24,8	11,2	10,0	5,7	3,5	3,8	2,7	1,6	1,3	1,5	1,0
Alkopops	2007	–	82,4	–	11,1	–	3,9	–	1,3	–	0,7	–	0,4	–	0,2
	2011 - 2015	76,8	82,9	14,3	11,4	5,7	3,7	2,0	1,2	0,7	0,5	0,4	0,2	0,2	0,1
	2019 - 2024	75,6	61,7	15,1	21,9	5,0	9,9	2,1	3,8	1,3	1,7	0,4	0,4	0,5	0,6
Mušt	2007	–	91,2	–	5,8	–	1,5	–	0,9	–	0,3	–	0,2	–	0,1
	2011 - 2015	91,4	92,3	5,4	4,9	1,8	1,8	0,6	0,6	0,6	0,3	0,2	0,1	0,1	0,1
	2019 - 2024	86,3	92,8	9,2	4,9	2,4	1,0	1,2	0,4	0,3	0,4	0,2	0,2	0,4	0,3
Vino	1995 - 1999	49,4	44,2	37,6	34,7	9,5	14,2	2,2	4,0	0,9	2,0	0,2	0,6	0,2	0,3
	2003 - 2007	47,9	43,0	32,3	33,6	11,6	12,6	4,8	6,1	2,5	3,2	0,7	0,8	0,2	0,6
	2011 - 2015	43,2	45,1	30,4	34,2	14,2	13,2	6,8	5,7	3,5	2,3	1,2	0,8	0,8	0,5
	2019 - 2024	39,5	56,1	31,0	26,8	15,1	10,0	7,3	3,6	4,4	2,6	1,7	0,4	1,1	0,6
Tvrde	1995 - 1999	74,0	56,7	18,9	25,6	4,5	10,0	1,7	4,6	0,6	2,4	0,2	0,5	0,1	0,2
	2003 - 2007	49,5	44,8	26,6	25,5	12,3	13,8	6,1	8,5	3,6	4,4	1,2	1,8	0,8	1,2
	2011 - 2015	41,5	51,3	26,6	26,0	15,1	11,3	8,6	5,7	5,0	3,7	1,7	1,2	1,4	0,9
	2019 - 2024	52,9	66,1	21,8	16,2	11,3	8,2	6,3	5,2	4,0	3,0	1,7	0,8	2,0	0,6
Opitosť	1995 - 1999	85,9	75,8	11,7	17,9	1,8	4,3	0,5	1,4	0,1	0,5	0,0	0,1	0,0	0,0
	2003 - 2007	69,7	76,0	21,3	18,5	5,8	3,6	2,0	1,1	0,9	0,4	0,2	0,3	0,1	0,1
	2011 - 2015	75,1	85,8	18,7	12,0	3,7	1,2	1,5	0,6	0,6	0,2	0,3	0,0	0,1	0,2
	2019 - 2024	82,2	85,8	14,1	10,8	2,0	1,7	0,5	1,0	0,5	0,5	0,1	0,1	0,5	0,2
5+ dávok po sebe	1995 - 1999	79,4	74,3	12,3	12,5	4,9	6,2	2,4	4,9	0,6	1,5	0,4	0,6	–	–
	2003 - 2007	61,6	49,2	15,0	16,9	10,6	13,5	9,2	13,5	2,3	4,1	1,3	2,9	–	–
	2011 - 2015	45,1	48,5	18,8	19,2	15,4	14,5	14,0	11,8	3,9	4,0	2,9	2,0	–	–
	2019 - 2024	45,4	53,2	18,1	15,0	15,3	11,8	13,1	11,3	4,4	3,4	3,7	5,3	–	–
Marihuana alebo hašiš	1995 - 1999	98,4	95,2	1,2	3,2	0,2	0,7	0,1	0,4	0,1	0,3	0,0	0,2	0,0	0,0
	2003 - 2007	91,8	91,1	4,7	5,1	1,7	1,7	1,0	0,8	0,8	0,7	0,1	0,3	0,1	0,3
	2011 - 2015	91,4	90,4	4,7	5,9	1,8	1,4	0,8	0,9	0,8	0,8	0,4	0,2	0,2	0,6
	2019 - 2024	89,6	92,4	6,3	3,9	1,7	1,1	0,5	0,6	0,8	1,0	0,3	0,4	0,7	0,6
Inhaláty	1995 - 1999	99,5	99,1	0,3	0,9	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	2003 - 2007	99,2	98,1	0,5	0,8	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0
	2011 - 2015	98,4	99,0	0,9	0,7	0,3	0,1	0,1	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,1	0,1
	2019 - 2024	98,2	97,6	1,2	1,3	0,6	1,1	–	–	–	–	–	–	–	–
Tabak		0		< 1		1 – 5		6 – 10		11 – 20		≥21			
	1995 - 1999	77,2	64,2	10,1	13,0	6,9	10,3	2,7	6,0	0,9	2,2	2,2	4,3		
	2003 - 2007	58,3	56,1	13,5	12,1	14,6	15,1	8,0	9,6	4,1	5,2	1,4	1,9		
	2011 - 2015	52,2	61,2	14,2	13,9	15,2	13,2	11,0	7,0	5,0	3,3	2,5	1,5		
	2019 - 2024	62,1	63,0	13,2	19,8	12,2	10,1	7,2	4,4	3,7	1,9	1,6	0,8		

*Poznámky:

a. Všetky hodnoty sú uvedené v percentách.

b. Údaje za Alkopops a Mušt (s obsahom alkoholu) sú iba za roky 2007, 2011, 2015, 2019 a 2024.

c. Stupnica pre 5 a viac dávok alkoholu po sebe je: 0, 1, 2, 3 – 5, 6 – 9, 10 a viackrát.

Tabuľka ST 10. Vek, v ktorom študent užil drogu po prvýkrát (všetci študenti)^{abc}

ESPAD			Vek, v ktorom študent užil drogu po prvýkrát (všetci študenti).											
			≤11		12		13		14		15		≥16	
Fajčenie	Prvá cigareta	1995 - 1999	20,4	17,3	9,7	9,8	10,5	11,9	11,9	14,4	9,4	11,7	6,1	7,0
		2003 - 2007	17,1	21,3	12,5	10,3	13,8	11,1	13,4	12,1	12,1	13,9	9,1	10,1
		2011 - 2015	20,2	15,3	9,8	8,9	12,1	10,5	13,6	13,3	13,8	13,0	10,3	10,8
		2019 - 2024	10,1	10,0	6,4	5,9	9,3	9,2	12,0	8,9	14,7	11,2	13,4	8,7
	Každodenné fajčenie	1995 - 1999	1,9	1,7	1,6	2,1	2,7	3,8	5,5	6,9	6,9	9,9	5,9	7,8
		2003 - 2007	2,0	4,3	2,7	2,8	5,8	3,9	8,0	6,5	10,4	10,1	10,8	12,6
		2011 - 2015	5,0	2,0	3,0	2,0	4,4	2,5	6,8	5,3	10,0	9,0	12,9	12,0
		2019 - 2024	2,5	2,9	1,1	1,6	2,3	3,3	4,2	4,6	8,2	7,1	12,2	7,4
Alkohol	Pivo	1995 - 1999	17,8	19,2	11,6	13,5	12,2	11,6	15,0	15,4	11,4	12,5	6,7	5,9
		2003 - 2007	19,4	27,1	14,5	10,2	12,9	10,5	15,3	13,8	13,8	13,9	8,2	9,3
		2011 - 2015	27,0	29,9	10,5	11,0	10,7	11,6	13,4	13,6	14,0	13,9	9,5	9,8
		2019 - 2024	15,2	-	10,1	-	15,3	-	16,7	-	16,4	-	10,5	-
	Vino	1995 - 1999	16,2	18,0	12,7	15,0	16,8	16,4	20,2	19,8	15,8	15,4	8,0	6,6
		2003 - 2007	16,9	19,4	15,7	10,9	16,6	12,9	18,5	17,6	17,0	18,0	9,2	11,2
		2011 - 2015	16,6	12,3	9,8	8,3	12,6	12,7	17,0	16,3	19,0	18,2	12,3	14,4
		2019 - 2024	7,3	-	6,0	-	9,5	-	16,3	-	21,0	-	18,5	-
	Destilát	1995 - 1999	7,0	7,0	5,2	7,3	10,0	11,4	17,4	9,1	18,9	20,3	12,5	13,0
		2003 - 2007	6,7	8,6	7,8	5,9	13,8	10,5	19,3	19,1	21,8	23,2	16,4	18,2
		2011 - 2015	8,7	6,0	6,3	6,0	11,9	11,3	19,0	17,3	22,8	21,1	18,4	15,9
		2019 - 2024	4,3	-	4,0	-	8,2	-	15,9	-	22,7	-	19,2	-
	Opitnosť	1995 - 1999	3,4	2,8	2,2	2,5	5,5	6,4	12,5	15,8	16,4	20,5	13,7	16,0
		2003 - 2007	2,9	4,7	4,1	3,8	9,1	7,9	16,6	14,8	24,0	23,5	20,8	22,5
		2011 - 2015	5,3	2,8	3,8	3,4	9,1	7,8	16,9	14,0	23,3	20,8	21,6	21,0
		2019 - 2024	2,1	3,1	2,3	2,6	5,8	5,8	13,3	11,1	21,4	16,3	21,4	15,7
Iné drogy	Marihuana a hašiš	1995 - 1999	0,1	0,1	0,1	0,3	0,4	1,1	1,5	4,1	3,5	8,2	5,4	8,2
		2003 - 2007	0,6	1,1	0,8	1,3	2,7	3,0	5,7	6,5	10,4	14,4	12,6	18,3
		2011 - 2015	1,4	0,9	1,2	0,9	2,7	2,2	6,4	5,7	12,8	10,9	19,6	18,6
		2019 - 2024	0,9	1,2	0,7	0,8	1,8	1,7	5,0	4,1	10,3	8,5	16,5	11,3
	Amfetamíny	1995 - 1999	0,2	0,2	0,1	0,1	0,3	0,1	0,2	0,4	0,4	0,6	0,5	0,8
		2003 - 2007	0,2	0,4	0,1	0,2	0,3	0,2	0,5	0,4	1,1	0,7	2,0	1,2
		2011 - 2015	0,6	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2	0,3	0,5	0,5	1,3	1,1
		2019 - 2024	-	0,8	-	0,1	-	0,3	-	0,4	-	0,6	-	1,4
	Trankvilizéry a sedatíva	1995 - 1999	0,3	0,2	0,2	0,2	0,4	0,4	1,0	1,1	1,1	2,2	1,2	2,2
		2003 - 2007	0,3	0,7	0,2	0,2	0,5	0,4	1,0	0,8	1,5	1,4	2,3	1,9
		2011 - 2015	0,6	0,9	0,1	0,9	0,3	0,5	0,5	1,1	1,1	2,2	2,0	4,1
		2019 - 2024	-	1,0	-	0,4	-	0,5	-	1,0	-	1,3	-	2,0
	Extáza	1995 - 1999	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,3	0,1	0,5	0,2	0,7
		2003 - 2007	0,1	0,5	0,0	0,1	0,2	0,3	0,4	0,7	1,4	2,0	3,6	3,9
		2011 - 2015	0,8	0,1	0,1	0,1	0,2	0,1	0,5	0,3	1,3	0,7	2,8	1,9
		2019 - 2024	-	0,8	-	0,1	-	0,2	-	0,6	-	1,4	-	2,2
Inhaláty	1995 - 1999	0,7	0,4	0,4	0,3	0,6	0,5	0,9	1,2	0,8	1,8	0,6	1,1	
	2003 - 2007	0,5	1,3	0,5	0,6	0,8	0,9	1,8	1,5	2,0	2,0	1,7	2,0	
	2011 - 2015	1,3	0,6	0,5	0,3	0,5	0,3	1,1	0,8	1,5	0,9	1,8	1,2	
	2019 - 2024	-	0,8	-	0,1	-	0,3	-	0,4	-	1,0	-	1,8	

*Poznámky:

a. Všetky hodnoty sú uvedené v percentách.

b. Trendy z rokov 1995-2003 nie sú presne porovnateľné kvôli zmenenej škále merania (prvé užitie v 11 a menej rokoch je zlúčené s užitím v 10 rokoch a menej).

c. V roku 2019 sa rok prvého užitia nelegálnej drogy prestal v ESPAD centrálne sledovať – okrem marihuany.

Tabuľka ST 11. Vnímaná dostupnosť drog^a

Vnímaná dostupnosť drog	Chlapci								Dievčatá								Spolu							
	1995	1999	2003	2007	2011	2015	2019	2024	1995	1999	2003	2007	2011	2015	2019	2024	1995	1999	2003	2007	2011	2015	2019	2024
Pivo	83,5	91,0	96,9	90,2	85,7	89,6	86,7	78,0	89,4	94,5	97,2	92,6	87,5	89,0	86,2	79,9	86,7	92,7	97,0	91,3	86,7	89,3	86,4	78,8
Víno	83,8	90,9	96,2	90,8	85,5	84,2	81,7	68,5	87,9	92,9	96,3	90,1	85,6	81,9	78,1	75,9	86,0	91,8	96,2	90,4	85,5	83,0	79,9	72,0
Destilát	67,1	77,8	88,0	77,9	74,3	71,0	66,3	56,6	77,2	85,5	91,9	83,7	80,4	74,6	68,3	57,3	72,6	81,4	89,7	80,8	77,5	72,8	67,3	57,0
Marihuana a hašiš	23,9	40,2	50,0	55,3	48,1	52,0	48,5	37,5	34,3	51,8	63,1	68,3	55,6	52,0	49,4	36,4	29,5	45,6	56,0	61,8	52,1	52,0	49,0	37,2
Amfetamíny	6,3	12,4	14,1	13,1	11,2	10,8	12,6	12,1	9,4	16,1	17,5	17,0	12,9	9,9	13,6	11,3	8,0	14,1	15,6	15,0	12,1	10,0	13,1	12,0
Trankvilizéry a sedatíva	13,7	20,3	20,8	22,7	18,7	29,9	23,2	13,8	11,1	18,6	19,4	20,9	15,3	20,0	22,0	15,8	12,3	19,5	20,3	21,8	16,9	24,8	22,7	14,9
Extáza	3,5	16,9	24,5	32,7	21,3	21,1	28,7	18,7	5,6	18,5	28,3	36,8	21,2	19,2	28,0	19,0	4,7	17,6	26,2	34,8	21,2	20,2	28,4	19,1

Tabuľka ST 12. Situácia rodiny v porovnaní s inými rodinami na Slovensku^{ab}

Situácia rodiny v porovnaní s inými rodinami na Slovensku	Chlapci							Dievčatá							Spolu						
	1999	2003	2007	2011	2015	2019	2024	1999	2003	2007	2011	2015	2019	2024	1999	2003	2007	2011	2015	2019	2024
Oveľa lepšia	8,6	7,9	8,7	10,5	7,9	7,8	13,5	8,4	7,2	8,1	11,1	8,1	8,2	9,7	8,5	7,6	8,4	10,8	8,0	8,0	12,0
O dosť lepšia	14,0	16,3	16,4	17,7	17,6	19,2	20,9	15,4	17,2	17,7	17,0	17,4	21,5	18,9	14,7	16,7	17,1	17,4	17,5	20,3	19,8
O čosi lepšia	25,7	26,9	27,4	26,6	29,1	32,2	29,4	30,8	31,9	29,7	30,1	31,1	33,5	29,4	28,1	29,1	28,6	28,4	30,1	32,8	29,2
Asi rovnaká	41,6	38,0	38,3	35,8	36,4	33,6	28,8	37,7	36,6	37,3	34,9	34,9	30,4	33,2	39,8	37,4	37,8	35,4	35,6	32,0	30,7
O čosi horšia	7,8	8,9	7,1	6,9	7,3	5,5	4,8	6,2	6,0	6,0	5,0	6,7	5,0	6,8	7,0	7,6	6,6	5,9	7,0	5,3	5,8
O dosť horšia	1,7	1,4	1,4	1,8	1,3	1,3	1,4	1,2	1,0	0,9	1,2	1,2	0,9	1,2	1,4	1,2	1,1	1,5	1,2	1,1	1,3
Oveľa horšia	0,6	0,6	0,6	0,7	0,4	0,4	1,3	0,3	0,2	0,4	0,7	0,6	0,5	0,8	0,5	0,4	0,5	0,7	0,5	0,4	1,2

*Poznámky:

a. Všetky hodnoty sú uvedené v percentách.

b. Premenná nebola mapovaná v roku 1995.

Tabuľka ST 13. Vnímané riziko drog (ESPAD 2003 až 2024).

	Riziko:	Chlapci			Dievčatá			Spolu		
		Mierne	Stredné	Veľké	Mierne	Stredné	Veľké	Mierne	Stredné	Veľké
občasné fajčenie cigaret	2003	45,0	29,7	10,1	52,6	28,5	7,5	49,2	29,0	8,7
	2007	37,1	27,0	13,6	41,7	29,8	13,4	39,4	28,4	13,5
	2011	35,5	25,4	14,1	41,1	28,5	13,7	38,1	26,9	13,9
	2015	39,6	28,3	11,3	44,9	29,0	9,2	42,1	28,7	10,3
	2019	38,4	31,1	11,2	44,2	29,5	9,6	41,3	30,3	10,4
	2024	31,4	31,1	15,4	39,3	31,0	13,0	34,8	30,8	14,2
fajčenie jednej alebo viac škatuliek denne	2003	5,6	26,2	65,4	4,4	23,0	70,6	4,9	24,0	68,3
	2007	10,3	27,0	52,1	9,5	25,0	60,3	9,9	26,0	56,2
	2011	11,5	23,8	50,3	9,4	23,2	60,0	10,5	23,5	54,9
	2015	9,1	25,2	56,8	8,7	23,6	63,2	8,9	24,2	59,9
	2019	6,7	22,8	61,4	6,9	22,2	66,0	6,8	22,5	63,7
	2024	7,7	22,7	55,5	7,7	23,0	62,4	7,6	22,7	58,3
Skoro každý deň vypití 1 – 2 poháre	2003	35,0	33,8	12,4	33,0	41,5	15,4	33,9	38,1	14,1
	2007	34,9	29,1	12,7	29,4	36,7	19,9	32,1	32,9	16,3
	2011	32,9	28,3	13,2	30,4	36,7	19,8	31,7	32,2	16,3
	2015	34,3	30,1	13,0	32,8	38,0	16,6	33,6	33,9	14,8
	2019	34,8	29,1	11,9	31,7	36,7	17,4	33,3	33,0	14,7
	2024	31,3	30,1	15,1	28,0	34,6	23,3	29,2	32,0	19,2
Skoro každý deň vypití 4 – 5 pohárov	2003	12,4	34,3	47,5	6,0	31,6	59,3	8,8	32,8	54,1
	2007	16,3	33,0	39,2	10,0	31,0	52,7	13,1	32,0	46,0
	2011	16,0	31,2	36,7	9,2	31,0	51,9	12,8	31,1	43,9
	2015	14,6	33,3	41,4	9,9	32,6	53,5	12,4	33,0	47,2
	2019	11,5	31,5	45,7	8,4	28,5	57,4	10,0	30,0	51,6
	2024	11,0	29,8	43,6	8,6	28,8	55,0	9,7	29,0	48,8
vypití 5 a viac pohárov každý víkend	2003	18,2	32,9	38,4	11,4	33,9	48,2	14,4	33,5	43,9
	2007	18,7	32,6	33,9	13,3	33,5	44,2	16,0	33,1	39,1
	2011	19,9	29,0	31,7	14,7	31,3	43,8	17,5	30,1	37,4
	2015	17,7	29,3	38,7	14,8	32,4	45,4	16,3	30,8	41,9
	2019	12,1	25,7	48,5	8,3	25,1	57,8	10,2	25,4	53,2
	2024	9,8	24,1	49,5	7,9	25,5	57,7	8,8	24,5	53,1
Vyskúšať 1 – 2-krát marihuanu alebo hašiš	2003	25,8	16,3	19,7	26,2	19,5	27,7	26,0	18,1	24,2
	2007	28,2	15,9	17,4	29,6	20,6	22,4	28,9	18,3	19,9
	2011	27,4	15,2	16,2	29,5	19,4	20,7	28,4	17,2	18,3
	2015	25,0	14,3	17,0	30,3	18,4	17,3	27,5	16,3	17,1
	2019	23,6	11,4	12,4	31,2	15,5	11,5	27,4	13,5	12,0
	2024	25,7	14,9	13,7	33,4	18,0	15,0	28,9	16,2	14,0
Občas fajčiť marihuanu alebo hašiš	2003	28,3	27,4	18,2	25,5	33,9	23,9	26,7	31,1	21,4
	2007	30,2	23,5	19,4	27,3	29,3	25,2	28,7	26,4	22,3
	2011	26,6	22,9	19,2	26,1	28,7	25,5	26,3	25,6	22,2
	2015	25,9	23,3	20,9	26,8	30,3	23,5	26,3	26,7	22,1
	2019	28,3	21,7	14,9	30,9	29,4	17,9	29,6	25,5	16,4
	2024	24,3	24,7	19,5	26,7	33,0	22,0	25,4	28,1	20,3

Pravidelne fajčiť marihuanu alebo hašiš	2003	8,6	20,0	57,8	3,2	13,6	75,1	5,6	16,4	67,5
	2007	9,8	19,0	54,6	4,6	14,1	70,1	7,2	16,6	62,4
	2011	10,3	17,1	49,8	6,1	13,6	67,2	8,3	15,4	58,0
	2015	11,2	18,6	51,1	8,5	15,0	66,7	9,9	16,8	58,6
	2019	15,8	23,0	40,6	9,3	21,8	57,6	12,6	22,4	49,1
	2024	11,9	21,4	45,0	7,7	19,6	61,4	10,1	20,4	52,0
Skúsiť 1 až 2-krát amfetamíny	2003	13,3	25,1	25,5	14,6	29,4	23,6	14,0	27,5	24,4
	2007	16,0	22,1	31,0	15,6	27,0	30,9	15,8	24,6	30,9
	2011	14,1	19,0	26,0	16,6	25,1	27,8	15,2	21,9	26,9
	2015	12,4	22,7	37,6	16,4	28,9	31,7	14,3	25,7	34,8
	2019	13,2	23,5	36,4	17,6	29,1	32,2	15,4	26,3	34,3
	2024	16,6	25,2	31,1	20,6	30,4	27,3	18,5	27,2	29,0
Pravidelne brať amfetamíny	2003	1,1	6,5	59,9	0,8	5,6	68,9	0,9	6,0	65,0
	2007	2,2	6,3	64,7	1,1	4,7	73,1	1,6	5,5	68,9
	2011	2,7	9,4	59,4	1,8	7,8	73,4	2,2	8,6	66,0
	2015	1,5	4,6	68,9	0,7	4,2	77,9	1,1	4,4	73,3
	2019	2,2	7,3	67,2	1,6	6,3	75,8	1,9	6,8	71,5
	2024	4,4	12,1	60,2	2,8	11,5	69,9	3,6	11,8	64,0
Skúsiť 1 až 2-krát extázu	2003	20,7	24,4	23,3	20,3	31,4	22,9	20,5	28,3	23,1
	2007	23,5	21,6	23,2	24,0	25,3	27,7	23,7	23,5	25,4
	2011	21,3	20,3	33,0	23,1	26,1	32,1	22,1	23,1	32,5
	2015	21,0	23,7	26,4	23,9	26,9	27,1	22,4	25,3	26,7
	2019	24,3	25,3	23,4	29,3	28,4	21,6	26,8	26,9	22,5
	2024	24,0	24,6	21,4	29,9	27,9	19,5	26,5	25,7	20,5
Pravidelne brať extázu	2003	3,2	14,1	56,7	2,2	11,8	67,8	2,6	12,8	62,9
	2007	3,9	11,7	62,4	1,8	8,3	74,5	2,9	10,0	68,5
	2011	4,3	5,1	61,8	2,3	5,0	72,7	3,4	5,1	67,0
	2015	3,3	10,3	65,6	2,1	8,3	77,0	2,7	9,3	71,1
	2019	3,7	11,9	66,1	2,8	9,6	76,6	3,2	10,8	71,4
	2024	5,2	16,9	56,4	3,3	15,3	67,6	4,4	16,0	61,0

*Poznámky:

a. Všetky hodnoty sú uvedené v percentách.

ESPAD

Projekt európskeho školského prieskumu
o alkohole a iných drogách
www.espad.org

emcdda.europa.eu

Dotazník o užívaní drog

Kým začneš, prečítaj si, prosím, toto:

Tento dotazník je súčasťou medzinárodného prieskumu o užívaní drog v Európe u študentov. Odpovie na neho vyše 100 000 študentov z viac ako 35 krajín. Celá štúdia sa volá ESPAD.

Dotazník je úplne anonymný – neuvádzaj v ňom svoje meno, ani žiadnu inú informáciu, ktorá by Ťa identifikovala. V prieskume sa neukladajú informácie o zariadení, ktorým sa naň odpovedá, vrátane IP adresy.

Vašu triedu sme do prieskumu vybrali náhodne. Tento prieskum na Slovensku vykonávajú Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie a Úrad verejného zdravotníctva SR. Účasť na prieskume je dobrovoľná. Ak máš voči ktorejkoľvek z otázok nejakú námietku, jednoducho ju vynechaj. Je dôležité, aby si odpovedal/a na každú otázku tak uvážlivo a úprimne, ako je to len možné. Výsledky nebudú prezentované za jednotlivé triedy či školy a maj tiež na pamäti, že Tvoje odpovede sú v celom rozsahu anonymné.

Ak si nevieš vybrať odpoveď, ktorá Ťa presne vystihuje, označ tú, ktorá k nej má najbližšie. Označ svoju odpoveď na každú otázku. Ak sa budeš chcieť na voľačo spýtať, zodvihni ruku, aby Ti anketár poradil.

Vopred ďakujeme za účasť na prieskume! Prosím začni.

© Adaptácia slovenskej verzie: PhDr. Alena Kopányiová, PhD.

Bratislava, december 2023

Kontakt: **VÚDPaP**, Cyprichova 42, 83105 Bratislava; telefón: 02 43420973; 0910 185 565 (koordinátor ESPAD)
ÚVZSR, Trnavská cesta 52, 82645 Bratislava; telefón: 49284380 (zber dát pre ESPAD cez sieť RÚVZ)

Úvodné otázky sa týkajú bežných údajov o Tebe a o niektorých veciach, ktorým sa môžeš venovať

CO1. Akého si pohlavia?

- 1 mužského
 2 ženského
 3 iné
 4 nebudem odpovedať

CO2. Kedy si sa narodil/narodila?

C02a Rok: C02b Mesiac: (01=január; 02=február....12=december)

OC02bis V ktorej krajine si sa narodil/a?

	Označ	Slovensko	Ukrajina	Česko	Vietnam	Maďarsko	UK/Írsko	Iná krajina
OC02c	Krajina narodenia	0	0	0	0	0	0	0

OC02text. Ako dlho žiješ na Slovensku?

		V podstate od môjho narodenia	Viac ako 10 rokov	5-10 rokov	2-5 rokov	2 roky alebo menej
OC02d	Koľko rokov	0	0	0	0	0
		1	2	3	4	5

CO3. Ako často (ak vôbec) robíš každú z nasledovných vecí?

Označ jeden štvorček v každom riadku.

	Nikdy	Zopár ráz do roka	Raz-dvakrát za mesiac	Aspoň raz za týždeň	Skoro každý deň
a) Hrávam počítačové hry.....	☐	☐	☐	☐	☐
b) Aktívne športujem, robím atletiku či cvičím....	☐	☐	☐	☐	☐
c) Čítam knihy zo záujmu, alebo pre radosť (učebnice sa nerátajú).....	☐	☐	☐	☐	☐
d) Chodievam večer von (na diskotéku, do kaviarne, na párty atď.).....	☐	☐	☐	☐	☐
e) Venujem sa iným hobby (hudobný nástroj, spev, maľovanie, písanie atď.).....	☐	☐	☐	☐	☐
f) Chodím s kamarátmi do nákupných centier, či na ulicu, do parku len tak pre zábavu.....	☐	☐	☐	☐	☐

CO4. Koľko dní si za MINULÝCH 30 DNÍ chýbal/a na jednej alebo viac vyučovacích hodinách?

Označ jeden štvorček v každom riadku.

	Ani deň	1 deň	2 dni	3-4 dni	5-6 dní	či viac
a) Kvôli chorobe.....	☐	☐	☐	☐	☐	☐
b) Uľal/a si sa ("blicoval/a" si).....	☐	☐	☐	☐	☐	☐
c) Pre iné príčiny	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	1	2	3	4	5	6

Nasledujúce otázky sú o fajčení tabaku (bežné cigarety, cigary a pod.), ale s výnimkou e-cigareti a alternatívnych tabakových výrobkov (ATV - e-cigarety, zahrievané tabakové výrobky, vodná fajka, tabakové sáčky a pod.)

Zahrievané tabakové výrobky

0

0

0

0

0

0

1

2

3

4

5

6

C10. Fajčil si už niekedy elektronické cigarety (e-cigarety)?

- Áno, za posledných 30 dní
- Áno, za posledných 12 mesiacov ale nie za posledných 30 dní
- Áno, pred viac ako 12 mesiacmi
- Nikdy

C11. Ako často si fajčil e-cigarety za posledných 30 dní?

- Nikdy
- Menej ako raz za týždeň
- Aspoň raz za týždeň
- Skoro každý deň alebo každý deň

C12. Ak si fajčil e-cigaretu za posledných 30 dní, čo obsahovala?

Označ všetko čo platí

- Nefajčil/a som e-cigaretu za posledných 30 dní
- Nikotín
- Aromatickú zmes
- CBD
- THC
- Nevieam

C13. Kedy si (ak vôbec) po PRVÝ RAZ urobil/a niektorú z nasledujúcich vecí?

Označ jednu odpoveď

Nikdy

9 rokov
alebo
menej

10
rokov

11
rokov

12
rokov

13
rokov

14
rokov

15
rokov

16
rokov
alebo
viac

Vyfajčil/a prvú e-cigaretu

Začal/a fajčiť e-cigarety
denne

C14. Keď si prvýkrát fajčil/a e-cigaretu (ak vôbec), aký bol tvoj vzťah k bežným cigaretám?

- Nikdy som nevyskúšal/a e-cigarety
- Nikdy som nefajčil/a bežnú cigaretu
- Občas som fajčil/a bežnú cigaretu
- Pravidelne som fajčil/a bežnú cigaretu

002 Prečo si po prvýkrát vyskúšal e-cigaretu?

Označ všetko čo platí

- Nikdy som nevyskúšal/a e-cigarety
- Aby som prestal/a fajčiť cigarety
- Zo zvedavosti

- b) Minulých 12 mesiacov.....
- c) Posledných 30 dní.....
- 1 2 3 4 5 6 7

C18. Spomeň si na MINULÝCH 30 DNÍ. Koľko ráz (ak vôbec) si vypil/a niektorý z nasledujúcich alkoholických nápojov?

Označ jeden štvorček v každom riadku.

	Počet prípadov →	0	1-2	3-5	6-9	10-19	20-39	40 a viac
a) Pivo (tradičné i Radler)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
b) Cider		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
c) Vopred namiešané nápoje.....		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
d) Víno.....		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
e) Destilát		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
		1	2	3	4	5	6	7

C19. Spomeň si ešte raz na POSLEDNÝCH 30 DNÍ. Koľko ráz si vypil/a PÄŤ alebo viac dávok alkoholu pri jednej príležitosti pitia? (Jedna "dávka" alkoholu je pohár vína (cca od 1,5 do 2 deci); od 0,33 cl. do 50 cl. (resp. do pol litra piva); jeden štamperlík tvrdého alkoholu, t.j. cca od 4 cl. do 1 poldeci destilátu; alebo od 0,33 cl. do 50 cl. (do pol litra vopred namiešaných nápojov alebo jablkového muštu („Cider“))

- Ani raz
- 1 raz
- 2 razy
- 3-5 krát
- 6-9 krát
- 10 alebo viackrát

O05 Ako si zvyčajne zaobstaráš alkohol?

- Kúpim v obchode
- Kúpim pašovaný Tovar alebo domáci likér
- Zaobstarám alebo kúpim od druhých mladých
- Moji rodičia mi dajú/kúpia alcohol
- Súrodenci mi kúpia/ dajú mi alkohol
- Vezmem si alcohol z domu bez dovolenia
- Kúpia/dajú mi ho iní dospelí
- Kúpim si v krčme/bare a pod.
- Iným spôsobom

Nasledujúce otázky sú o dni, kedy si naposledy pil/a alkohol

O06. Kedy si naposledy pil alkoholický nápoj??

- Vôbec nikdy nepijem alkohol
- Pred 1 – 7 dňami
- Pred 8 – 14 dňami
- Pred 15 – 30 dňami
- Pred 1 mesiacom – 1 rokom

Pred viac ako 1 rokom

O07. Spomeň si na POSLEDNÝ DEŇ, v ktorom si vypil/a nejaký alkohol? Ktorý z nasledujúcich nápojov si vtedy pil/a?

Označ všetko, čo Ťa vystihuje.

- Vôbec nikdy nepijem alkohol
- Pivo (bežné i Radler)
- Cider
- Vopred namiešané nápoje (do 5% alkoholu)
- Víno
- Destiláty

O07a. Keď si ostatný raz pil/a nejaký alkohol, bolo to PIVO (vrátane Radlera)? Ak áno, koľko asi?

- 1 Vôbec nikdy nepijem pivo
- 2 Nepil/a som pivo, keď som posledne pil/a alkohol
- 3 < 50 cl (menej než „malé pivo“, či fľaška 0,33cl)
- 4 50–100 cl (1-2 fľaše, alebo „veľké pívá“)
- 5 101–200 cl (3-4 fľaše, alebo „veľké pívá“)
- 6 >200 cl (5 a viac fliaš, alebo „veľkých pív“)

O07d. Keď si ostatný raz pil/a nejaký alkohol, bolo to VÍNO? Ak áno, koľko asi?

- 1 Vôbec nikdy nepijem víno
- 2 Nepil/a som víno, keď som posledne pil/a alkohol
- 3 < 20 cl (menej ako 2 deci)
- 4 20-40 cl (2 až 4 deci; menej než pol litra)
- 5 41-74cl (4-7,5 deci; pol až trištvrte litra)
- 6 > 74cl (viac ako 7,5 deci; sedmičku vína a viac)

O07b. Keď si ostatný raz pil/a nejaký alkohol, bol to Cider? Ak áno, koľko asi? (Nepatrí sem mušt bez obsahu alkoholu)

- 1 Vôbec nikdy nepijem cider
- 2 Nepil/a som cider, keď som posledne pil/a alkohol
- 3 <50cl (menej než fľašku či plechovku; < 5 deci)
- 4 50–100 cl (1-2 fľašky či plechovky (pol až 1 liter)
- 5 101–200 cl (3-4 fľašky či plechovky (1 až 2 litre)
- 6 >200 cl (5 a viac fliaš, či plechoviek (>2 litre)

O07e. Keď si ostatný raz pil/a nejaký alkohol, bolo to TVRDÉ (rôzne destiláty)? Ak áno, koľko asi?

- 1 Vôbec nikdy nepijem destiláty
- 2 Nepil/a som destilát, keď som posledne pil/a alkohol
- 3 < 8 cl (menej ako 2 pohárik; menej ako 1 deci)
- 4 9-15 cl (2-3 pohárik; 1 až 1,5 deci)
- 5 16-24cl (4-5 pohárov; od 1,5 do 2,5 deci)
- 6 >24 cl (viac ako 5 pohárov; 2,5 deci a viac)

O07c. Keď si ostatný raz pil/a nejaký alkohol, boli to vopred namiešané nápoje (s obsahom cca od 4,5 do 5% alkoholu)? Ak áno, koľko asi?

- 1 Vôbec nikdy nepijem alkopops
- 2 Nepil/a som alkopops, keď som posledne pil/a alkohol
- 3 <50cl (menej než fľašku či plechovku; < 5 deci)
- 4 50–100 cl (1-2 fľašky či plechovky (pol až 1 liter)
- 5 101–200 cl (3-4 fľašky či plechovky (1 až 2 litre)
- 6 >200 cl (5 a viac fliaš, či plechoviek (>2 litre)

O07f. Označ na škále od 1 do 10 ako opitý si bol/a keď si posledne pil/a alkohol (Ak si necítil/a účinok, označ štvorček č. „1“)

Tak opitý/á, že som si
napr. nič nepamätal/a

Vôbec nie

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

11 Vôbec nepijem alkohol

Ďalšie otázky sa taktiež týkajú alkoholu

C20. Koľkokrát si sa opil/a tak, že si sa potácal/a, nedokázal/a poriadne rozprávať, vracal/a si, alebo sa nepamätal/a na to, čo sa stalo?

Označ jednu odpoveď.

	Počet prípadov → 0	1-2	3-5	6-9	10-19	20-39	40 a viac
a) Za celý život.....	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
b) Minulých 12 mesiacov.....	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
c) Posledných 30 dní.....	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	1	2	3	4	5	6	7

C21. V akom veku si (ak vôbec) po PRVÝ RAZ urobil/a niektorú z nasledujúcich vecí?

Označ jednu odpoveď.

	Nikdy	9 rokov alebo menej	10 rokov	11 rokov	12 rokov	13 rokov	14 rokov	15 rokov	16 rokov
a) Vypil/a alkohol (aspoň 1 pohár).....	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
b) Opil/a sa z alkoholu	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	1	2	3	4	5	6	7	8	9

C22. Počas MINULÝCH 12 MESIACOV ako často si pil/a

Označ jednu odpoveď.

	Nikdy	Zriedka	Občas	Často	Vždy
a) lebo Ti to pomáha užívať si na párty?	☐	☐	☐	☐	☐
b) lebo Ti to pomáha proti smútku a nervozite? ..	☐	☐	☐	☐	☐
c) aby si prekonal/a zlú náladu?.....	☐	☐	☐	☐	☐
d) lebo máš rád/rada ten pocit?.....	☐	☐	☐	☐	☐
e) aby si sa dostal/a do dobrej nálady?.....	☐	☐	☐	☐	☐
f) lebo sa tak dá stretávať a lepšie baviť?.....	☐	☐	☐	☐	☐
g) aby si zapadol/la do obľúbenej partie?	☐	☐	☐	☐	☐
h) lebo to zlepšuje párty a oslavy?.....	☐	☐	☐	☐	☐
i) aby si zabudol/la na svoje problémy?.....	☐	☐	☐	☐	☐
j) pretože je to proste zábava?.....	☐	☐	☐	☐	☐
k) aby si sa stal/a obľúbeným/nou?	☐	☐	☐	☐	☐
l) aby si sa necítil/a byť mimo?.....	☐	☐	☐	☐	☐
	1	2	3	4	5

Trankvilizéry a sedatíva, ako Diazepam, Radepur a iné, občas predpisujú lekári, aby ľudom pomohli upokojiť sa, zaspať alebo sa uvoľniť. Lekárne ich vydávajú len na recept.

C23. Užíval/a si niekedy trankvilizéry alebo sedatíva, pretože ti ich predpísal lekár?

Označ jednu odpoveď.

	Nie, nikdy	Áno, ale menej ako 3 týždne	Áno, 3 alebo viac týždňov
Trankvilizéry alebo sedatíva	☐	☐	☐
Lieky na pozornosť alebo hyperaktivitu	☐	☐	☐
	1	2	3

C24. Koľkokrát v živote (ak vôbec) si užil/a niektorý z nasledujúcich liekov bez lekárskeho predpisu?

Označ jednu odpoveď.

	0	1-2	3 a viac krát
--	---	-----	---------------

Trankvilizéry alebo sedatíva	☐	☐	☐
Lieky proti bolesti, aby si sa dostal do nálady	☐	☐	☐
Lieky na pozornosť alebo hyperaktivitu	☐	☐	☐
iné	☐	☐	☐
	1	2	3

Nasledujúce otázky sa týkajú tvojho well-beingu (osobnej pohody)

C25. Vyberte, prosím, pre každé z piatich tvrdení tú odpoveď, ktorá sa najviac blíži tomu, ako ste sa cítil/a v POSLEDNÝCH DVOCH TÝŽDŇOCH

Označ jednu odpoveď	Viac než polovicu času					
	Celý čas	Väčšinu času	Viac než polovicu času	Menej než polovicu času	občas	nikdy
Bol/a som veselý/á a v dobrej nálađe	0	0	0	0	0	0
Bol/a som pokojný/á a uvoľnený/á	0	0	0	0	0	0
Bol/a som aktívny/a a plný/á elánu	0	0	0	0	0	0
Prebúdza/a som sa svieži/a odpočínutý/á	0	0	0	0	0	0
Môj každodenný život bol naplnený vecami, ktoré ma zaujímajú.	0	0	0	0	0	0
	1	2	3	4	5	6

O08 Prečítajte si pozorne každý výrok a označte odpoveď, ktoré najlepšie vystihuje pocity, ktoré ste prežívali počas minulého týždňa. Nie sú žiadne správne a nesprávne odpovede. S odpoveďami na otázky nestrácajte veľa času.

Označ jednu odpoveď	Nikdy	Niekedy	Často	Takmer vždy
Mal/a som problém sa upokojiť.	0	0	0	0
Pociťoval/a som sucho v ústach.	0	0	0	0
Neprežíval/a som žiadne pozitívne pocity	0	0	0	0
Mal/a som problém s dýchaním (napr. dýchal som veľmi rýchlo alebo som lapal po dychu, aj keď som nevykonával fyzickú aktivitu).	0	0	0	0
Bolo pre mňa ťažké prevziať iniciatívu (začať niečo robiť).	0	0	0	0
V určitých situáciách som reagoval/a prehnane	0	0	0	0
Triasol/a som sa (napr. ruky).	0	0	0	0
Cítil/a som sa veľmi nervózne a musel/a som s tým niečo urobiť.	0	0	0	0
Obával/a som sa situácií, v ktorých som mohol/a podľahnúť panike a strápníť sa	0	0	0	0
Mal/a som pocit, že neexistuje nič, na čo by som sa tešil.	0	0	0	0
Cítil/a som sa rozrušený/á	0	0	0	0
Bolo pre mňa ťažké relaxovať.	0	0	0	0
Cítil/a som sa smutne a sklúčene.	0	0	0	0
Nezniesol/a som, keď ma niečo odvádza/a od toho, čo som robil/a	0	0	0	0
Cítil/a som, že podlieham panike	0	0	0	0
Obával som sa, že ma rozhodí nejaká jednoduchá, ale neznáma úloha	0	0	0	0
Mal/a som pocit, že ako človek za veľa nestojím.	0	0	0	0
Cítil/a som, že reagujem precitlivo.	0	0	0	0

Vnímal/a som tlkot svojho srdca (napr. zrýchlenie činnosti srdca, vynechanie úderu), aj keď som nevykonával/a fyzickú aktivitu.	☐	☐	☐	☐
Bál som sa aj bez zjavného dôvodu.	☐	☐	☐	☐
Cítil som, že život nemá zmysel.	☐	☐	☐	☐
	1	2	3	4

Nasledujúce otázky sa týkajú kanabisu (marihuany alebo hašiša)

C26. Čo myslíš, aké ťažké by pre teba bolo získať marihuanu alebo hašiš (kanabis), ak by si chcel/a?

- Nemožné
- Veľmi ťažké
- Dost' ťažké
- Dost' ľahké
- Veľmi ľahké
- Neviem

C27. Koľko ráz (ak vôbec) si užil/a marihuanu alebo hašiš (kanabis)?

Označ jednu odpoveď.

Počet prípadov →	0	1-2	3-5	6-9	10-19	20-39	40 a viac
a) Za celý život.....	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
b) Minulých 12 mesiacov.....	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
c) Posledných 30 dní.....	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	1	2	3	4	5	6	7

C28. Kedy si (ak vôbec) po PRVÝ RAZ vyskúšal marihuanu alebo hašiš (kanabis)?

- Nikdy
- Mal/a som 9 alebo menej rokov
- Mal/a som 10 rokov
- Mal/a som 11 rokov
- Mal/a som 12 rokov
- Mal/a som 13 rokov
- Mal/a som 14 rokov
- Mal/a som 15 rokov
- Mal/a som 16 rokov alebo viac

009. Mal/a si niekedy možnosť vyskúšať kanabis bez toho, aby si ho skúsil/a?

- Nie
- jeden alebo dvakrát
- 3 krát a viac

C29. Užíval/a si počas posledných 12 MESIACOV nasledujúce druhy kanabisu?

Označ jednu odpoveď	Nikdy	Zriedka	Často
C29a Kanabis zmiešaný s tabakom	☐	☐	☐
C29b Konopná živica/hašiš	☐	☐	☐
C29c Rastlinný kanabis/weed	☐	☐	☐
OC29d Konopný olej	☐	☐	☐

OC29e	Jedlé produkty na báze kanabisu	0	0	0
OC29f	E-liquidy na báze kanabisu	0	0	0
		1	2	3

C30. Užil si kanabis počas POSLEDNÝCH 12 MESIACOV?

1 Nie

2 Áno —————> **Stalo sa Ti niečo z nasledujúcich vecí za POSLEDNÝCH 12 MESIACOV?**

Označ jednu odpoveď

	Nikdy	Zriedka	Z času -načas	Dost' často	Veľmi často
a) Fajčil/a si kanabis pred poludním?	☐	☐	☐	☐	☐
b) Fajčil/a si kanabis, keď si bol/a sama?	☐	☐	☐	☐	☐
c) Mal/a si problémy s pamäťou, keď si fajčil/a kanabis?	☐	☐	☐	☐	☐
d) Povedali Ti priatelia alebo niekto z rodiny, že by si mal/a prestať alebo obmedziť fajčenie kanabisu?	☐	☐	☐	☐	☐
e) Pokúsil/a si sa prestať alebo obmedziť fajčenie kanabisu, ale bezúspešne?	☐	☐	☐	☐	☐
f) Mal/a si problémy kvôli užívaniu kanabisu (hádky, bitka, úraz, zlé výsledky v škole, atď.)?	☐	☐	☐	☐	☐
	1	2	3	4	5

Nasledujúce otázky sa týkajú užívania niektorých ďalších drog.

C31. Čo myslíš, aké ťažké by pre teba bolo získať čokoľvek z nižšie uvedeného, ak by si chcel/a?

Označ jednu odpoveď.

	Nemožné	Veľmi ťažké	Dost' ťažké	Dost' ľahké	Veľmi ľahké	Neviem
a) Amfetamíny (psychoton, benzedrin a pod.)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
b) Metamfetamíny (ako pervitín)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
c) Trankvilizéry a sedatíva bez lekárskeho predpisu..	☐	☐	☐	☐	☐	☐
d) Extáza	☐	☐	☐	☐	☐	☐
e) Kokaín	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	1	2	3	4	5	6

C32a. V koľkých prípadoch (ak vôbec) si niekedy užil/a.... ?

Označ jednu odpoveď.

	Počet prípadov → 0	1-2	3 alebo viac
a) Extázu za celý život	☐	☐	☐
b) Extázu za minulých 12 mesiacov	☐	☐	☐
c) Amfetamíny za celý život	☐	☐	☐
d) Amfetamíny za minulých 12 mesiacov	☐	☐	☐
e) Metamfetamíny (pervitín) za celý život	☐	☐	☐
f) Metamfetamíny (pervitín) za minulých 12 mesiacov	☐	☐	☐
f) Syntetické kanabioinidy (HHC) za celý život	☐	☐	☐
g) Syntetické kanabioinidy (HHC) za minulých 12 mesiacov	☐	☐	☐

C32b. V koľkých prípadoch (ak vôbec) si niekedy užil/a.... ?

Označ jednu odpoveď

Počet prípadov → 0 1-2 3 alebo viac

Nasledujúce otázky sa zaoberajú novými drogami, ktorých účinky sú podobné ako pri tradičných nelegálnych drogách (ako je marihuana, extáza, kokaín). Tieto látky sa niekedy volajú „legal highs“, „etno rastlinné látky“, „výskumné chemikálie“ a môžu mať rôzne formy, napríklad ako bylinné zmesi, prášky, kryštály alebo tablety.

C36. Užil/a si niekedy v živote takéto nové drogy?

Označ jednu odpoveď

	Počet prípadov →	0	1-2	3 alebo viac	Neviem/nie som si istý/á
b) Za celý život.....		☐	☐	☐	☐
b) Za minulých 12 mesiacov.....		☐	☐	☐	☐
		1	2	3	4

O11. Ak si ich užil/a za MINULÝCH 12 MESIACOV, aký vzhľad/formu mali tie „nové drogy“ ?

Označ všetko, čo sa na teba vzťahuje

- 1 Neužil/a som také drogy za minulých 12 mesiacov
- 1 Bylinná zmes na fajčenie s účinkami podobnými drogám
- 1 Prášky, kryštály alebo tablety s účinkami podobnými drogám
- 1 Tekutiny (roztoky) s účinkami podobnými drogám
- 1 Niečo iné.....

Nasledujúce otázky sa týkajú rozličných návykových látok

C37. Nakoľko podľa teba EUDIA RISKUJÚ, že si môžu uškodiť (fyzicky alebo ináč), v prípade, že...

Označ jednu odpoveď

	Bez rizika	Mierne riziko	Stredné riziko	Veľké riziko	Neviem
a) občas fajčia cigarety	☐	☐	☐	☐	☐
b) fajčia jednu alebo viac krabičiek denne.....	☐	☐	☐	☐	☐
c) skúsia raz-dvakrát e-cigarety	☐	☐	☐	☐	☐
d) fajčia e-cigarety denne.....	☐	☐	☐	☐	☐
e) skoro každý deň si vypijú 1-2 poháre.....	☐	☐	☐	☐	☐
f) skoro každý deň si vypijú 4-5 pohárov.....	☐	☐	☐	☐	☐
g) každý víkend si vypijú 5 a viac pohárov.....	☐	☐	☐	☐	☐
h) občas užívajú žuvací tabak	☐	☐	☐	☐	☐
i) pravidelne užívajú žuvací tabak.....	☐	☐	☐	☐	☐
j) občas užívajú zahrievaný tabakový produkt....	☐	☐	☐	☐	☐
k) pravidelne užívajú zahrievaný tabak.....	☐	☐	☐	☐	☐
l) občas pijú energetický nápoj.....	☐	☐	☐	☐	☐
m) pravidelne pijú energetický nápoj.....	☐	☐	☐	☐	☐
	1	2	3	4	5

C38. Nakoľko podľa teba EUDIA RISKUJÚ, že si môžu uškodiť (fyzicky alebo ináč), v prípade, že...

Označ jednu odpoveď

	Bez rizika	Mierne riziko	Stredné riziko	Veľké riziko	Neviem
a) vyskúšajú 1-2x marihuanu (kanabis, trávu)....	☐	☐	☐	☐	☐
b) príležitostne fajčia marihuanu alebo hašiš.....	☐	☐	☐	☐	☐
c) pravidelne fajčia marihuanu alebo hašiš.....	☐	☐	☐	☐	☐

d) 1-2 krát vyskúšajú extázu	☐	☐	☐	☐	☐
e) pravidelne berú extázu.....	☐	☐	☐	☐	☐
f) 1-2 krát vyskúšajú amfetamíny (ako péčko)....	☐	☐	☐	☐	☐
g) pravidelne berú amfetamíny	☐	☐	☐	☐	☐
h) 1-2 krát vyskúšajú syntetické kanabinoidy	☐	☐	☐	☐	☐
i) berú syntetické kanabinoidy pravidelne	☐	☐	☐	☐	☐
j) 1-2 krát vyskúšajú syntetické katinoidy	☐	☐	☐	☐	☐
k) berú syntetické katinoidy pravidelne.....	☐	☐	☐	☐	☐
l) 1-2 krát vyskúšajú syntetické opoidy	☐	☐	☐	☐	☐
m) berú syntetické opoidy pravidelne.....	☐	☐	☐	☐	☐
	1	2	3	4	5

O12 Zažili ste za POSLEDNÝCH 12 MESIACOV nasledujúce veci?

Označ všetky relevantné možnosti.

		Nikdy	áno, pod vplyvom alkoholu	Áno, pod vplyvom drogy	Áno, ale NIE pod vplyvom alkoholu/dro gy
O12a	Bitka	☐	☐	☐	☐
O12b	Nehoda alebo zranenie	☐	☐	☐	☐
O12c	Poškodené alebo stratené predmety alebo oblečenie	☐	☐	☐	☐
O12d	Vážna hádka	☐	☐	☐	☐
O12e	Obet' krádeže alebo lúpeže	☐	☐	☐	☐
O12f	Problémy s políciou	☐	☐	☐	☐
O12g	Hospitalizovaný alebo prijatý na pohotovosť z dôvodu ťažkej intoxikácie	☐	☐	☐	☐
O12h	Hospitalizovaný alebo prijatý na pohotovosť z dôvodu nehody alebo zranenia	☐	☐	☐	☐
O12i	Pohlavný styk bez kondómu	☐	☐	☐	☐
O12j	Obet' neželaného sexuálneho styku	☐	☐	☐	☐
O12k	Úmyselne si ublížiť	☐	☐	☐	☐
O12l	Riadiť moped, auto alebo iné motorové vozidlo	☐	☐	☐	☐
O12m	Byť účastníkom nehody počas jazdy	☐	☐	☐	☐
O12n	Plávali ste v hlbokjej vode (bazén, rieka, jazero alebo more)	☐	☐	☐	☐
		1	1	1	1

Nasledujúce otázky sa týkajú internetu a sociálnych sietí

C39. Do akej miery súhlasíš, alebo nesúhlasíš s nasledujúcimi tvrdeniami o sociálnych siet'ach (komunikácia s ostatnými na internete cez Facebook, Skype, Snapchat, Instagram, a pod.)?

Označ jednu odpoveď.

	Silne súhlasím	Čiastočne súhlasím	Ani tak, ani tak	Čiastočne nesúhlasím	Silne nesúhlasím
a) Myslím, že trávim príliš mnoho času na sociálnych siet'ach.....	☐	☐	☐	☐	☐
b) Mávam zlú náladu, keď nemôžem byť on-line na sociálnych siet'ach	☐	☐	☐	☐	☐
c) Moji rodičia hovoria, že trávim príliš					

mnoho času na sociálnych sieťach 1 2 3 4 5

Nasledujúce otázky sa týkajú počítačových hier

C40. Koľko hodín si za MINULÝCH 30 DNÍ strávil/a hraním hier s inými ľuďmi za použitia počítača, tabletu, konzoly, smartfónu či iného elektronického prístroja (strategické, dobrodružné, vojnové hry)?

Označ jednu odpoveď

	Ani jednu	Pol hodiny či menej	Asi hodinu	Asi 2-3 hodiny	Asi 4-5 hodín	6 hodín a viac
a) Za deň školského vyučovania	☐	☐	☐	☐	☐	☐
b) Za deň mimo vyučovania (víkend, prázdniny).....	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	1	2	3	4	5	6

C41. Koľko dní si za MINULÝCH 7 DNÍ strávil/a hraním hier s inými ľuďmi za použitia počítača, tabletu, konzoly, smartfónu či iného elektronického prístroja (strategické, dobrodružné, vojnové hry)?

1 ☐ Ani jeden	5 ☐ 4 dni
2 ☐ 1 deň	6 ☐ 5 dní
3 ☐ 2 dni	7 ☐ 6 dní
4 ☐ 3 dni	8 ☐ 7 dní

C42. Do akej miery súhlasíš, alebo nesúhlasíš s nasledujúcimi tvrdeniami o hraní hier na počítači, tablete, konzole, smartfóne alebo na inom elektronickom prístroji?

Označ jednu odpoveď.

	Silne súhlasím	Čiastočne súhlasím	Ani tak, ani tak	Čiastočne nesúhlasím	Silne nesúhlasím
a) Myslím, že trávim príliš mnoho času hraním hier.....	☐	☐	☐	☐	☐
b) Mávam zlú náladu, keď nemôžem tráviť čas hraním hier.....	☐	☐	☐	☐	☐
c) Moji rodičia hovoria, že trávim príliš mnoho času hraním hier.....	☐	☐	☐	☐	☐
	1	2	3	4	5

Ďalšie otázky sa týkajú gamblingu – hrania o peniaze (hracie automaty, karty, kocky, stávky na šport, lotérie) na internete aj mimo internetu (vo fyzických priestoroch)

C43. Ako často (ak vôbec) si hral/a o peniaze za MINULÝCH 12 MESIACOV?

1 V minulých 12 mesiacoch som nehral/a o peniaze
 2 Raz mesačne alebo menej
 3 2-4 krát mesačne
 4 2-3 krát alebo viac týždenne

C44. Koľko času si hral/a o peniaze za TYPICKÝ DEŇ počas MINULÝCH 12 MESIACOV?

1 V minulých 12 mesiacoch som nehral/a o peniaze
 2 Menej než 30 minút
 3 30 minút až hodinu
 4 Od 1 do 2 hodín
 5 Od 2 do 3 hodín

6 3 hodiny alebo viac

C45. Ako často si hral/a o peniaze viac ako dve hodiny (pri jednej príležitosti) počas MINULÝCH 12 MESIACOV?

- 1 V minulých 12 mesiacoch som nehral/a o peniaze
2 Nikdy
3 Menej než raz mesačne
4 Raz za mesiac
5 Raz za týždeň
6 Denne alebo skoro denne

C46. Ak si hral/a o peniaze (na fyzických miestach v bare alebo v klube) počas MINULÝCH 12 MESIACOV, ktoré z hier to boli?

Označ jednu odpoveď.

	Nehral/a som tieto hry	1x mesačne či menej	2 až 4x mesačne	2 až 3x týždenne alebo viac
a) Hracie automaty (ovocné plody, „new slots“).....	☐	☐	☐	☐
b) Karty alebo ruletu (poker, black jack, kocky atď.).....	☐	☐	☐	☐
c) Lotérie (scratch, bingo, keno atď.).....	☐	☐	☐	☐
d) Stávky na šport alebo zvieratá (kone, psy atď.).....	☐	☐	☐	☐
	1	2	3	4

C47. Ak si hral/a o peniaze ONLINE počas MINULÝCH 12 MESIACOV, ktoré z hier to boli?

Označ jednu odpoveď.

	Nehral/a som tieto hry	1x mesačne či menej	2 až 4x mesačne	2 až 3x týždenne alebo viac
a) Hracie automaty (ovocné plody, „new slots“).....	☐	☐	☐	☐
b) Karty alebo ruletu (poker, black jack, kocky atď.).....	☐	☐	☐	☐
c) Lotérie (scratch, bingo, keno atď.).....	☐	☐	☐	☐
d) Stávky na šport alebo zvieratá (kone, psy atď.).....	☐	☐	☐	☐

A napokon si predstav ešte hranie o peniaze vo všeobecnosti:

C48. Pocítil/a si už niekedy potrebu vyhrávať viac a viac peňazí?

- Nie
 Áno

C49. Musel/a si už niekedy klamať pre Teba dôležitým ľuďom o koľko peňazí si hral?

- Nie
 Áno

Nasledujúce otázky sú o твоjich rodičoch. Ak ťa vychovávali adoptívni rodičia, nevlastní rodičia, alebo iné osoby, odpovedaj za nich. Ak máš napríklad nevlastného otca, aj biologického otca, odpovedz iba za toho, ktorý bol pri tvojej výchove dôležitejší.

C50. Akú najvyššiu úroveň vzdelania dosiahol tvoj otec?

- Skončil základnú školu, alebo menej

- Skončil učňovku
- Strednú školu (s maturitou)
- Niekoľko semestrov na vysokej škole (bakalárske VŠ vzdelanie)
- Skončil vysokú školu (univerzitu, magisterské vzdelanie)
- Neviem
- Nič z uvedeného

C51. Akú najvyššiu úroveň vzdelania dosiahla tvoja matka?

- Skončila základnú školu, alebo menej
- Skončila učňovku
- Strednú školu (s maturitou)
- Niekoľko semestrov na vysokej škole (neúplné VŠ vzdelanie)
- Skončila vysokú školu (univerzitu, úplné VŠ vzdelanie)
- Neviem
- Nič z uvedeného

C52. Ako sa má tvoja rodina v porovnaní s inými rodinami na Slovensku?

- Oveľa lepšie
- O dosť lepšie
- O niečo lepšie
- Rovnako
- O niečo horšie
- O dosť horšie
- Oveľa horšie

C53. Ktorí z uvedených ľudí žijú v tej istej domácnosti/bydlisku, ako ty?

Označ všetko čo platí

☐ Žijem sám/sama	☐ Brat(ia)
☐ Otec	☐ Sestra(y)
☐ Nevlastný otec	☐ Starí rodičia (jeden alebo obaja)
☐ Matka	☐ Iný príbuzný (1 alebo viac)
☐ Nevlastná matka	☐ Nie príbuzná/é osoba/y (napr. na internáte, Centre pre deti a rodinu a pod.)

C54. Ako často o tebe platia nasledujúce vety?

Označ jednu odpoveď.

	Skoro vždy	Často	Občas	Zriedka	Skoro nikdy
a) Moji rodičia určujú pravidlá toho, čo smiem robiť doma	☐	☐	☐	☐	☐
b) Rodičia určujú pravidlá toho, čo smiem robiť vonku.....	☐	☐	☐	☐	☐
c) Moji rodičia vedia, s kým som po večeroch.....	☐	☐	☐	☐	☐
d) Moji rodičia vedia, kde som po večeroch.....	☐	☐	☐	☐	☐
e) Ľahko si môžem požičať peniaze od matky alebo otca.....	☐	☐	☐	☐	☐
f) Ľahko dostanem peniaze ako dar od matky alebo otca	☐	☐	☐	☐	☐
	1	2	3	4	5

C55. Chceli by sme vedieť, čo si myslíš o nasledujúcich výrokoch. Prečítaj si ich pozorne, a potom sa pokús vyjadriť pocit, ktorý v Tebe vyvolali.

Označ jednu odpoveď	Veľmi silne nesúhlasím	2	3	4	5	6	Veľmi silne súhlasím
a) Moja rodina sa mi naozaj snaží pomôcť.....	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
b) Mám potrebnú emočnú podporu od rodiny.....	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
c) Viem s rodinou hovoriť o mojich problémoch.....	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
d) Rodina mi pomáha s mojimi rozhodnutiami.....	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	1	2	3	4	5	6	7

C56. Chceli by sme vedieť, čo si myslíš o nasledujúcich výrokoch. Prečítaj si ich pozorne, a potom sa pokús vyjadriť pocit, ktorý v Tebe vyvolali.

Označ jednu odpoveď	Veľmi silne nesúhlasím	2	3	4	5	6	Veľmi silne súhlasím
a) Moji priatelia sa mi naozaj snažia pomôcť.....	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
b) Môžem rátať s podporou priateľov	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
c) Delím sa s priateľmi o radosť aj smútok.....	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
d) Hovorím s priateľmi o mojich problémoch.....	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	1	2	3	4	5	6	7

C57. Vedia tvoji rodičia, kde tráviš víkendové/sobotné večery?

- 1 Vždy to vedia
 2 Dosť často to vedia
 3 Občas to vedia
 4 Obvykle to nevedia

O14. Ak by si bol/a niekedy užil/a marihuanu alebo hašiš, myslíš si, že v tomto dotazníku by si to bol/a povedal/a?

- 1 Už som povedal/a, že som to užil/a
 2 Určite áno
 3 Asi áno
 4 Asi nie
 5 Určite nie

Nasledujúce otázky sú o preventívnych aktivitách.

Spomeň si na POSLEDNÉ DVA ROKY. Zúčastnil si sa nasledujúcich aktivít?

C58. Informačné prednášky o účinkoch a možných rizikách:

Označ jednu odpoveď.	Nikdy	Raz	Viac ako jedenkrát
Alkohol	☐	☐	☐
Tabak	☐	☐	☐
Iné drogy	☐	☐	☐
Gambling, Gaming or Internetové závislosti	☐	☐	☐
	1	2	3

C59. Vzdelávanie (t. j. interaktívne, nie prednášky) o lepšej interakcii a komunikácii s ostatnými: vyjadrovanie pocitov, empatia, komplimenty, zvládanie tlaku rovesníkov (tréning sociálnych zručností)

- Nikdy
- Raz
- Viac ako jedenkrát

C60. Vzdelávanie (t. j. interaktívne, nie prednášky) zamerané na vlastnú osobu: ovládanie impulzov, hnevu, stanovovanie cieľov a zámerov, všímavosť (tréning osobných zručností)

- Nikdy
- Raz
- Viac ako jedenkrát

C61. Vzdelávanie, ako analyzovať články a médiá a odhaliť zamýšľané posolstvá, proti manipulácii/aby sa s nimi dalo menej manipulovať (mediálna gramotnosť)

- Nikdy
- Raz
- Viac ako jedenkrát

C62. Kto zvyčajne tieto aktivity zabezpečoval?

Označte všetky vyhovujúce možnosti.

- Za posledné 2 roky som sa nezúčastnil žiadnej z vyššie uvedených aktivít
- Učiteľ
- Iný školský zamestnanec
- Policajt
- Externý odborník
- Bývalý užívateľ drog
- iný

C63. Kde si sa zvyčajne zúčastňoval na týchto aktivitách.

Označte všetky vyhovujúce možnosti.

- Za posledné 2 roky som sa nezúčastnil žiadnej z vyššie uvedených aktivít
- V škole
- Mimo školy
- V škole po vyučovaní

Nasledujúce otázky sú o tebe a o tom, čo si myslíš o druhých

O15. Ktorá z nasledujúcich možností najlepšie vystihuje tvoj školský priemer na konci posledného polroka?

- Výborný
- Chválitebný
- Dobrý
- Dostatočný
- Nedostatočný

O16. Ako si zvyčajne spokojný so...

Označ jednu odpoveď.	Veľmi spokojný	Spokojný	Ani ani	Nespokojný	Vôbec nie som spokojný	Taký človek neexistuje
vzťahom so svojou mamou?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
vzťahom so svojim otcom?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
vzťahom so svojimi priateľmi?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	1	2	3	4	5	6

O17. Čo si myslíš, aká by bola reakcia tvojej mamy na nasledujúce veci?

Označ jednu odpoveď.	Nedovolila by mi to	Odradila by ma od toho	Nevadilo by jej to	Schvaľovala by to	Neviem
Opiť sa	☐	☐	☐	☐	☐
Fajčiť	☐	☐	☐	☐	☐
Užiť marihuanu	☐	☐	☐	☐	☐
Užiť extázu	☐	☐	☐	☐	☐
	1	2	3	4	5

O18. Čo si myslíš, aká by bola reakcia tvojho otca na nasledujúce veci?

Označ jednu odpoveď.	Nedovolil by mi to	Odradil by ma od toho	Nevadilo by mu to	Schvaľoval by to	Neviem
Opiť sa	☐	☐	☐	☐	☐
Fajčiť	☐	☐	☐	☐	☐
Užiť marihuanu	☐	☐	☐	☐	☐
Užiť extázu	☐	☐	☐	☐	☐
	1	2	3	4	5

O19a. Koľko z tvojich priateľov, podľa tvojho odhadu, ...

Označ jednu odpoveď.	žiadny	zopár	niekoľkí	väčšina	všetci
fajčí cigarety?	☐	☐	☐	☐	☐
fajčí e-cigarety?	☐	☐	☐	☐	☐
pije alkoholické nápoje (pivo, cider, miešané nápoje, víno, tvrdý alkohol)?	☐	☐	☐	☐	☐
sa opije?	☐	☐	☐	☐	☐
fajčí marihuanu?	☐	☐	☐	☐	☐
užíva trankvilizéry alebo sedatíva (bez lekárskeho predpisu)?	☐	☐	☐	☐	☐
Užíva extázu/MDMA?	☐	☐	☐	☐	☐
fetuje?	☐	☐	☐	☐	☐
pije energetické nápoje?	☐	☐	☐	☐	☐
	1	2	3	4	5

O19b. Myslíš si, že jeden alebo obaja tvoji rodičia majú niektorú z týchto skúseností?

Označ jednu odpoveď.	Nikto	Iba otec	Iba matka	obidva ja	neviem
fajčí cigarety	☐	☐	☐	☐	☐
Fajčí e-cigarety	☐	☐	☐	☐	☐
pije alkoholické nápoje (pivo, cider, miešané nápoje, víno, tvrdý alkohol)	☐	☐	☐	☐	☐
Opije sa	☐	☐	☐	☐	☐
Fajčí marihuanu	☐	☐	☐	☐	☐

Užíva trankvizéry alebo sedatíva (bez lekárskeho predpisu)	0	0	0	0	0
Užíva trankvilizéry alebo sedatíva (na lekársky predpis)	0	0	0	0	0
Užíva iné nelegálne drogy	0	0	0	0	0
Hrá hazard o peniaze	0	0	0	0	0
	1	2	3	4	5

Nasledujú ešte otázky o pití alkoholu

O20. Táto otázka je o pití alkoholu za POSLEDNÝCH 7 DNÍ.

Venujte prosím pozornosť veľkostiam obsahu fliaš a pohárov!

Odpovedzte prosím na každú otázku. Ak ste nápoj nepili nápoj, uveďte „0“.

O20a. Koľko dní (ak nejaké) si si dal nejaký alkoholický nápoj?

Za posledných 7 dní som pil alcohol dní
(0 = žiadny; 7 = každý deň)

O20b. Koľko fliaš alebo pohárov piva si vypil/a?

Za posledných 7 dní som vypil/a pohárov alebo fliaš piva
(0 = nevypil/a som žiadne pivo)

1 malá fľaša alebo
1 pohár malého piva
= 0.33l

O20c. Koľko pohárov vína alebo šumivého vína si vypil/a?

Za posledných 7 dní so vypil/a pohárov vína alebo šumivého vína
(0 = nevypil/a som žiadne víno alebo šumivé víno)

1 malý pohár vína
alebo šumivého vína
= 0.1l

O20d. Koľko pohárov tvrdého alkoholu si vypil/a?

Za posledných 7 dní som vypil/a pohárov destilátu
(0 = nepil som žiadny destilát)

1 pohár destilát
= 0.04l

O20e. Koľko pohárov alkoholického miešaného nápoja si vypil/a?

Za posledných 7 dní som vypil/a pohárov alkoholického miešaného nápoja
(0 = nepil/a som žiadny alkoholický miešaný nápoj)

1 pohár miešaného
alkoholického nápoja
= 0.33l

O21. Spomeň si na POSLEDNÝCH 30 DNÍ. Koľko ráz (ak vôbec) si si kúpil/a pivo, cider, alkoholické miešané nápoje, víno alebo destilát v obchode (potraviny, obchod s alkoholom, kiosk alebo čerpacia stanica) pre vlastnú potrebu (konzumácia vonku).

Označ jednu odpoveď.

	Počet prípadov					
	0	1-2	3-5	6-9	10-19	20 alebo viac
Pivo (tradičné i Radler)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Cider/mušť	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Vopred miešané nápoje	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Víno	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Destilát	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	1	2	3	4	5	6

O22. Spomeň si ešte raz na POSLEDNÝCH 30 DNÍ. Koľko raz (ak vôbec) si vypil pivo, cider,

vopred miešané nápoje, víno alebo destilát v pube, bare, reštaurácii alebo na diskotéke (vo vnútorných priestoroch).

Označ jednu odpoveď.

	Počet prípadov					
	0	1-2	3-5	6-9	10-19	20 alebo viac
Pivo	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Cider	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Vopred miešané nápoje	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Víno	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Destilát	☐	☐	☐	☐	☐	☐

O23. Spomeň si na posledný deň, kedy si pil/a alkohol. Kde si bol, keď si vtedy pil?

Označ všetko čo platí.

☐ Nikdy som nepil alkohol.
☐ Doma
☐ U niekoho doma
☐ Vonku na ulici, v parku, pri vode alebo inde vonku
☐ V bare alebo v pube
☐ V disko klube
☐ V reštaurácii
☐ Na inom mieste

Teraz nasledujú dve otázky o energetických drinkoch

O24. Koľko raz (ak vôbec) si si dal/a energetický nápoj? (Nepočítajú sa "športové nápoje").

Označ jednu odpoveď.

	Počet prípadov						
	0	1-2	3-5	6-9	10-19	20-39	40 alebo viac
Za celý život	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Minulých 12 mesiacov	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Posledných 30 dní	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	1	2	3	4	5	6	7

O25. Koľko raz (ak vôbec) si vypil/a energetický nápoj spolu s alkoholom. (Nepočítajú sa "športové nápoje")

Označ jednu odpoveď.

	Počet prípadov						
	0	1-2	3-5	6-9	10-19	20-39	40 alebo viac
Za celý život	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Minulých 12 mesiacov	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Posledných 30 dní	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	1	2	3	4	5	6	7

O26. Prečítaj si nižšie uvedené tvrdenia týkajúce sa používania internetu. Uveď, ako často sa tá tieto tvrdenia týkajú

Označ jednu odpoveď	Nikdy	Zriedka	Niekedy	Často	Veľmi často
Ako často je pre teba ťažké prestať používať internet, keď si online?	0	0	0	0	0
Ako často pokračuješ v používaní internetu napriek tomu, že si s ním chcel/a prestať?	0	0	0	0	0
Ako často ti ostatní (napr. rodičia, priatelia) hovoria, že by si mal/a používať internet menej?	0	0	0	0	0
Ako často uprednostňuješ používanie internetu namiesto trávenia času s ostatnými (napr. rodičmi, priateľmi)?	0	0	0	0	0
Ako často máš nedostatok spánku kvôli internetu?	0	0	0	0	0
Ako často myslíš na internet, aj keď nie si online?	0	0	0	0	0
Ako často sa tešíš, že si zase sadneš k internetu?	0	0	0	0	0
Ako často by si mal/a používať internet menej?	0	0	0	0	0
Ako často si sa neúspešne pokúšal/a stráviť menej času na internete?	0	0	0	0	0
Ako často sa ponáhľaš urobiť so domáce úlohy, aby si sa dostal/a na internet?	0	0	0	0	0
Ako často zanedbávaš svoje každodenné povinnosti (práca, škola alebo rodinný život), pretože radšej si na internete?	0	0	0	0	0
Ako často chodíš na internet, keď sa cítiš na dne?	0	0	0	0	0
Ako často používaš internet, aby si unikol/a pred smútkom alebo si uľavil/a od negatívnych pocitov?	0	0	0	0	0
Ako často sa cítiš nepokojný/á, frustrovaný/á alebo podráždený/á, keď nemôžeš používať internet?	0	0	0	0	0
	1	2	3	4	5

027

Prečítaj si nižšie uvedené tvrdenia týkajúce sa hrania.

Keď si spomenieš na POSLEDNÝCH 12 MESIACOV, do akej miery súhlasíš s nasledujúcimi tvrdeniami?

Označ jednu odpoveď.	Rozhodne nesúhlasím	Trochu nesúhlasím	Čiastočne súhlasím čiastočne aj nesúhlasím	Trochu súhlasím	Rozhodne súhlasím
Často hrám hry častejšie a dlhšie, ako som plánoval/a alebo ako som sa dohodol/a s rodičmi	0	0	0	0	0
Často nemôžem prestať hrať, aj keď by to bolo rozumné, alebo by mi napríklad rodičia povedali, aby som prestal/a	0	0	0	0	0
Často sa nezaobieram záujmami mimo digitálneho sveta (napr. stretávanie sa s priateľmi alebo partnerom v reálnom živote, navštevovanie športových klubov, čítanie kníh, hudba), pretože uprednostňujem hranie.	0	0	0	0	0
Zanedbávam každodenné povinnosti (napr. nákup potravín, upratanie po sebe, upratovanie izby, povinnosti do školy/práce), pretože preferujem hranie	0	0	0	0	0
Často pokračujem v hraní hier, aj keď mi to spôsobuje problémy s ostatnými (napr. s mojimi rodičmi, súrodencami, priateľmi, partnerom, učiteľmi)	0	0	0	0	0
Pokračujem v hraní, aj keď to negatívne ovplyvňuje môj výkon v škole (napr. meškaním, neúčastou na vyučovaní, zanedbávaním domácich úloh, horšími známkami)	0	0	0	0	0

Kvôli hraniu zanedbávam svoj vzhľad, osobnú hygienu a/alebo svoje zdravie (napr. spánok, výživu, cvičenie)	0	0	0	0	0
Kvôli hraniu riskujem, že stratím dôležité vzťahy (priatelia, rodina, partner) alebo som ich už stratil	0	0	0	0	0
Kvôli hraniu mám problémy v škole (napr. zlé známky na vysvedčení, neschopnosť pokračovať do ďalšieho ročníka, slabé referencie, pokarhanie/podmienečné vylúčenie)	0	0	0	0	0
	1	2	3	4	5

Ako často si za posledný rok zaznamenal/a takéto problémy, konflikty alebo ťažkosti v dôsledku hrania?

Označ odpoveď.	Nikdy	Iba pár dní	Dlhší čas	Skoro denne
Vyskytovalo sa to len v niekoľkých dňoch, počas dlhších období niekoľkých dní až týždňov, alebo to bolo takmer denne?	0	0	0	0
	1	2	3	4

Ďalšie otázky sa týkajú látok na ZVYŠOVANIE VÝKONU.

- M01. Užil/a si niekedy vo svojom živote z vlastnej iniciatívy (bez predpisu lekára) nejakú stimulačnú látku s cieľom zlepšiť tvoj výkon v štúdiu? Napríklad, aby si zostal/a hore a učil/a sa celú noc alebo aby si sa učil/a rýchlejšie. Nepočítajte kávu, čaj alebo kolové nápoje alebo energetické nápoje.**

- Nie
 Áno

- M02. Ak si užil/a takúto stimulačnú látku (bez lekárskeho predpisu) s cieľom zlepšiť svoj výkon v štúdiu, kde si látku získal/a?**

Označ čo platí.

- Nikdy som neužil/a
 Ponúkol mi ju člen rodiny, priateľ alebo známy
 Od dílera na ulici
 Cez internet
 Z lekárne bez lekárskeho predpisu
 V obchode

SLOVENSKÉ OTÁZKY /SLOVAK Questions

V poslednej časti dotazníka sú otázky o správaní počas minulého roka ktoré súvisia s agresívnym správaním resp. šikanovaním.

- S1. Počul si o tom, že na vašej škole niekoho šikanovali (ponižovali, napádali)?**
a) Nikdy. b) Zriedka (1-2x ročne) c. Občas (1-2x mesačne) d. Často (1-2x týždenne) e. Každý deň
- S2. Bol si sám/a svedkom, ako niekoho šikanovali (slovne alebo fyzicky napádali)?**
a) Nikdy. b) Zriedka (1-2x ročne) c. Občas (1-2x mesačne) d. Často (1-2x týždenne) e. Každý deň
- S3. Bol si v skupine, ktorá niekoho zbila (chlapca či dievča)?**
a) Nikdy. b) Zriedka (1-2x ročne) c. Občas (1-2x mesačne) d. Často (1-2x týždenne) e. Každý deň
- S4. Bol si v skupine, ktorá sa z niekoho vysmievala (posmech, nadávky, prezývky)?**
a) Nikdy. b) Zriedka (1-2x ročne) c. Občas (1-2x mesačne) d. Často (1-2x týždenne) e. Každý deň
- S5. Napadol/a si niektorého zo svojich učiteľ'ov fyzicky (udrieť, sotíť a pod.)?**
a) Nikdy. b) Zriedka (1-2x ročne) c. Občas (1-2x mesačne) d. Často (1-2x týždenne) e. Každý deň

S6. Napadol/a si niektorého zo svojich učiteľov slovné (nadávky, vyhrážky a pod.)?

a) Nikdy. b) Zriedka (1-2x ročne) c. Občas (1-2x mesačne) d. Často (1-2x týždenne) e. Každý deň

S7. Stalo sa, že teba samého niekto šikanoval (opakovane fyzicky alebo slovné napádal)?

a) Nikdy. b) Zriedka (1-2x ročne) c. Občas (1-2x mesačne) d. Často (1-2x týždenne) e. Každý deň

S8. Stalo sa, že ty sám/a si niekoho šikanoval (opakovane fyzicky alebo slovné napádal)?

a) Nikdy. b) Zriedka (1-2x ročne) c. Občas (1-2x mesačne) d. Často (1-2x týždenne) e. Každý deň

S9. Stalo sa, že teba samého/samu zbila nejaká skupina?

a) Nikdy. b) Zriedka (1-2x ročne) c. Občas (1-2x mesačne) d. Často (1-2x týždenne) e. Každý deň

S10. Stalo sa, že z teba samého/samej si robila posmech nejaká skupina?

a) Nikdy. b) Zriedka (1-2x ročne) c. Občas (1-2x mesačne) d. Často (1-2x týždenne) e. Každý deň

Otázky na tému kyberšikanovalia (agresívneho správania v online priestore)

Označte jednu odpoveď	Nikdy	Niekedy	občas	často	stále
1. Ako často si uverejnil/a alebo preposlal/a niečo zahanbujúce o inej osobe online?	0	0	0	0	0
2. Ako často si poslal/a alebo preposlal/a niekomu zraňujúcu správu elektronicky (e-mailom, textovou správou, na Facebooku atď.)?	0	0	0	0	0
3. Ako často si zverejnil/a, poslal/a alebo preposlal/a niekomu zahanbujúcu fotografiu alebo video niekoho iného, ktoré nechcel/a aby videl niekto iný?	0	0	0	0	0
4. Ako často si zverejnil/a alebo poslal/a zraňujúci komentár na fotografiu alebo video niekoho iného (napr. si si robil/a srandu z toho ako vyzerá)?	0	0	0	0	0
5. Ako často si zverejnil/a alebo poslal/a správu s úmyslom zámerne vylúčiť určitú osobu alebo skupinu ľudí.	0	0	0	0	0
6. Ako často si zverejnil/a alebo preposlal/a niečo súkromné o inej osobe, čo nechcel/a, aby vedeli ostatní ľudia?	0	0	0	0	0
7. Ako často si poslal/a mail alebo inú textovú správu na šírenie fám alebo klebiet o niekom inom?	0	0	0	0	0
8. Ako často si mal/a zraňujúce komentáre o niekoho rase alebo etnicite?	0	0	0	0	0
9. Ako často si písal/a textové správy so zraňujúcimi komentármi o niekoho vnímanej sexuálnej orientácii?	0	0	0	0	0
10. Ako často si písal/a textové správy so zraňujúcimi komentármi o niekoho sexuálnom správaní (napr. nazval/a ho/ju hanlivo)?	0	0	0	0	0
11. Ako často si mal/a sexuálne narážky na niekoho iného online, aby si ich priviedol/a do rozpakov alebo bol/a na nich zlý/zlá?	0	0	0	0	0
12. Ako často si posielal/a sexuálny obsah (fotky alebo vtípy) niekomu inému online, aby si ho uviedol/a do rozpakov alebo bol/a na nich zlý/zlá?	0	0	0	0	0
13. Ako často sa ti stalo, že niekto o tebe zverejnil alebo preposlal online niečo zahanbujúce alebo zlé?	0	0	0	0	0
14. Ako často sa ti stalo, že si dostal/a zraňujúcu správu od niekoho (emailom, textovou správou alebo chatom)?	0	0	0	0	0
15. Ako často sa ti stalo, že niekto zverejnil alebo preposlal online zahanbujúcu fotografiu alebo video, ktoré si nechcel/a aby videli ostatní ľudia?	0	0	0	0	0
16. Ako často sa ti stalo, že niekto uverejňoval zraňujúce komentáre o твоjich fotkách alebo videách?	0	0	0	0	0
17. Ako často sa ti stalo, že si bol/a zámerne vylúčený/á alebo vynechaný/á z konverzácie online?	0	0	0	0	0
18. Ako často sa ti stalo, že niekto uverejňoval alebo preposielal iným ľuďom niečo súkromné o tebe čo si nechcel aby vedeli?	0	0	0	0	0
19. Ako často sa ti stalo, že niekto o tebe rozširoval fámy alebo klebety online?	0	0	0	0	0
20. Ako často sa ti stalo, že si dostal/a zraňujúce komentáre alebo správy online o tvojej rase alebo etnicite?	0	0	0	0	0
21. Ako často sa ti stalo, že si dostal/a zraňujúce komentáre alebo správy online o tvojej vnímanej sexuálnej orientácii?	0	0	0	0	0
22. Ako často sa ti stalo, že si dostal/a zraňujúce komentáre alebo správy online o tvojom vnímanom sexuálnom správaní (napr. ťa niekto nazval veľmi hanlivo)?	0	0	0	0	0

23. Ako často sa ti stalo, že si dostal/a sexuálnu správu od niekoho, s úmyslom zahanbiť ťa alebo byť na teba zlý/zlá?	☐	☐	☐	☐	☐
24. Ako často sa ti stalo, že si dostal/a sexuálny obsah (fotky alebo vtipy) od niekoho, s úmyslom zahanbiť ťa alebo byť na teba zlý/zlá?	☐	☐	☐	☐	

Veríme, že Tvoje odpovede boli presné a úprimné.

Ešte raz Ti ďakujeme za spoluprácu !

LITERATÚRA

- Andersson, B., Hibell, B., Beck, F., Choquet, M., Kokkevi, A., Fotiou, A., Molinaro, S., Nociar, A., Sieroslowski, J., & Trapencieris, M. (2007). *Alcohol and drug use among European 17–18 year old students*. Stockholm: Modintryckoffset AB.
- Banárová, K., & Čerešník, M. (2024). Self-regulation and risk behavior of adolescents aged 15–20. *Adiktologie*, 24(2), 131–139. <https://doi.org/10.35198/01-2024-002-0002>
- Čerešník, M., Tomšík, R., Dolejš, M., & Suchá, J. (2018). Impulsivity predicting adolescent risk behaviour. *Československá psychologie: časopis pro psychologickou teorii a praxi*, 62(5), 503-512.
- Čerešník, M., Tomšík, R., & Čerešníková, M. (2017). Risk behaviour and attachment of adolescents in lower secondary education in Slovakia. *TEM Journal*, 6(3), 534-539. DOI 10.18421/TEM63- 14
- Gual, A., Anderson, P., Segura, L., & Colom, J. (2007). *Alkohol a primárna zdravotná starostlivosť: Výcvikový program na identifikáciu a krátke intervencie*. Bratislava: Asklepios. Adaptácia a preklad: A. Nociar.
- Hibell, B., Guttormsson, U., Ahlström, S., Balakireva, O., Bjarnason, T., Kokkevi, A., & Kraus, L. (2009). *The 2007 ESPAD report: Substance use among students in 35 European countries*. Stockholm: The Swedish Council for Information on Alcohol and Other Drugs, Modintryckoffset AB.
- Hibell, B., Guttormsson, U., Ahlström, S., Balakireva, O., Bjarnason, T., Kokkevi, A., & Kraus, L. (2012). *The 2011 ESPAD report: Substance use among students in 36 European countries*. Stockholm: The Swedish Council for Information on Alcohol and Other Drugs, Modintryckoffset AB.
- Božík, M., Kopányiová, A., Smiková, E. (2022). Šikanovanie a kyberšikanovanie slovenských adolescentov. *Psychológia a patopsychológia dieťaťa*, 56(1), 52-68.
- Nociar, A. (2001). *Alkohol, drogy a osobnosť*. Bratislava: Asklepios.
- Nociar, A. (2004). *Prieskumy o drogách, alkohole a tabaku u slovenskej mládeže*. Bratislava: Veda.
- Nociar, A. (2008). Age, gender and substance use in relation to violence at primary and secondary schools in Slovakia. In *4th world conference: Violence in school and public policies* (p. 100). Lisbon: Book of abstracts.
- Nociar, A. (2016). Závislosti od tabaku, alkoholu a drog. In A. Heretik, A. Heretik Jr., & kolektív (Eds.), *Klinická psychológia* (pp. 341–393). Nové Zámky: Psychoprof.
- Nociar, A. (2018). *Záverečná správa z prieskumu TAD u žiakov ZŠ, študentov SŠ a ich učiteľov v roku 2018*. Bratislava: VÚDPaP.
- Nociar, A., Sieroslowski, J., & Csémy, L. (2016). Substance use among European students: East–West comparison between 1995 and 2011. *Central European Journal of Public Health*, 24(4), 281–288.
- Nociar, A., Juráš, Ľ., & Škultétyová, M. (1990). *Škála alkoholovej závislosti – ADS*. Bratislava: Psychodiagnostické a didaktické testy, š.p.

- Nociar, A., & Šteliar, I. (1996). Census and treatment demands in Bratislava (1994 data). In M. Stauffacher (Ed.), *Synthesis report: Census and treatment demands in various European cities. Trends 1992-1994*. Council of Europe.
- Novotný, I., & Nociar, A. (1994). School without alcohol, tobacco and drugs: Preventive project and target population survey in Slovakia. In 38th and 21st *International Institutes on the Prevention and Treatment of Alcoholism and Drug Dependence. Abstracts* (p. 180). Prague, June 5–10.
- Smart, R. G. (1989). Is the post-war drinking binge ending? Cross-national trends in per capita alcohol consumption. *British Journal of Addiction*, 84, 743–748.
- Tomšík, R. (2016). *Štatistika v pedagogickom výskume: Aplikácia komparačných a korelačných metód pomocou programu Microsoft Excel*. Nitra: UKF.
- Tomšík, R. (2017). *Kvantitatívny výskum v pedagogických vedách*. Nitra: UK.

VÝSKUMNÝ ÚSTAV
DETSKEJ PSYCHOLÓGIE
A PATOPSYCHOLÓGIE

Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie

Cyprichova 42, 831 05 Bratislava

02/4342 0973, vudpap@vudpap.sk, www.vudpap.sk

9 780201 379624

